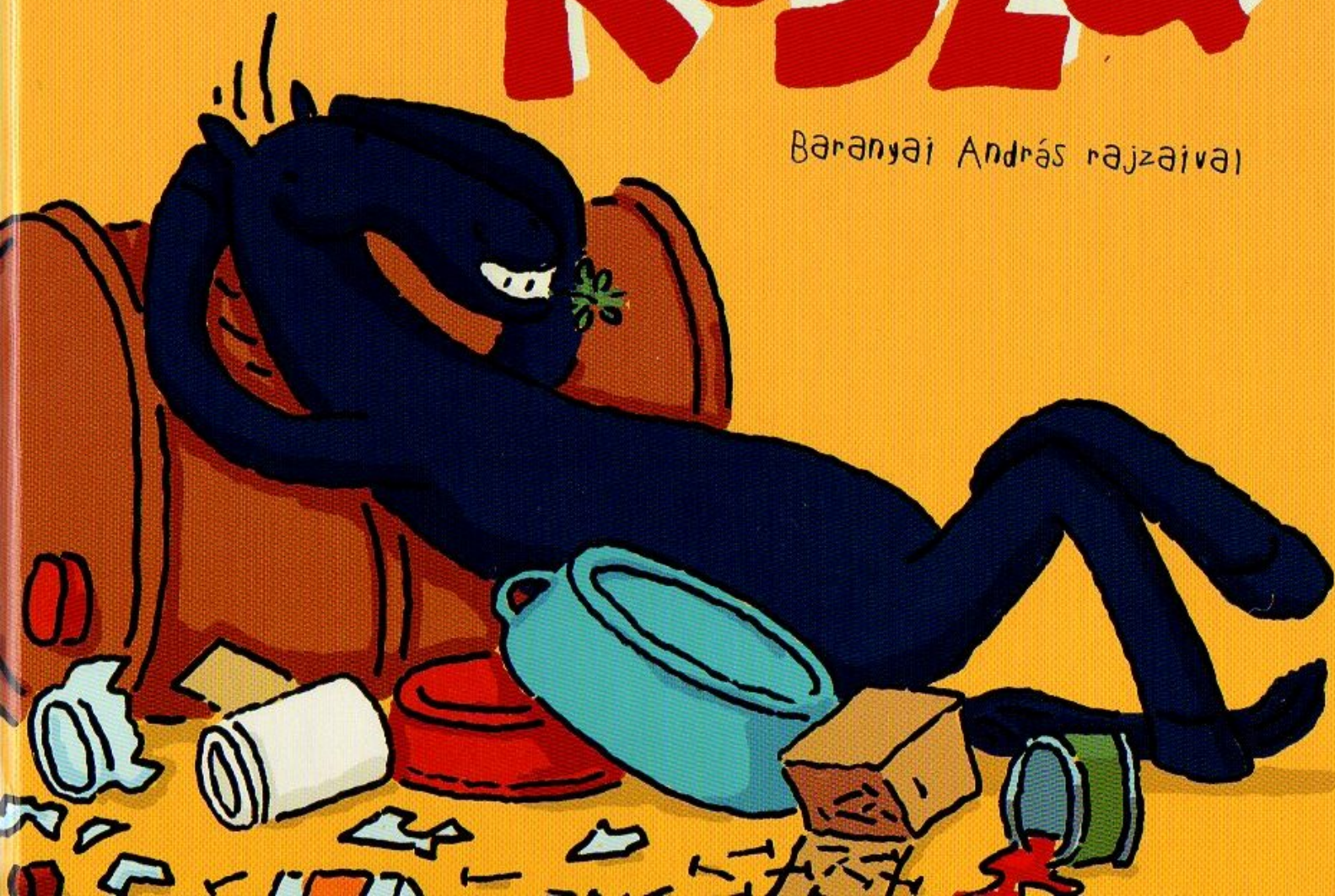

Czigány zoltán

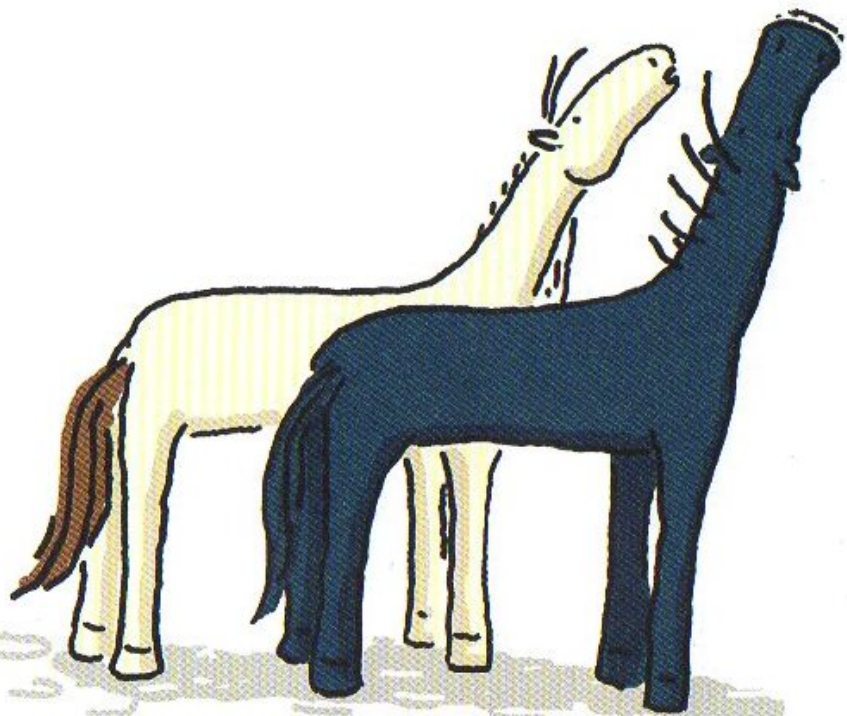

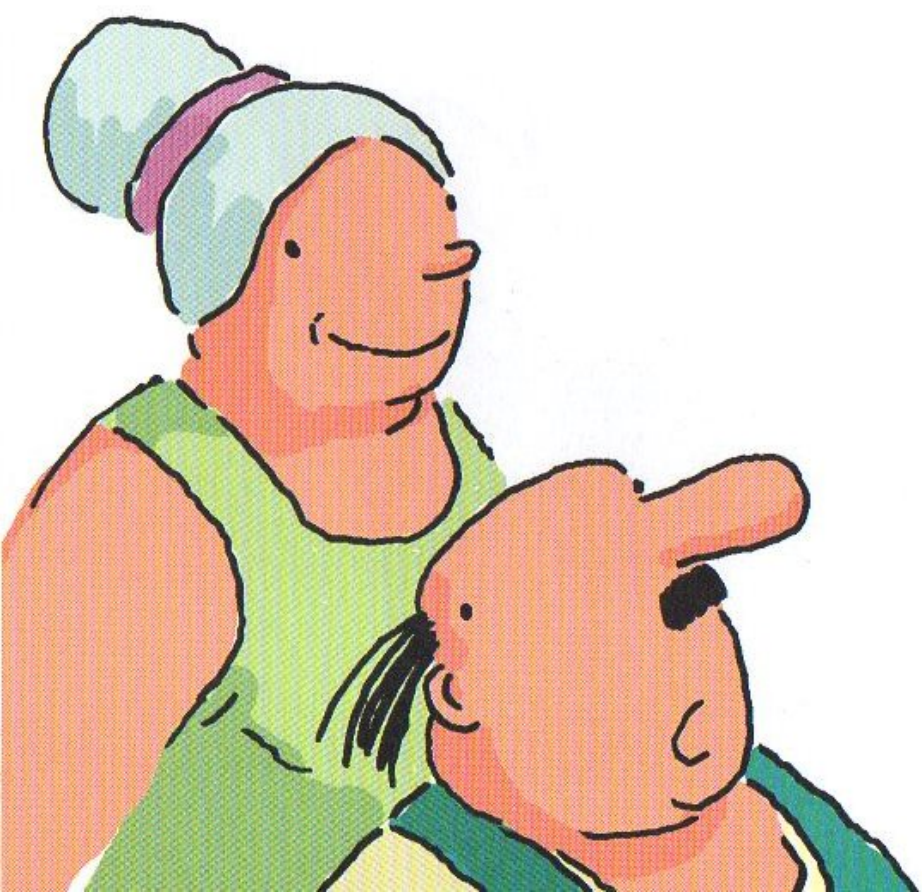
Csoda és Kőszá

Baranyai András rajzaival

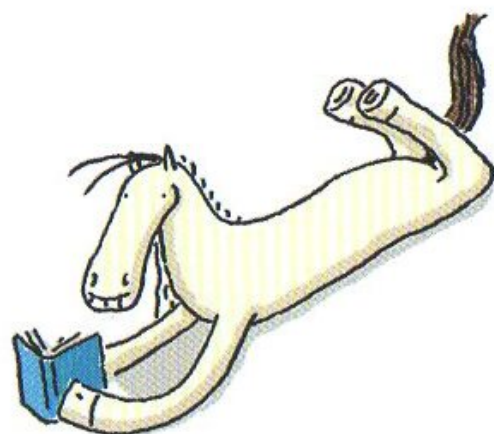
Csoda és Kőza

Czigány Zoltán

Csoda és Kócska

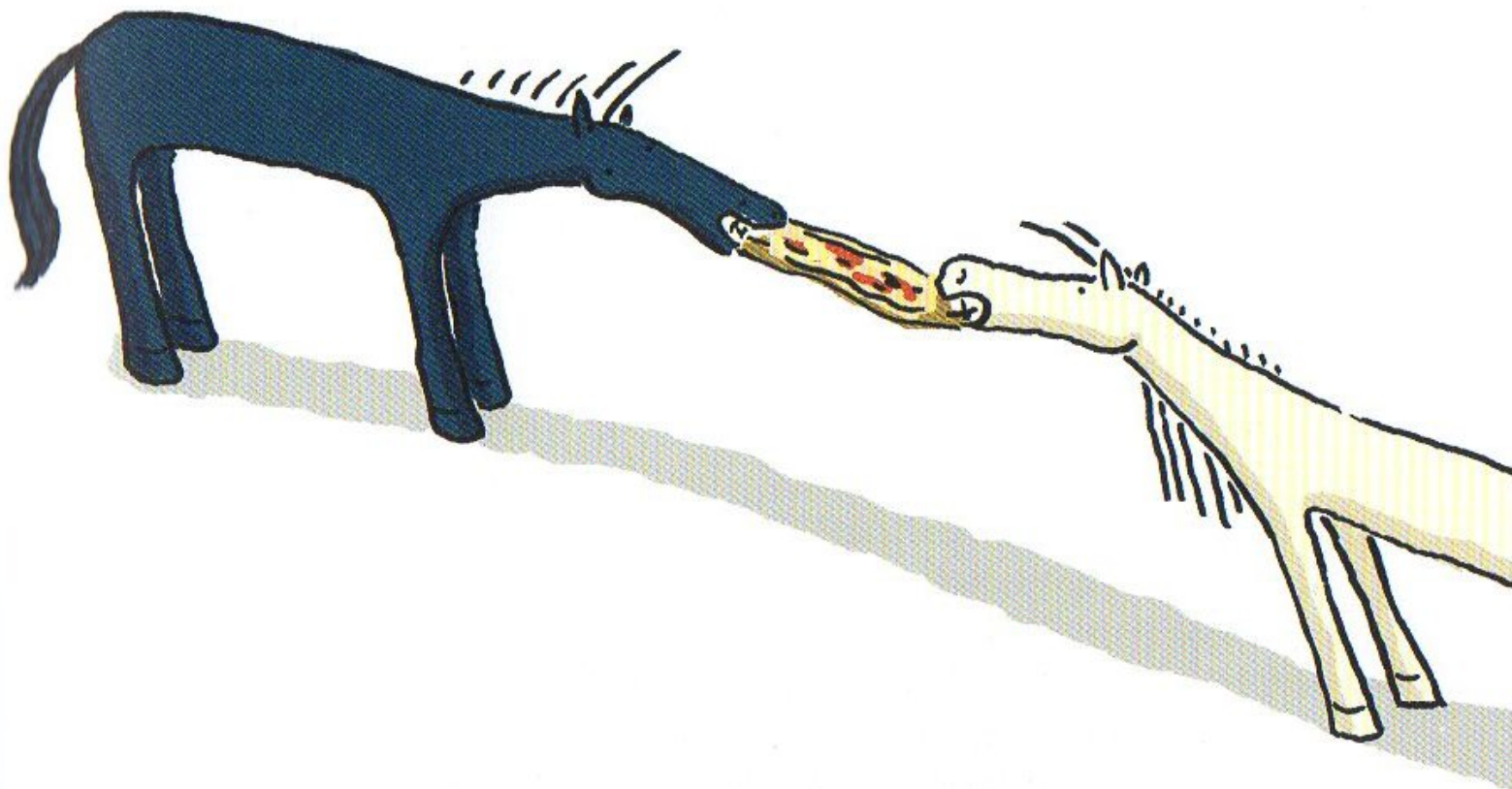
Baranyai András rajzaival

© Czigány Zoltán örökösei

© Baranyai András

© Pozsonyi Pagony

CSODA ÉS KÓSZÁ a pizzériában

A gödöllői istálló előtt legelészve Csoda és Kósza arra lettek figyelmesek, hogy Gyöngyi néniék kapkodva ülnek be a vacak kis traktorjukba, és Sajó bácsi sürgetőleg morog.

- Gyere már, Gyöngyikém, elkészünk az új pizzériából! Farkaséhes vagyok! Kósza, akinek a fejében gyakran összekuszálódtak a dolgok, elcsodálkozott.
- Valami farkasvadászatra mennek. Úgy látszik, Sajó bácsi farkast fog enni!
- Dehogyan eszik farkast! Hogy gondolhatsz ilyet!? – méltatlankodott Csoda. – Azt mondta, hogy egy pizzériába mennek.
- A pizzériában nyilván farkast fog enni. Hallottam, hogy farkaséhes. Különben azt mondta volna, hogy pizzaéhes vagyok.

Közben köhögve beindult a traktor, és a gazdáék elviharzottak az új pizzéria felé.

– Mi lehet ez a pizzéria, ahol farkasokat lehet kapni? – morfondírozott tovább Kósza.

– A pizzéria egy vendéglő – magyarázta Csoda. – Egyébként már én is hallottam róla, itt a közelben, az erdőszélen nyílt.

– De mi az a pizza?

Akkor Csoda, aki csodaokos ló volt, elmesélte, hogy mi is az a pizza. Aztán eltelt egy nap, eltelt kettő, de Kószának csak furdalta az oldalát valami: a kíváncsiság. Szerette volna megnézni a pizzériát. Így, amikor egy este Gyöngyi néni és Sajó bácsi Gödöllőre mentek, hogy az Agrártudományi Egyetemen meghallgassák az ünnepi hangversenyt, azt mondta Kósza:

– Itt az alkalom. Farkast akarok enni! Menjünk a pizzériába!

– Nem így kell mondani! – torkolta le Csoda. – Farkaséhes vagyok. Menjünk a pizzériába! De ne csak mondjuk!

Azzal elügettek. A pizzéria valóban az erdő szélén állt, szép, fából épített házikó volt, s az volt rá kiírva: PUSZTA PIZZÉRIA.

Be akartak lépni, de egy tábla lógott az ajtón. Csoda elolvasta.

– Nem mehetünk be – mondta Kószának.

– Miért?

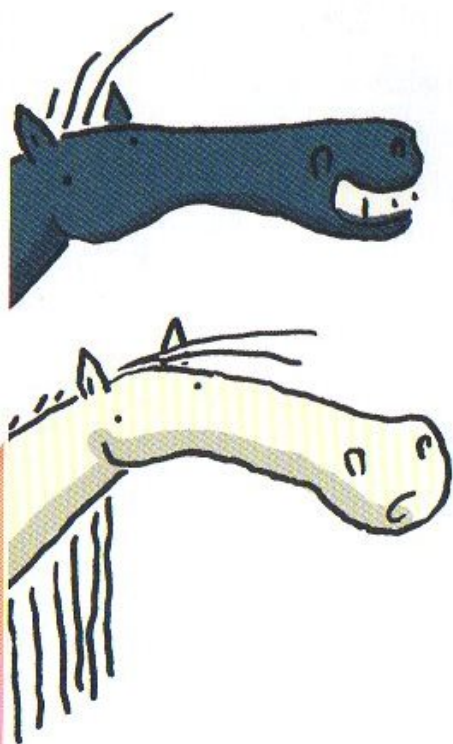
– Olvasd el te is!

Kósza silabizálni kezdte a betűket.

– Zárt-ök-rű ren-dez-vény. Húha! Itt nem csak farkast lehet kapni, hanem egy ökröt is bezártak! Lehet, hogy jobb, ha megyünk innen, mielőtt zártlovú rendezvény is lesz!

– Nem zártökrű, hanem zártkörű! – mondta Csoda. – Az pedig annyit jelent, hogy most nem jöhetnek vendégek, mert most vendégek jönnek.

– Na, te is értelmes egy ló vagy! – mondta Kósza.

– Ez azt jelenti, hogy valakik számára már lefoglalták a vendéglőt, és mi most már nem mehetünk be – próbálta magyarázni Csoda.

A beszélgetésüket hallva kidugta a fejét a főpincér, egy bajszos, kopasz ember.

– Mi az, mi az, lovak? Mit akartok itt?

– Eljöttünk megnézni az új pizzériát.

– Ettünk is volna pizzát meg farkast! – mondta Kósza. – De látjuk, hogy zártökrű rendezvény van.

– Zártkörű – javította ki Csoda.

– És vendégek jönnek, ezért nem mehetnek be a vendégek.

– Igaz, igaz – mondta a bajszos főpincér. – A helyzet az, hogy Tök Elek miniszter úr jön ma ebédelni. Csak őt fogadhatjuk most! Nagyon fontos vendég. A legjobb pizzát kell neki elkészítenünk, a legfinomabbat. És semmi sem szabad, hogy zavarja! De most, hogy látlak titeket, van egy ötletem! Gyertek be!

Azzal betessékelte a két lovat a pizzériába. A patadobogásra előbújt a szakácsnő is, a kopasz, bajszos pincér felesége, Emma asszony, aki nagyon kövér volt. Olyan, mintha az összes főztjét ő maga ette volna meg idáig, és egyetlen vendégnek sem hagyott volna belőle.

– Idefigyelj, Emma! Fantasztikus ötletem van! – mondta a főpincér. – Itt a Puszta Pizzéria. Jön a miniszter úr. Azt fogja látni, hogy a mi vendéglőnkben még a lovak is pizzát esznek! Beültetem ezt a két lovat ide, és éppen pizzát fognak falatozni ott hátul, amikor megérkezik Tök Elek miniszter úr. Mit szólsz hozzá? Soha nem fogja elfelejteni ezt a helyet. Világgá kürtöli. Csődülni fognak az emberek.

A vendéglőnkben lovak eszik a pizzát! Puszta Pizzéria lovakkal! Világszám lesz! Fantasztikus! Igaz, Emmám?

– Ja – mondta Emma, mert éppen teli volt a szája, és nem tudott ennél többet mondani. Vissza is gurult a konyhába, és tovább főzőcskézett.

A kopasz, bajszos izgatottan ugrándozott Emma asszony körül.

– Jaj, mindjárt itt lesz a miniszter úr! Úgy kellene, hogy a lovak már egyenek, amikor belép, de csak éppen akkor kezdjék el, hogy szép, kerek pizzákat lásson előttük, de amikor megérkezik a miniszter úr, már az övé is kész legyen, hogy azonnal megkaphassa!

Ezért aztán Emma asszony nekiállt, hogy újabb és újabb pizzákat süssön, míg meg nem érkezik a miniszter úr. Először csak hármat, aztán négyet, aztán megint hármat és megint négyet, aztán már összevissza, mert csak nem jött, késett a miniszter úr. Már halomban álltak a kész pizzák, a lovak meg éhesek voltak. Végül még Csoda is azt mondta:

– Most már én is inkább megennék egy farkast! Két órája szakadatlanul pizzaszagot érzek, friss pizzaszagot, és nem tudok enni belőle. Mikor lesz már végre készen?

Kósza azt mondta:

– No, majd rendet csinállok. Megnézem, mi a helyzet.

Fölállt, odaügetett a konyhához, bedugta az orrát, aztán a fejét a füleivel együtt, majd a nyakát, végül csaknem az egész testét, éppen csak a hátsója fért be nehezen, mert a hátsónak való helyet már mind elfoglalta Emma asszonyé.

– Jaj! Miféle dolog ez? Mit akar egy ló a konyhában? – visított fel Emma asszony ijedtében, és a péklapátról visszaejtette a pizzát a tűzbe. Kapkodni kezdett és csapkodni, meggyulladt a köténye, összevissza potyogott körülötte minden, a sótartó, a cukortartó, a liszt, potyogtak a lekvárok, a kompótok, a sörösüvegek, a borosüvegek és az üdítők. Egy pillanat alatt fölfordult az egész konyha.

– Segítség! – kiáltozott Emma asszony. – Segítség! Mi lesz itt?

– Semmi gond. Majd én megtisztítom a terepet – mondta Kósza, és akkorát rúgott Emma asszony hátsó felébe – amit mellesleg nem volt nehéz eltalálni –, hogy a szakácsnő kétszáznegyven méterrel arrébb ért földet, messze-messze a Pusztá Pizzériától. Ahogy Kósza egyedül maradt a konyhában, azonnal nekilátott, és fölfalta az összes pizzát, ami a miniszterre és a háttérben evő lovakra várt. Fölfalta mind, az utolsó szálig, mert már farkaséhes volt. Huszon-négy pizzát evett meg. Kis híján elbóbiskolt, amikor éles hang ütötte meg a fülét. Már messziről csengett a főpincér izgatott hangja:

– Itt a miniszter úr! Már látszik az autója! Jön a miniszter úr!

Mikor belépett a konyhába, tátva maradt a szája. Láta a földúlt konyhát, látta a szunyókáló lovat, de nem látta Emma asszonyt, és különösen nem látta a pizzákat.

– Mi történt itt?! Hol a szakácsnő? Hová lettek a pizzák?

Kintről autócsikorgás, nyikorgás, fékezés, ajtócsapkodás hallatszott, és egy nagy káromkodás, mert a miniszter úr beleakadt a láncba, amin a tábla lógott, és hirdette, hogy odabenn zártkörű rendezvény van.

– Jaj, bocsánat! – ugrott vissza az ajtóhoz a kopasz, bajszos pincér, és ijedten betessékelte az egyik asztalhoz Tök Elek miniszter urat.

– Tessék, üljön le, miniszter úr! A legjobb pizzákat lehet itt enni.
– Például farkasos pizzát – mondta a sarokból Csoda, mert már neki is ahhoz volt kedve.

A pincér visszarohant a konyhába.

– Idefigyelj, te ló! Én nem tudom, mit tettél. De ha nem akarsz, hogy téged süsselek meg, és lókolbászként tálaljalak föl, akkor nekem itt, most azonnal pizzát csinálsz! A miniszter úrnak! Megértetted?

– Kinek? – kérdezte ásítva Kósza.

– Tök úrnak! – üvöltötte a pincér, aztán ijedten suttogta. – A miniszter úrnak, a tisztelt miniszter úrnak, te állat!

Kósza nagyon megrettent. Nem az üvöltözéstől, nem a fenyegető suttogástól, hanem a lókolbász kifejezéstől. Óvatosan kidugta a fejét az ajtón, hogy Csodától segítséget kérjen, de Csoda nem volt sehol.

– Elmenekült – prüsszkölte maga elé Kósza. – Vagy belőle már lókolbász lett. Nincs mit tennem, pizzát kell sütnöm.

Amíg falta, látta, hogy miféle a pizza, gondolta, valami hasonlót kell készítenie.

– Lapos volt, kerek volt, és hideg volt, bprrrrrrr! Tehát lapos, kerek, hideget kell készítenem!

Körülnézett a konyhában, és rögtön talált egy vödört. Azonnal fölismerte benne a formát. Fejre fordította, és nagy lendülettel ráült. A bádoggödör, mint egy harmonika, összelapult, és egy lapos, kerek tálszerűség lett belőle. A széle kicsit vaskosabb volt, ahogy lefelé menet összegyűrődött, vagyis éppen olyan lett, mint a pizzatészta széle. A közepe pedig vékonyabb volt, mert az csak egyetlen rétegből állt, a bádoggödör aljából.

– Na, ezzel meglennénk – mondta ünnepélyesen Kósza. – Most már csak rá kell tenni mindenfélét.

Ekkor meglátta a seprűt a sarokban.

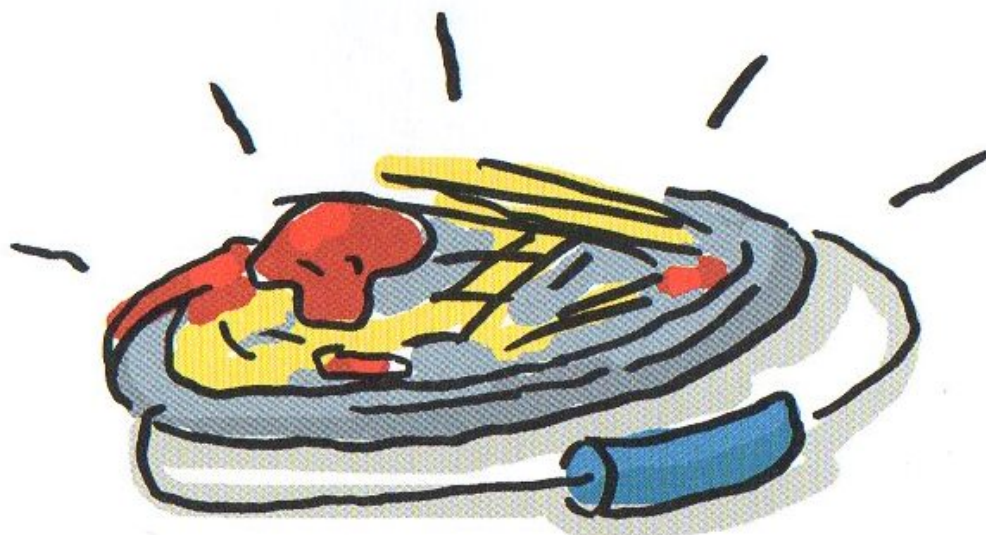
– Valami ilyesmi volt rajta.

Tudniillik a seprű, aminek sárga, vékony szálai voltak, Kószát kimondottan emlékeztette a reszelt sajtra. Egy hatalmas harapással leharapta a cirokszálakat, és mind rászórta az összenyomott bádoggödörré.

– Kell erre még valami – mondta, és bölcsen bólogatott hozzá.

Kihúzott egy fiókot, és meglátott benne néhány régi tésztaszeletelő szerkentyűt. Talán a paradicsomszeletekre emlékeztette Kószát, talán másra, mindegyre a fogával gyorsan kiráncigálta a nyélből a kerek, éles kis fémdarabokat, rászórta a bádoggödörré és a cirokseprűre, és gyönyörködni kezdett.

– De szépen csillog!

Most már kedvet kapott a szakácskodáshoz. A sarokban talált egy bakancsot, abból kihúzta a cipőfűzőt, és azt is rátekergette a készülő pizzára. Azonkívül öntött rá két vödör sót, két vödör paprikát, két vödör lisztet és egy vödör szöget. Végül benézett az asztal alá, mert emlékezett, hogy valami szószféle is volt a pizzán – azt nem tudta persze, hogy azt ketchupnak hívják, és azt sem, hogy Olaszországban olyat nem is tesznek a pizzára, de itt, a Pusztai Pizzériában persze tettek –, szóval benézett az asztal alá, és talált ott egy bödön kenőolajat, amit a kerti gépekhez használtak, csak éppen itt tartotta a főpincér. A kenőolajat is mind ráöntötte a már csaknem elkészült pizzára.

A főpincér izgatottan bepillantott.

– Mi az, te vadállat, csináltál valamit?

– Hogyne, kész a pizza! –, mondta elégedetten Kósza, és átnyújtotta a bádogvödörből, cirokseprűből, szögekből, pizzavágó-szerkentyű darabkákból, cipőfűzőből és egyéb vackokból álló pizzát, és gyönyörködve nézte, ahogy az olajban megállnak a műanyag gyöngyök, amit Emma asszony elszakadt nyakláncáról szórt a tetejére.

– Kész a miniszter úr pizzája! – mondta büszkén.

A főpincér a száját tátotta.

– Ez? Pizza?

– Vigye csak nyugodtan – mondta Kósza. – Ízleni fog a miniszter úrnak.

A pincér ijedten, remegő kézzel vitte ki az elkészült szörnyedvényt. Tök Elek elmosolyodott, a pizzára nézett, és furcsa, karistoló hangokat keltve megpróbálta késsel-villával elvágni a bádogvödröt. Nem sikerült neki. A pincér homlokán megjelent egy izzadtságcsepp, és lecsurgott a nyakára. Most tör ki a botrány, gondolta. Ijedten nézett vissza Kószára, aki a konyhaajtón kidugta bozontos sörényét, és vigyorogva nézett kifelé.

– Harapni kell! – mondta a konyhaajtóból.

– Harapni kell, miniszter úr! – suttogta izgatottan a bajszos, kopasz főpincér.

– Harapjon, Tök úr! – nyerte az ajtóból vidáman Kósza.

– Ahá! Szóval kell nekem harapni! – mondta Tök Elek miniszter, mert a nagy, sárga és kissé tök alakú fejében könnyedén összekeveredtek a szavak, ezért általában ilyen mondatokat mondott. Nagyra nyitotta a száját, és beleharapott a bádogvödörbe. Minthogy a legkiválóbb külföldi műfogsorral rendelkezett, csak az egyik hátsó, amúgy is laza foga hullott ki, de föl sem tűnt neki a többi gyöngyszem és egyéb vacak között, azt is elfogyasztotta, a drága, külföldi műfogsor pedig jól fogta a bádogot. Ette, ette a bádogvödröt Tök Elek, és mosolygott hozzá. Ameddig csak a pizzavágó szerkentyűkig nem ért. Az kicsit belevágott a nyelvébe, de minthogy érezte, milyen sós íze van a vérének, csak annyit mondott – á, milyen jó sós! –, és evett tovább. Közben barátságosan tekingetett az izzadó, kopasz pincérre, aki csak akkor kezdett

kissé megnyugodni, mikor már olyan mondatokat hallott Tök Elek miniszter úrtól, hogy:

– Az én ízlésemnek nagyon ízlik!

– Ó, kiváló a főztjük a maguk pizzája!

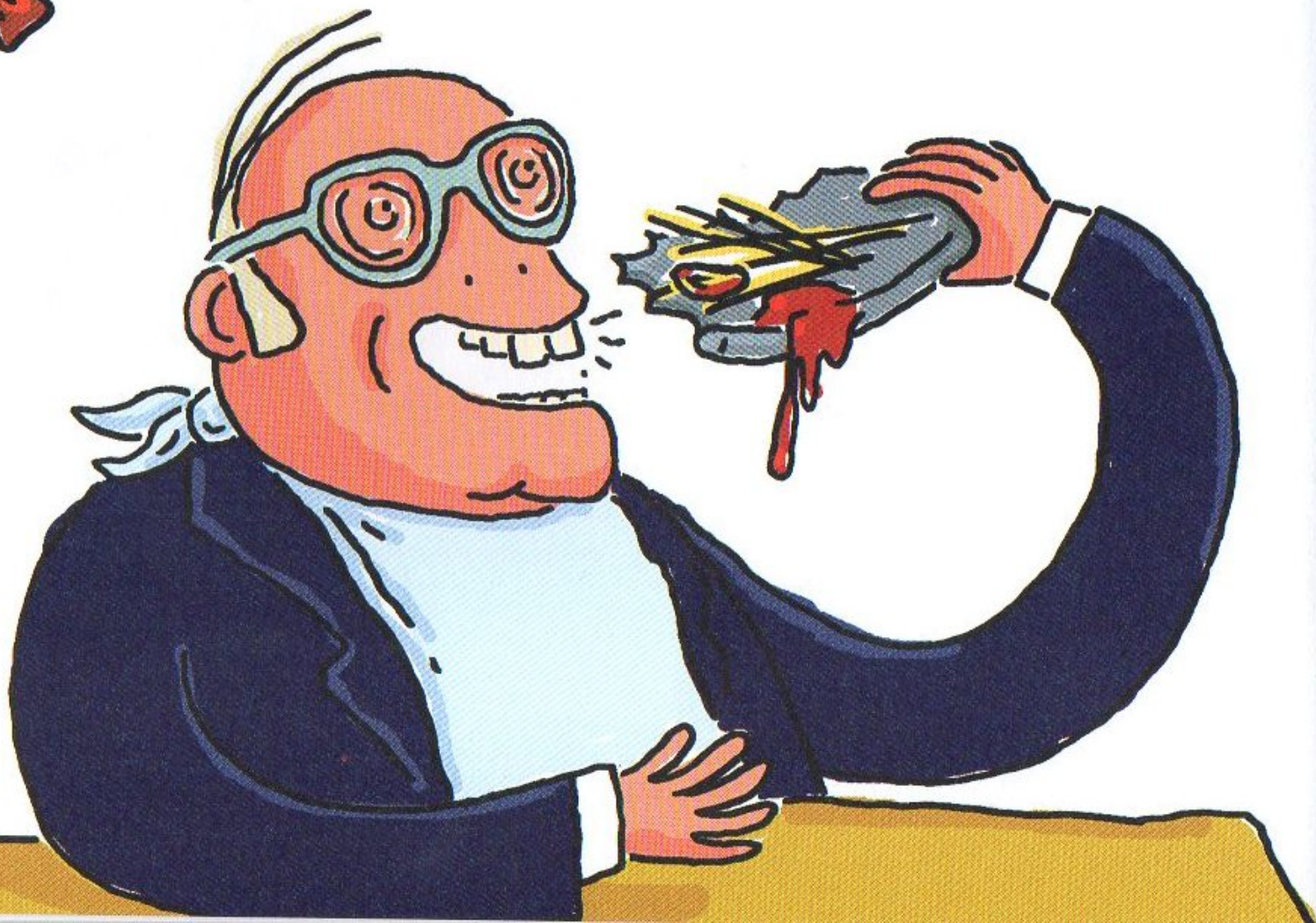
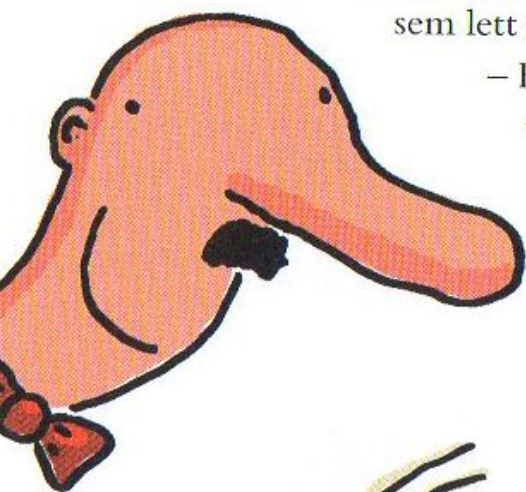
A pincért nem érdekelte, hogy helyesen beszél-e magyarul a miniszter vagy rőfög éppen: boldog volt, hogy eszi a bádoggvödröt.

A jóllakott Kósza egy ideig vigyorogva nézte a konyhaajtóból, és ő is örült, hogy ilyen szépen eszik a miniszter úr, örült neki, hogy a pincérnek sem lett ebből kellemetlensége, de aztán hirtelen elszomorodott.

– Fölfaltam az összes pizzát, a miniszter úr megette az utolsó vödröt is, Csoda pedig eltűnt.

De csodák csodája, Csoda ebben a pillanatban bedugta a nagy és feltűnően izzadt fejét a Pusztai Pizzéria ajtaján.

– Te hol jártál? – kérdezte Kósza, most már előlépve a konyhából.

– Én Gödöllőn. A gödöllői pizzériában. Hallottam, mi történik a konyhában... Add oda a miniszter úrnak!

– Tök úrnak? Nézz oda! Igaz, hogy fölfaltam az összes pizzát, de megmentettem a vendéglőt! Nézd csak, milyen jóízűen eszik!

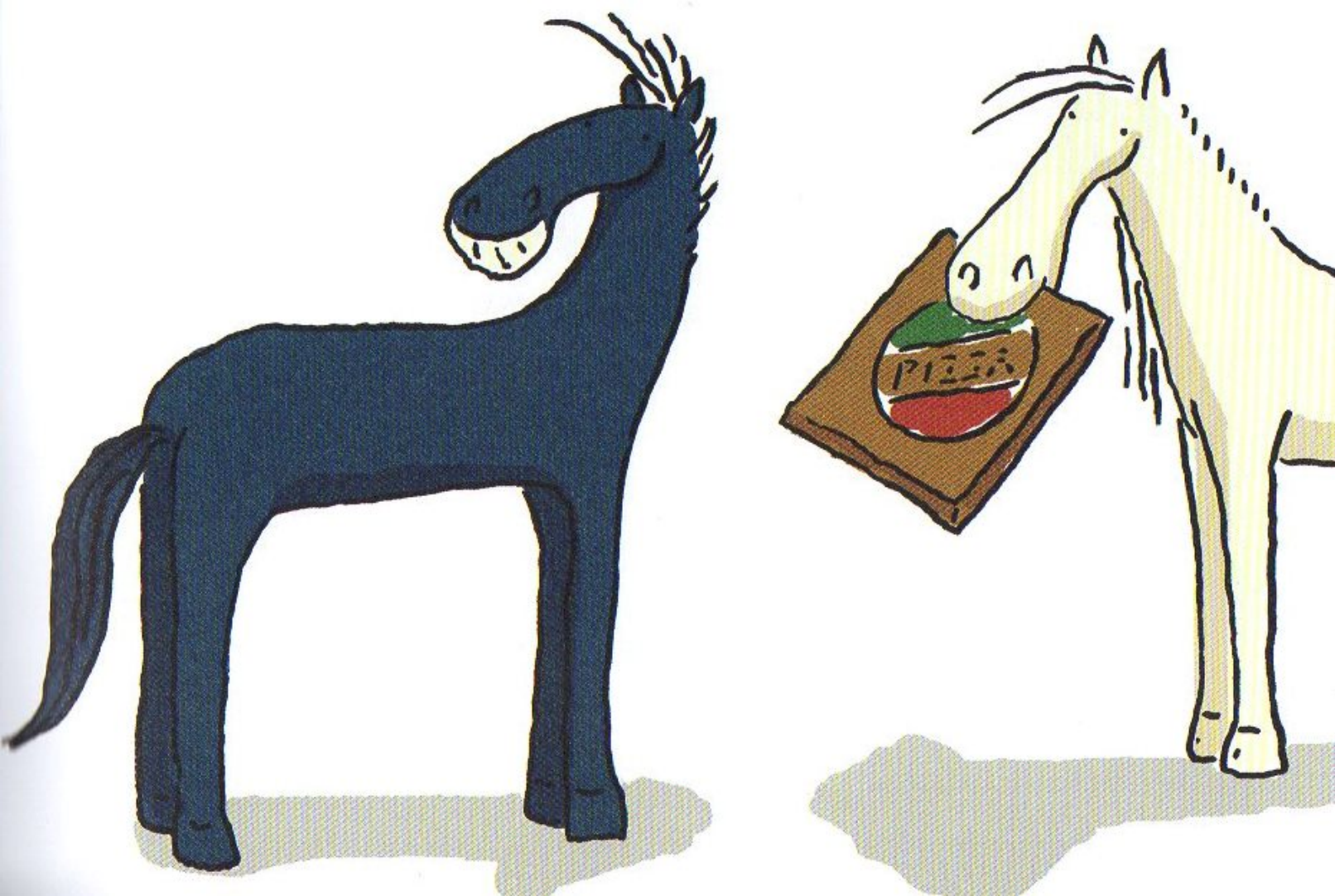
Éppen az utolsó falatot ette meg a bádogvödörből Tök Elek miniszter. Ettől a szép látványtól Csoda azonnal megbocsátott Kószának. Sőt, örömeiben azonnal befalta a Gödöllőről hozott pizzát.

– Mégiscsak rendes ló vagy te, nem hagyod éhezni a vendégeket! – nyertette halkán, és odadugta az orrát Kósza nyakához.

A miniszter elégedetten távozott. Kicsit zörgött a gyomrában a bádogvödör és néhány egyéb fémtárgy, de azért nem volt nagyon feltűnő. A pincér egészen boldog volt, hiszen Tök Elek miniszter úr így szólt búcsúzóul:

– Majd előfordulhat, hogy én máskor is visszajövünk ide.

– Ó! Szeretettel várjuk én! – monda lelkesen a pincér.

Mikor elviharzott a miniszter hatalmas kocsija, a boldog főpincér azt mondta Kószának:

– Fölveszlek ide főszakácsnak!

– Az kéne még csak! – szólt közbe Csoda. – Nem találsz még egy embert, aki bádogvödröt eszik. Tök Elekből csak egy van. És lehet, hogy olyan sűrűn azért mégsem fog jönni!

Zárónyihogás:

*Nyí-hi-hi-hi-hi-Hi-Hi-hi-Hi.
Brrrr!*

CSODA ÉS KÓSSZA

a Közlekedési Múzeumban

A gödöllői tanyán, ahol Csoda és Kósza lakott, állt egy öreg, fakerekű szekér. Rég nem használta senki semmire. Már Sajó bácsi sem tudta, hogy került oda. Egyszer aztán egy jól öltözött, szemüveges, kissé dundi férfi, aki náluk lovagolt, azt mondta:

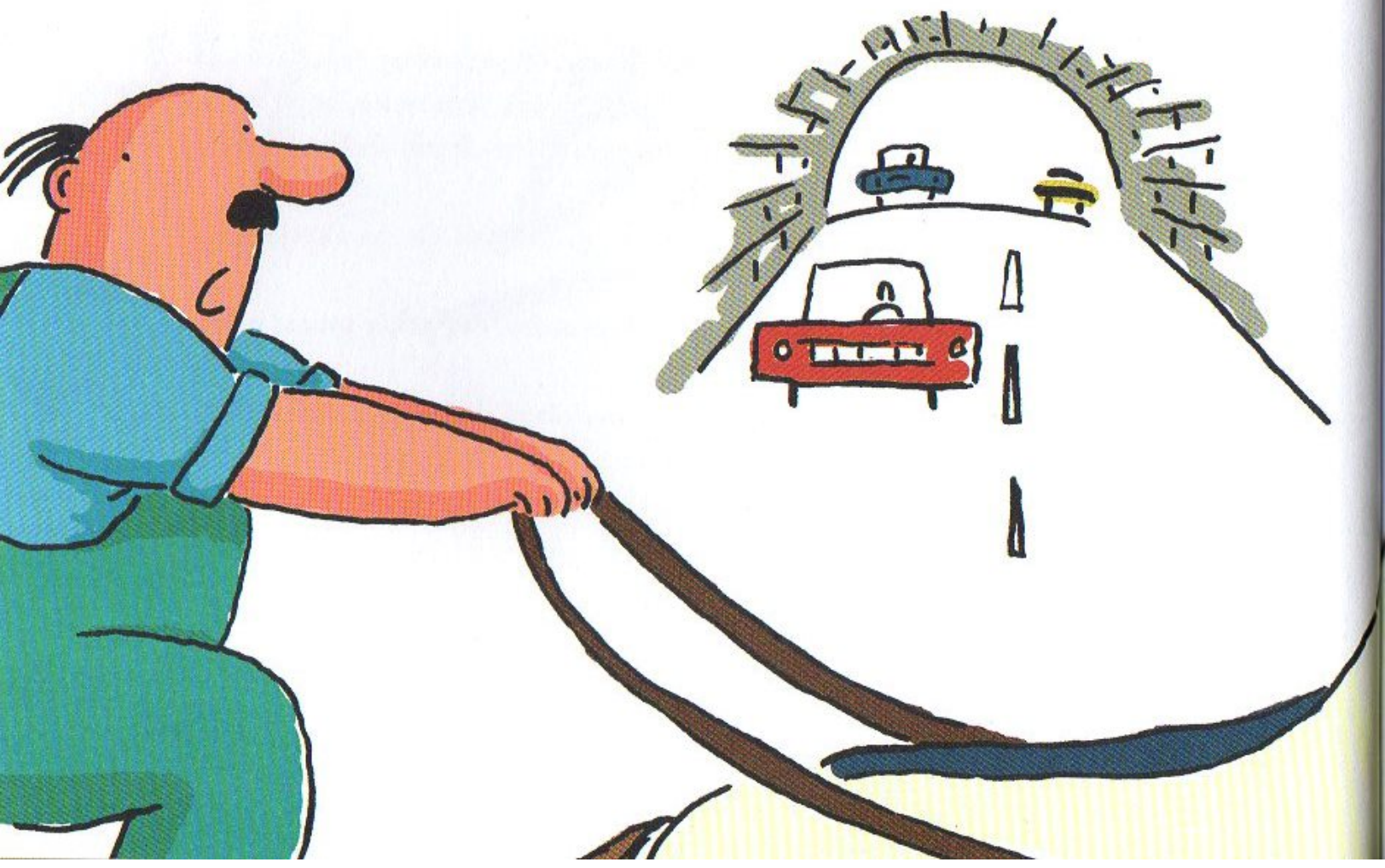
– Az ilyen szekeret el kell adni valakinek, jó drágán! De ha akarja, én is megvehetem olcsón!

– Akkor inkább elviszem a Közlekedési Múzeumba, ott szekér marad mindörökké, és nem lesz belőle virágláda.

Aztán évek teltek el. Sajó bácsi sokszor gondolt rá, hogy egyszer eljuttatja majd a múzeumba a szép fakerekű szekeret, hadd állítsák ki, mert ahhoz valahogy nem volt se tehetsége, se kedve, hogy jó drágán eladja. Végül telefonon

megbeszélte a múzeum igazgatójával, hogy elviszi hozzájuk az öreg kocsit. Hogy ne kelljen teherautót fogadnia, kicsit összeütötte a szekér kerekeit, aztán Csodát és Kószát megkérte, hogy húzzák el a muzeális tárgyat a Közlekedési Múzeumig, ahol majd átadják az igazgató úrnak, aztán visszajönnek a szekér nélkül. El is mentek, végigdöcögtek a fakerekű szekérrel Gödöllőtől Budapestig.

Amikor átszekereztek a Lánchídon, úgy néztek ki, mint egy régi filmfelvétel, és csak amikor az Alagútba behajtottak, akkor jöttek rá, hogy nem is kellett volna átmenni a Dunán, mert Gödöllő is a pesti oldalon van, meg a Közlekedési Múzeum is. Ezért aztán az Alagútban keresztbe fordult a szekér és a két ló: három órán át állt a forgalom, olyan dugó lett miattuk. Dudáltak az Alagútban, s majd megveszekedett a dudaszótól Kósza: ijedtében futni kezdett, Csoda meg visszahúzta, nyikorgott a szekér rúdja, majd szétroppant. Sajó bácsi káromkodott, mint egy kocsis (hiszen az volt), aztán végül nekieredtek a szekérrel, vágattak, csak a hídnál torpantak meg. Kósza patkója szikrázott az aszfalton, ahogy fékezett, ahogy csúszott, és közben azt nyerítette:

– Jaj, vigyázz, oroszlááánooooook!

– Marha – mondta Csoda.

– Nem marha! Oroszláán!

– Barom! – mondta Csoda.

– Nem barom! Oroszláán! De lehet, hogy tigris.

Csoda végre fölnézett a Lánchíd két oroszlánjára, és azt mondta:

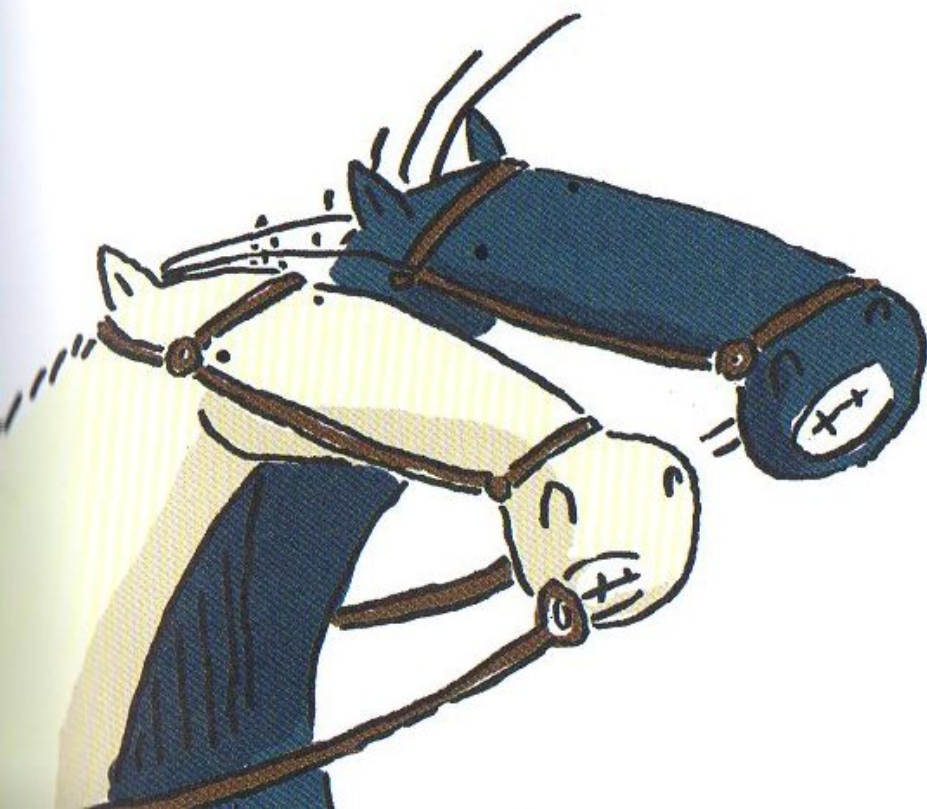
– Húú! Te ökör.

– Nem ökör! Oroszláán!

– Gyere már, kőből vannak! – mondta Csoda, azzal nagy nehezen átrángigálta Kószát, a szekeret s rajta Sajó bácsit a Lánchídon, és a túlparton megtekintették a másik két kőoroszlánt is, akiket Kósza Buda felé tartva nem is vett észre, mert csak a nagy vizet bámulta. Hamarosan elügettek a Városliget közelébe, aztán pontosan a Közlekedési Múzeum elé. Ott Sajó bácsi kifogta a lovakat a szekér elől, a kocsit két múzeumi szakmunkással betolták a múzeum udvarára, és ott beszélgetni kezdtek. Közben Sajó bácsi visszaszólt még a lovaknak:

– Itt maradjatok, várjatok meg! Ne egyétek meg a füvet! Ki van rá írva, hogy fűre lépni tilos.

– Nem is esszük – mondta Kósza –, teli van kakálva.

Mert valóban arra a kis darab fűre hordta minden környékbeli a kuttyáját. Semmi kedvük nem volt a lovaknak ott legelni, Kósza meg is jegyezte: lehet, hogy ez is a múzeum része, itt kutyakaka-kiállítás van. Aztán nem bírta hallgatni tovább a korgó gyomrát, és megbökte orrával Csodát:

– Gyere! Talán ott bent lehet valamit kapni. Hátha tudunk vásárolni egy jégkrémet! – mert Csoda szerette a jégkrémet.

És akkor beléptek a múzeumba. De nem jutottak el a büféig, mert a jegyszedő néni máris rájuk szólt:

– Tessék jegyet venni!

Kósza csodálkozva nézte, mit parancsolgatnak neki, aztán azt mondta:

– Jó, mindjárt megyünk. Veszünk majd jegyet – azzal besétáltak, s a jegyszedő néni nem is tudta ámulatában, mit szóljon mindehhez. Csak nézte, ahogy a két nagy állat beballag a múzeumba.

Először régi motorokat láttak. Kacsaringós kormányval, fényes küllőkkel, hatalmas benzintankkal, nagy kipufogócsövekkel, csupa-csupa régi, érdekes motorkerékpárt.

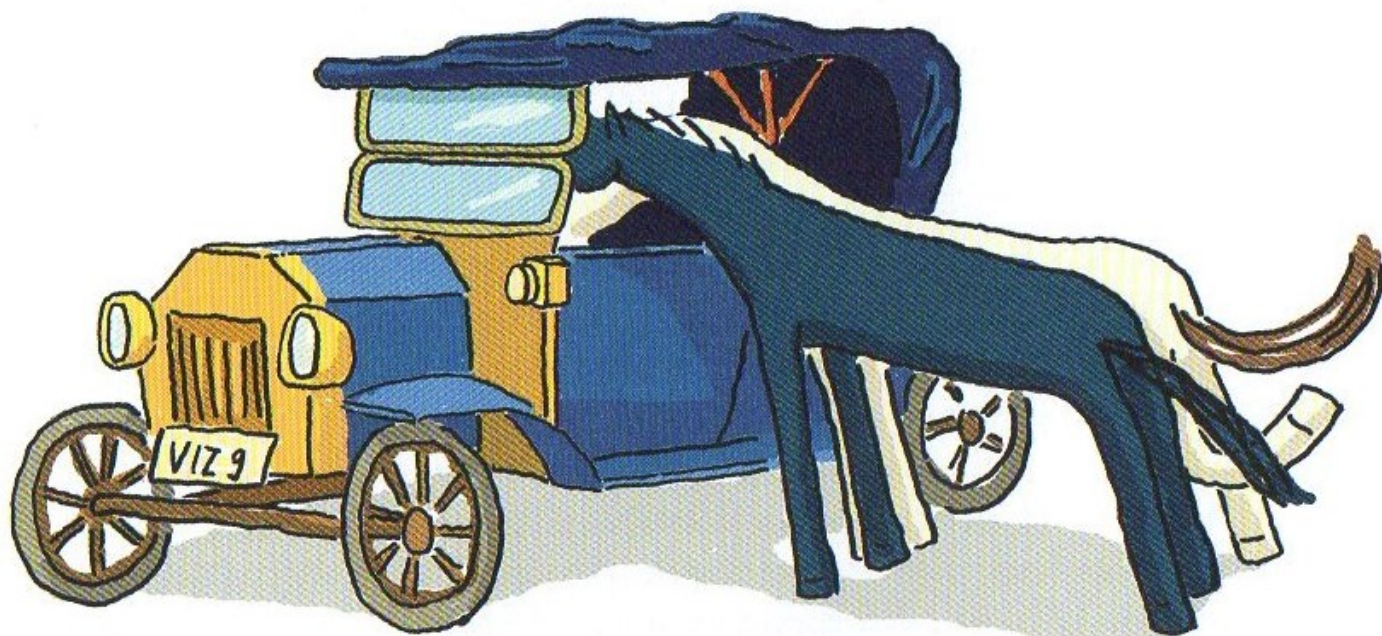
– Ha ezt Sajó bácsi látná, tetszene neki. Ennyi ócskavas! Mint otthon a kamránkban! – mondta Kósza.

– Csiss! – csitította Csoda. – Ez múzeum! Itt állítják ki a régiségeket. Mi is azért hoztuk ide a szekerünket.

Végignézték a motorokat, aztán az autók következtek. Vászontetős, régi szerkezetek, furcsa kis lámpákkal, az index-lámpa helyett nyilacskákkal az oldalukon.

– Nocsak! Ezt is most hozták – mondta Kósza.

– Hogy hozták volna most? – válaszolt Csoda. – Ezek nagyon régi autók, már nem járnak. Először összerakják és lefestik őket, aztán újból behúzzák bőrhuzattal az üléseket. Mind fölújították, de nem járnak már.

– De hiszen ülnek benne! Nézd! – mondta Kósza. És valóban, az egyik régi autóban egy bőrsapkás, motoros-szemüveges férfi ült, meg egy nőszemély, sállal a nyakában, akit Isabella Duncannek hívtak.

– Látod, most jöttek! Még rajta van a síszemüveg.

– Nem síszemüveg az. Régen az autósoknak is volt védőszemüvegük, mert nyitott volt a kocsi. És ezek csak viaszfigurák. Ez múzeum!

– Viaszfigurák? – ámult el Kósza. És akkor valamit félreérthetett. Mert odament, és azt mondta:

– Nem is kell akkor a büfébe mennünk! – nagyra nyitotta a pofáját, és leharapta a sofőr fél arcát.

– Mit csinálsz, te szerencsétlen?! Harapdálod a kiállított viaszfigurákat? – kérdezte Csoda.

– Pfuj! Szörnyűség – mondta Kósza, mert a viasz közben elkezdett olvadni a szájában. – Mi ez a borzalom? Ez nem is olyan, mint amire gondoltam!

– Mondtam, hogy viaszfigura.

– Igen, igen. De emlékszem, milyen finom viasz volt azon a tortán, amit valamelyik születésnapjára kapott Gyöngyi néni!

– Az marcipán volt. Nem viasz.

– Pedig abból is ilyen alakok voltak mintázva! Azt hittem, ez is épp olyan ízű lesz, csak ez ráadásul jóval nagyobb!

Amíg a viaszfigura fél fejét apró darabokban kiköpködtte Kósza, fölébredt egy teremőr. Odalépett hozzájuk.

– Mi történik itt, kérem? Mi történik? Ki ez a két állat?

Akkor a jegyszedő is odaszaladt.

– Jegyet sem vettek, csak úgy besétáltak. Azonnal ki kell őket dobni!

– Micsoda? – hördült föl a teremőr. – Kérem! Hívom az őrséget.

Csoda látta, hogy most ki akarják őket dobni, és megdühödött, mert már nagyon kíváncsi volt a múzeumban látható régi dolgokra. Fenyegetőleg azt mondta az őrnék:

– Vigyázzon, mert ha még egyet szól, a barátom leharapja a fülét!

Kószának ekkor büfögődött föl a torkából az a szörnyű rossz viaszfül, amit az előbb leharapott. Kissé kidülledt a szeme, megforgatta a pofájában a viaszfület, majd szörnyű prüszkölés közepette kiköpte a márványpadlóra.

– Pfff.

– Jesszum Pepi! – sikoltott föl az őr. – Valakinek már leharapta a fülét! – aztán hanyatt esett, és elájult, mert látta, hogy ennek fele sem tréfa, ez a ló most már biztosan leharapja az ő fülét is.

Csoda és Kósza könnyedén átlépkedtek a fekvő őrön.

– Ezt elintéztük – mondta Csoda.

– Ezt el – mondta Kósza. – Csak a viasz volt rettentő rossz. Legközelebb remélem marcipánból készítik ezeket a figurákat!

Szépen tovább sétáltak, hogy megnézzék, mi minden van még kiállítva. Az üvegszekrényekben apró járműveket láttak, mozdonyokat például.

– Jé, pónimozdony! – csodálkozott Kósza.

– Mi az, hogy pónimozdony?

– Nem látod? Pónimozdony. Ez biztos nem nő meg nagyra.

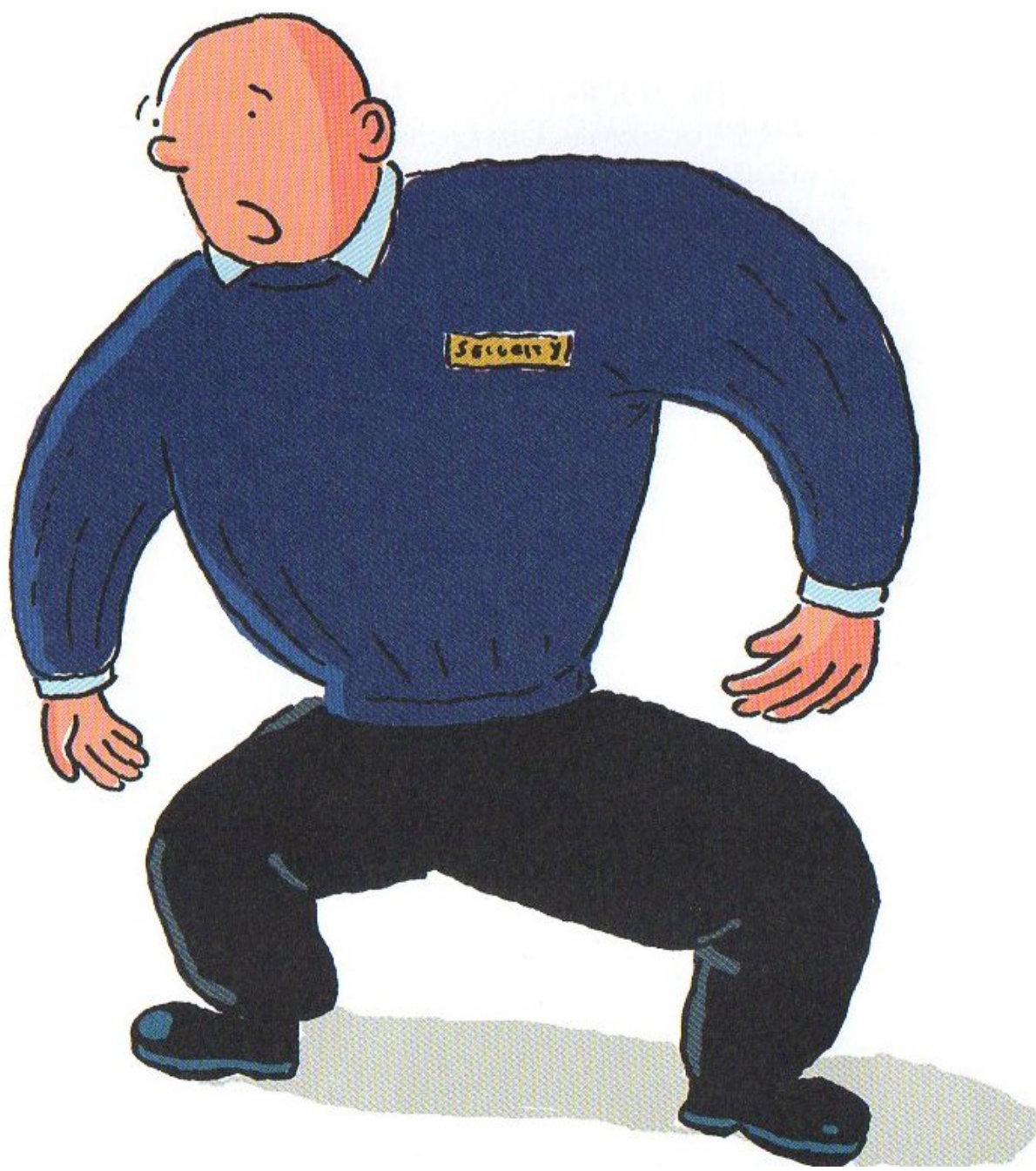
– Kósza! Olyan vagy, mint a Lánchídon az a kőállat.

– Mért, az milyen?

– Ökör. Marha. Barom.

– Azt hittem, oroszlán. Mintha azt mondtad volna!

Csoda nem válaszolt. Továbbléptek az üvegszekrénytől. Kósza idegesen rángatta a fejét, mert a szörnyű íz még mindig a szájában volt, időnként még apró viaszdarabokat is köpködött, aztán jól rátaposott a patkójával. A viasztól meg a vaspatkótól viszont olyan csúszós lett a kövezet, hogy Kósza kalimpálni kezdett mind a négy lábával, aztán csak csúszott előre, és fölnyerített, hogy

jaj!, mert egy újabb viaszbábu felé száguldott. A bábu viasztárcsát tartott a kezében, viaszsípot a szájában, viaszsapka volt a fején, és nagy viaszorra volt. – Jaj! – kiáltotta újra Kósza, majd úgy találta el a bábút, hogy tátott szájába belekerült a tárcsa is, meg a vasutas viaszorra is.

– Jaj nekem – mondta még egyszer, de a nekemmel együtt már az orr is a szájában volt.

– Mi az? Mi történik már megint?! – kiáltott mögöttük újból egy ór. – Mi ez itt? Rendbontás?

Odaszaladt a lovakhoz, de Csoda már tudta, mit kell tenni.

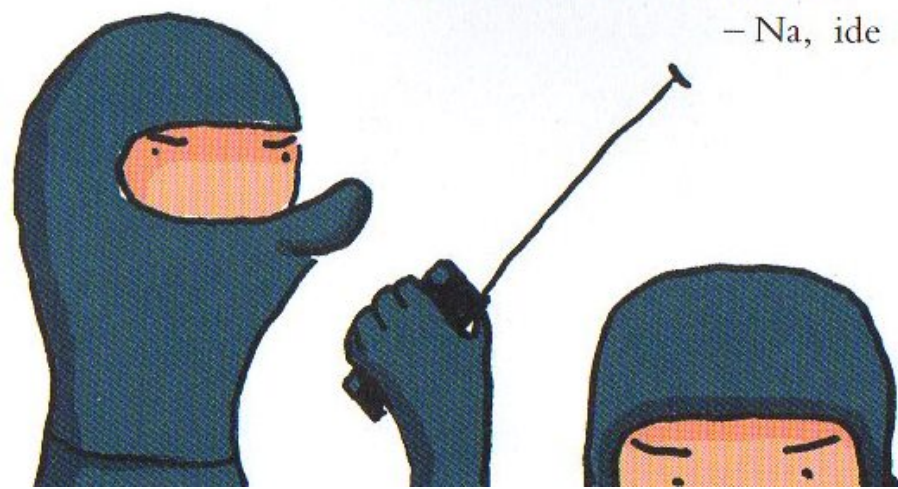
– Vigyázzon, uram! Ez a megvadult ló! Könnyedén leharaphatja az orrát! Kósza csak egy kicsit válogatott a szájában, aztán már ki is köpött egy orrot.

– Jesszum Pepi! – kiáltott az ór. – Fegyveres őrség!

Ekkor símaszkos, fegyveres múzeumőrök törtek be a terembe.

– Itt vannak a gazemberek! Azaz két gazló! – azzal a pisztolyukat a lovakra fogták. Kósza erre azt mondta:

– Na, ide nézzenek! Szabad maguknak itt lövöldözni?

Kiköpte a tárcsát, úgy, hogy épp a piros oldalával repült feléjük.

Ettől meg is rettentek, mert a vérükben volt, hogy tiltó tábla láttán nem szabad semmit sem csinálni. Úgyhogy azonnal eldobálták a fegyvereiket, és hanyatt-homlok elmenekültek.

– Végre nyugodtan sétálhatunk – mondta Kósza.

– Igen – bólintott Csoda. – Még meg se néztük a hajókat. Ideje arra fordulnunk.

Fölmentek a lépcsőn, és a hajókat kezdték nézegetni. Voltak kishajók az üvegszekrényekben, pónihajók, mondta róluk Kósza, voltak óriási óceánjárók, ágyúso, és volt egy igazi nagy hajó is, kormánykerékkel, haranggal, és olyan műszerekkel, amelyek megmutatták, hogy a hajó éppen merre jár. Kószát leginkább a fából készült kormánykerék érdekelte. Megpörgette erre is, arra is, és nézte, hogyan suhognak a küllői. Csoda már unta a játékot, inkább a repülőkre nézett. Aztán ahogy lassan hátat fordított a kormánykeréknek, éppen beleakadt a farka. És ahogy pörgött, pörgött a kormánykerék, szépen fölspulnizta Csoda farkát.

– Jesszusom! – kiáltott Csoda. – Kósza! Mit csinálsz!? Ereszd el a farkam, mert leszakad!!!

– Hogy mondd? Forduljak jobbra? – kérdezte Kósza.

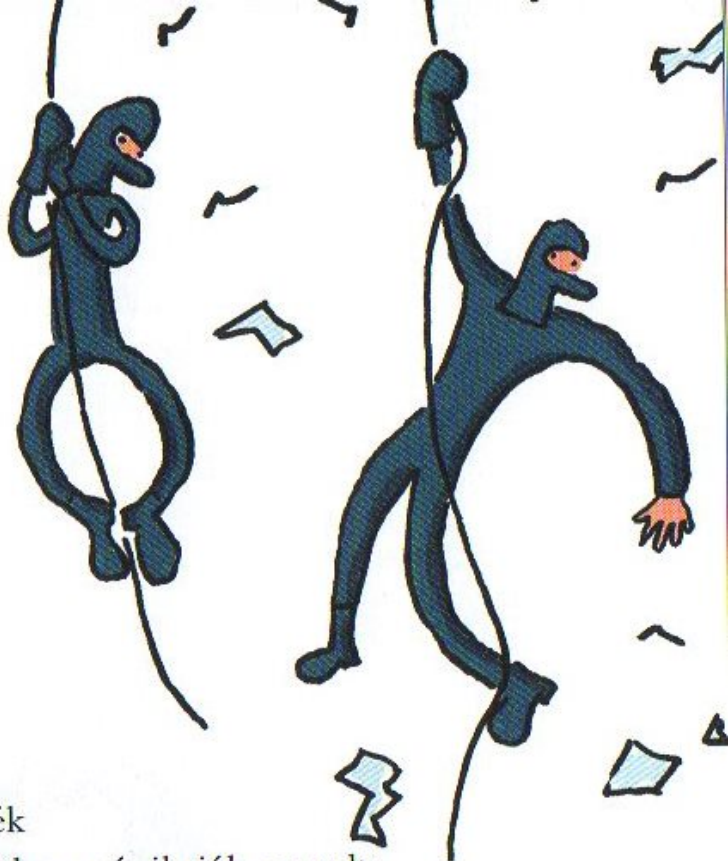
Szegény Csoda csak kiáltozott.

– Segítség! Ereszd el a farkam! Tekerd vissza!

– Tekerjem jobbra? – Kósza tekert még egy kicsit a kormányon.

– Marha!

– Balra? Jó! Balra tekerem – és most balra tekerte: sajnos, ebben az irányban tekeredett még jobban föl Csoda csodás farka.

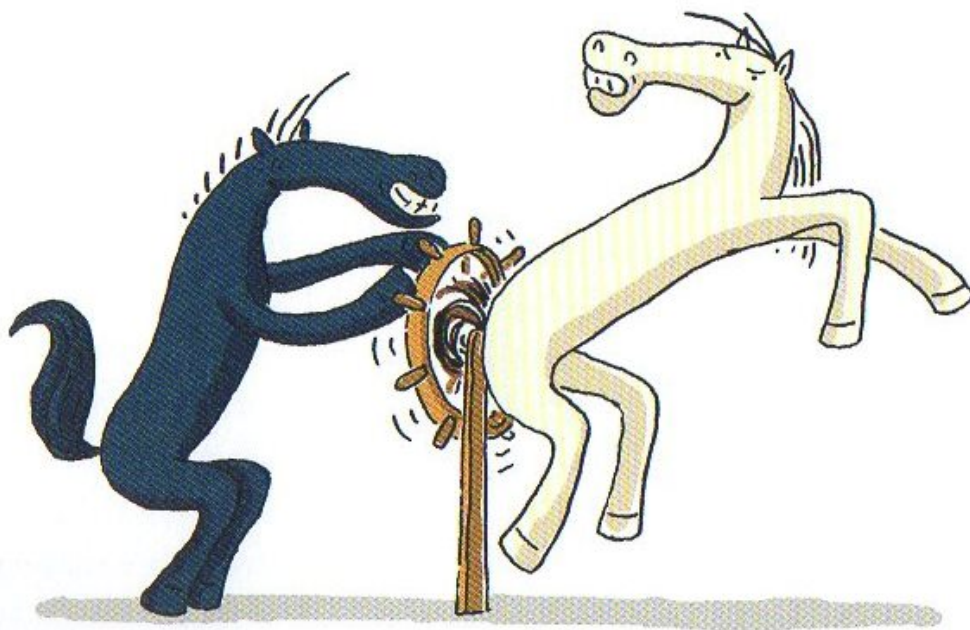
– Nem arra!

– Még balra? Jó! – azzal még balra tekerte.

Szegény Csodának már majdnem az egész feneke föl volt tekerve a kormánykerék tengelyére.

– Segítség! Szabadítsanak ki! – üvöltözte Csoda.

Végül, nagy sokára Kósza a jó irányba tekerte a kormányt, és Csoda farka letekeredett.

– Menjünk inkább a repülőkhöz – terelte el a szót és a csöndesülő jajgatást Kósza, de még búcsúzóul megkondította a harangot a hajón. Ettől aztán az összes biztonsági őr fölébredt.

Míg az őrök a nyomukba eredtek, a lovak egy hídon át odaértek a repülőkhöz.

– Ó! Ideje volna repülni! – mondta Kósza.

Egy nagy ugrással átugrott a múzeum mennyezetére függesztett repülőre, amely Kósza súlya alatt lassan, de megállíthatatlanul inogni kezdett. A repülőgép előbb a terem egyik vége felé repült, aztán a másik vége felé. Mikor

Csoda felé tartott, ő is ráhupant, és már ketten hintáztak benne tovább. A repülő csak lengett-lengett a Közlekedési Múzeum mennyezetén. Alul az örök rohangásztak.

– Ott vannak! Fogják meeeg!

Futkostak a terem egyik feléből a másikba. Átvágtattak a muzeális tárgyakon, átestek az üvegszekrényeken, beleestek a régi autókba, megbotlottak az apró vonatsínekben. A lovak meg csak röptültek fölöttük. Kószának fülig ért a szája, ami egy lófej esetében igazán nagy szó.

– Csoda! Én ilyen vidámparkban még nem voltam! Régi repülőn lehet lengeni a régi autók fölött! A legjobb helyre hozott minket Sajó bácsi.

Boldogan lengtek, repültek a Közlekedési Múzeum mennyezetére függesztve, egészen addig, amíg a csupán repülőre, maximum még egy viaszbábura, de semmiképpen sem két jóltáplált lóra tervezett kötél fesleni nem kezdett. Pattogtak róla a szálak, vékonyodott a kötél, majd egyszer csak huss: elszakadt. A repülő szállni kezdett a Közlekedési Múzeumban. Szárnyaival szétrobbantott tizenkét vitrint, kettétört két repülőt, három autót, fölborított négy motorbiciklit, egy hajókürt belefűrődött a repülő orrába, majd kürtölni kezdett, és ez a különös szerkezet, amire még egy régi repülő vászonszárnya is ráakadt, és végül úgy nézett ki, mint egy ősmadár, lefelé tartott a múzeum alja felé. Kósza kinézett, és meglátott egy falra festett erdőt.

– Az erdő mellett szálljunk le falatozni! Az a legkellemesebb! – azzal egyenesen odakormányozta a gépet. Ott helyben darabokra tört az egész. – Megérkeztünk, Csoda! – mondta elégedetten.

– Azt látom, Kósza. De ebből most már nagy botrány lesz.

– Jó, lehet, csak előbb harapok valamit – mondta vidáman Kósza, mert nagyon jó kedve támadt a repülőzéstől. – Nézz csak oda!

Ahogy a büfé felé fordította Kósza a fejét, és ahogy a büfé felé fordította Csoda is a fejét, meglátták, hogy a büfés meredten nézi őket. Előbb egy hajszála, aztán kettő, aztán négy és nyolc, majd tizenöt, huszonegy és negyvennyolc, végül kétmillió hajszála állt égnek. Két ló, aki leszállt az égből! Mögöttük fölborult múzeum, kiáltozó örök!

– Segítség! – kiáltotta a büfés. – Ne bántsanak! – és beleült a mustáros bödönbe.

– Dehogy bántjuk! – mondta Kósza. – Éppen csak érdeklődni szeretnénk...

– Ne érdeklődjének! – mondta a büfés.

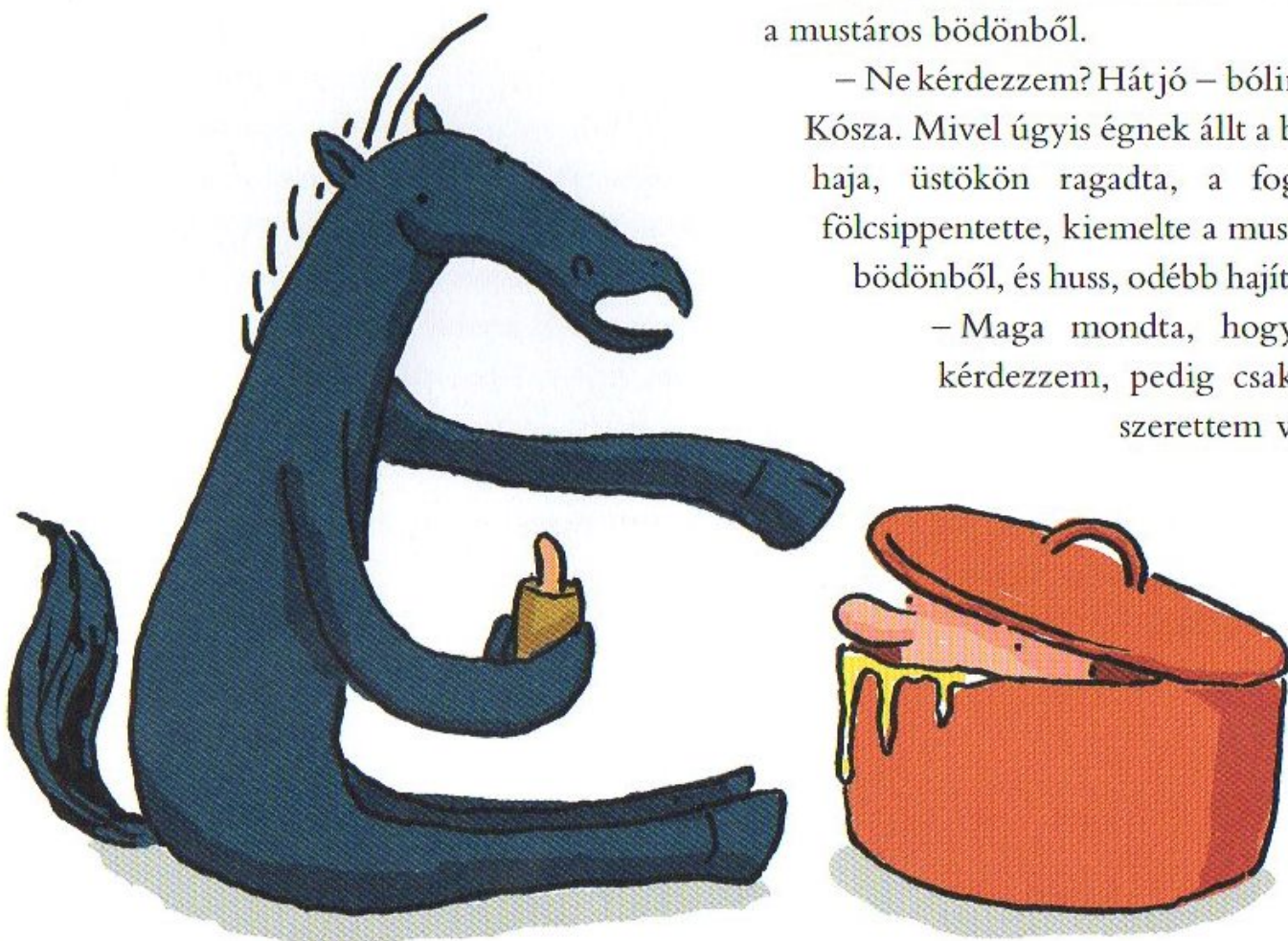
– Ó, kérem – mondta Kósza. – Akkor nem érdeklődünk. – azzal fogta magát és bekapott egy hot dogot. Majd egy újabb hot dogot. Majd egy újabb hot dogot. Majd egy kis doboz őszibaracklevet. Majd, amikor egy újabb hot dogot akart bekapni, úgy érezte, hogy erre most már kellene egy kis mustár.

– Ne haragudjon! – mondta Kósza. – Csak megkérdezném...

– Ne kérdezze! – kiáltott föl a büfés a mustáros bödönből.

– Ne kérdezzem? Hát jó – bólintott Kósza. Mivel úgyis égnek állt a büfés haja, üstökön ragadta, a fogával fölcsippentette, kiemelte a mustáros bödönből, és huss, odébb hajította.

– Maga mondta, hogy ne kérdezzem, pedig csak azt szerettem volna

tudni, fölállna-e a mustárból? – tette hozzá magyarázatul, mikor a büfés megállt a gurulásban. Aztán belemártotta a mustárba az újabb hot dogot, és tovább falatozott. Így evett meg hetvennégy hot dogot. A hetvenötödikbe már csak belekezdett, aztán csak félbeharapta, büfögött kicsit, és azt mondta:

– Te, Csoda, én tulajdonképpen jóllaktam.

– Annak ideje – válaszolt Csoda. – Nézz csak hátra!

Kósza hátranézett. Tömött sorokban közeledett feléjük a múzeum megerősített őrsége. A símaszk mögött fenyegetően villogott a szemük: most már végképp elkapják őket.

– Csoda! Ments meg, mert nekem már nincs ötletem! – mondta ijedten Kósza.

Csoda pedig azt mondta:

– Az abroncsokhoz! – azzal odaugrottak azokhoz az öreg gumiabroncsokhoz, amelyek a falra festett erdő mellett álltak, egy kiállítástervező hosszú éjszakákon át szőtt elképzelése szerint. Sorban elgurigázták őket a közeledő múzeumőrök felé. Csak úgy süvítettek a gumik, a kocsikerekek, az őrök meg csak ugráltak előlük, amíg tudtak. Úgyhogy mikor már jól kigurigázták magukat, és az összes múzeumőr hasra esett, és gumikba törve, a földön teke-regve üvöltözött, azt mondták:

– Ideje megnéznünk Sajó bácsit. Talán jó pénz kapott a szekérért!

Kisétáltak a múzeum elé, nézték az ajtót, de csak nem lépett ki rajta Sajó bácsi. Tanácstalanul tekingettek egymásra.

Aztán Csoda megbökte Kósza vállát.

– Nézz csak oda föl!

Kósza épp idejében nézett föl. Egy csukott ablakon át éppen akkor repült ki Sajó bácsi. Az volt az igazgatói iroda ablaka. Nagy volt a csörömpölés, nagy volt a repülés, talán még nagyobb, mint amit Csoda és Kósza átélt ugyanebben a múzeumban. De Csoda ügyesen odaállt Sajó bácsi alá, hogy pont a hátára

essen. Épp a röppályát vizsgálták mind a hárman, amikor a kitört üveg mögött megjelent az igazgató vörös feje.

– Vigye innen a targoncáját!!! – üvöltötte. – Tűnjenek innen! Az egész múzeumot tönkretették!

Sajó bácsi így szólt:

– Valóban jobb lenne, ha mennénk! Én nem tudom, mit csináltatok benn... Csak csörömpölést hallottam, majd telefonon jelentettek valamit az igazgatónak, mire az nekem esett, és kidobott az ablakon. Pedig a pénzt már éppen ide akarta adni!

– És nem adta oda? – kérdezte Kósza.

– Nem. Végül nem adta.

– Akkor visszamegyünk!

– Vagy visszük a szekeret – enyhítette a fenyegetést Csoda.

Kósza odaugrott a szekér elé, és ügyesen bedugta a fejét a hámba. Csoda hátán ült Sajó bácsi, Kósza húzta a szekeret. A hot dogtól megerősödve sebesen hazavágattak Gödöllőre, és megálltak a ház előtt.

Gyöngyi néni kijött a zajra.

– Sajó! Nem adtátok el a szekeret?

– Nem. Rájöttem, hogy túl jó szekér ez. Szép lesz itt nekünk. Viszont a lovak megnézték ingyen a Közlekedési Múzeumot. Azt hiszem, jól érezték magukat.

– Nagyon jól éreztük magunkat – bólintott Csoda.

Kósza pedig hozzátette:

– És jó, hogy megnéztük, mert azt hiszem, most volt látható utoljára.

Egymásra néztek, és arra gondoltak, hogy itt az ideje egy zárónyihogásnak.

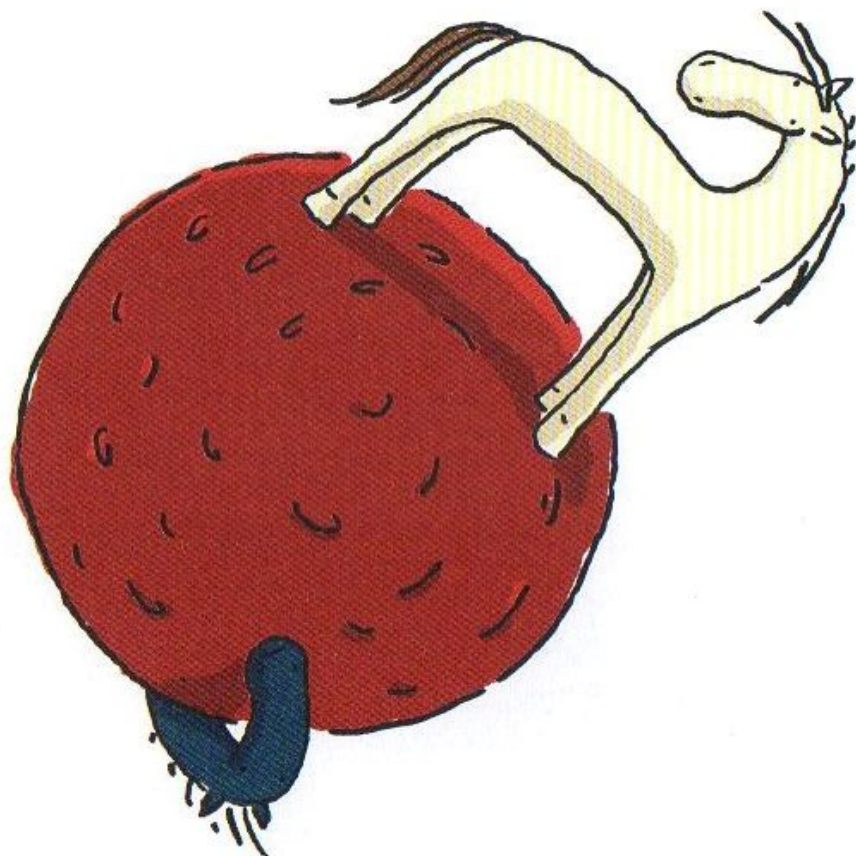
Zárónyihogás:

Nyí'-hi-hi-hi-hi.

BRRR.

BRRRRRRR!

Nyí'-i-hi-hi-HA.

CSODA ÉS KÓSSZA a Marson

Azon a reggelen Csoda és Kósza ugyanúgy állt egymás mellett a gödöllői istállóban, mint minden más reggel, de ez a reggel mégis más volt, mert Kósza türelmetlenül toporgott, és dühösen horkantgatott.

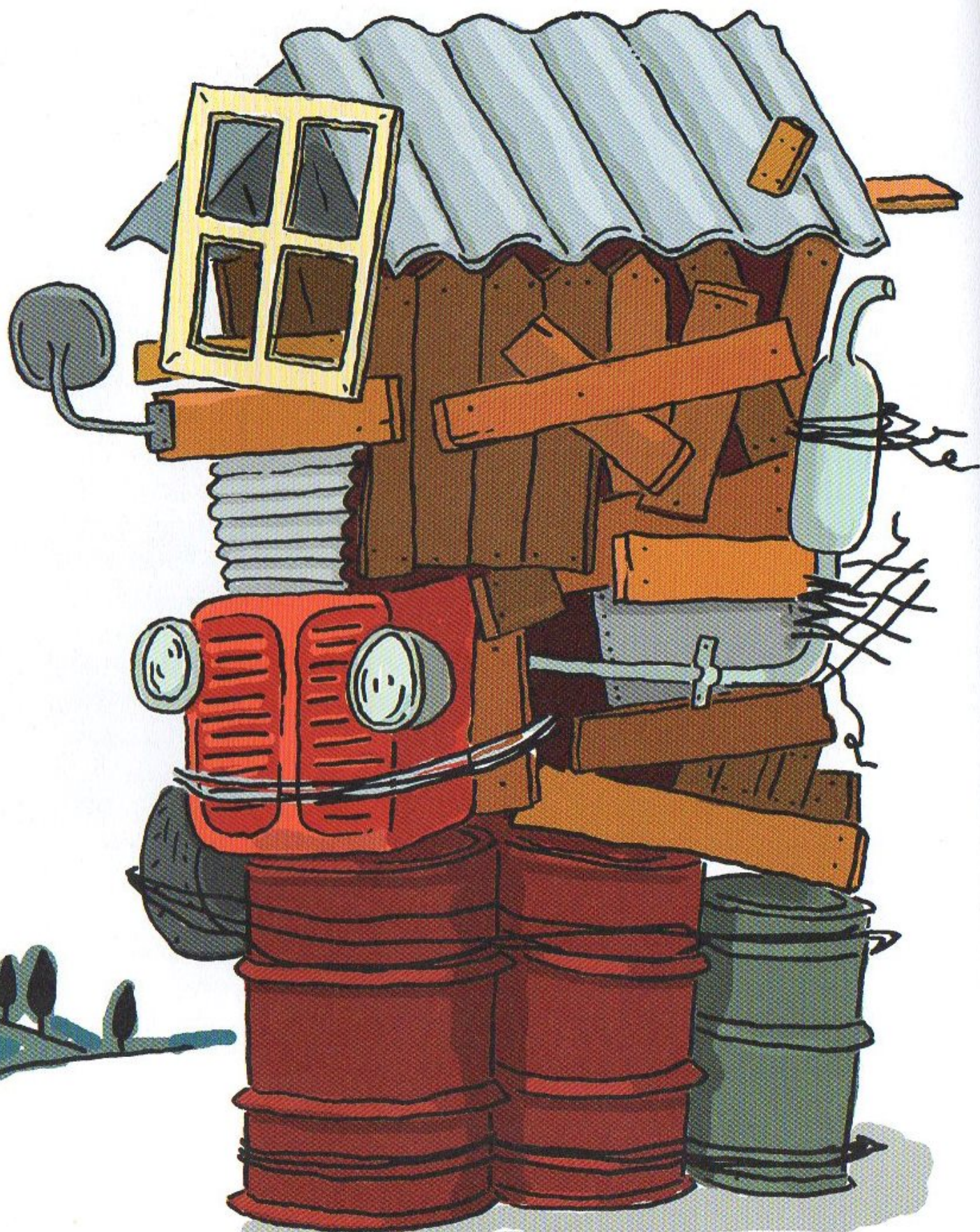
– Mi bajod? – kérdezte Csoda.

– Nem jó ízű a zab. Nem jó ízű a víz. Nem jó itt a szalma, a lábam alatt göcsörtös a talaj, és az a légy már megint! Brrrr! Nem jó semmi sem! – és toporzékolt hozzá és prüszkölt. Így:

– Brrrrrr.

Csoda csodálkozva nézte: hát ennek a lónak mennyi baja van!

– Én rendes zabot akarok! Jobb vizet akarok! Jobb szénát akarok! Jobb állást akarok, itt az istállóban! És jobban süssön a nap!

– Mennyi mindent akarsz egyszerre? Hol élsz te, a Marson?

– Nem élek még ott. De ha ott olyan jó, akkor ott fogok – mondta dühösen Kósza. És akkor el is határozta, hogy a Marsra költözik.

De hogy juthatna el a Marsra? Mire esteledett, kész volt a terve. Mire reggeledett, kész volt az űrhajó. Éjszaka Sajó bácsi disznóólját szétbontotta. Csak egy hátsó patalenyomatot helyezett el a disznóól sarkán, és attól az egész romba dőlt. A disznók ijedten szaladtak szerteszét a gödöllői dombságon. Kósza a deszkákat összeszedte, patkójával szeget ütött beléjük, a fogával faragott rajtuk, végül a magas tákolmányba beleszerelte Sajó bácsi vacak traktorjának a motorját. Az űrhajó készen állt az utazáshoz. Még hajnalban Kósza bemászott az űrhajóba, beindította a traktormotort, és az űrhajó fölszállt. Elindult a Mars felé.

Csoda most már igazán különös reggelre ébredt. Ilyen már nagyon régen volt. Nem volt nyafogás, prüszkölés meg dobogás, de nem volt Kósza se. Ott állt üresen a helye. Nem tudta, hova lett.

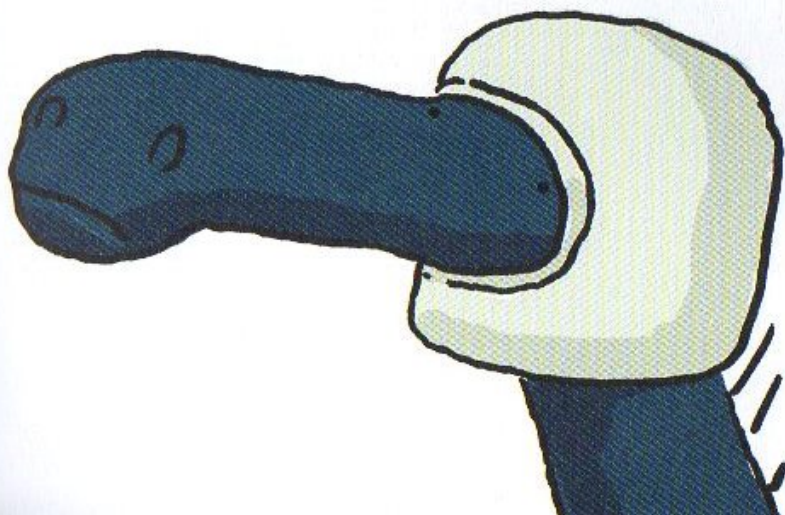
Közben Kósza repült, és közeledett a Marshoz. Tudta jól, sokszor hallotta, hogy milyen színű bolygót kell keresnie. Mikor leszállt, szétnézett, és látta, hogy minden vörös színű. Vörös volt a rendőrautó, vörös volt a pad az utcán, vörösek voltak a lámpák, még a lámpaoszlopok is vörösek voltak, vörös volt az aszfalt, és arra vörös elválasztójelek voltak festve. Kósza körülnézett.

– Ej, hát ez az a Mars, ahol élni kéne, ahogy Csoda mondta? Itt lesz csak jó nekem!

Azzal elindult a Marson, hogy megtalálja magának a legjobb zabot, a legjobb vizet, és mindent, ami lónak való. Mindenféle boltot látott, de csak marslakók számára, lónak való

élelmiszereket nem. Meg is szólított egy marslakót, és megkérdezte tőle:

– Mi van, itt nem élnek lovak?

A marslakó úgy nézett rá, mintha a Földről jött volna.

– Hát nem tudja, hogy vannak lovak? Istenem! A Földről jött talán?

– Igen, éppen a Földről jöttem. Ne csodálkozzon! Van ilyen. Űrutazó vagyok. Űrutazó ló. Viszont élelmiszerre lenne szükségem. Zabra, tiszta vízre és mindenféle finomságra, lócsokira például.

– Ó, lócsokira? Hát nem tudja? Nálunk kapható a kiváló Mars szelet. Innen származik.

– Mars szelet? Az a nyúlós, ragadós vacak? Egyszer meg akartak etetni vele a Földön is. Szörnyű! A zab sokkal jobb!

A marslakó útbaigazította Kószát: elmondta neki, merre találja a legjobb lóboltot. Kósza el is ment a bolthoz, belépett, és azonnal elmondta, mire lenne szüksége.

– Először is kérek zabot.

– Zabot tetszik? Tessék parancsolni – mondta az eladó, és odaadta a nagy zabostálat.

Kósza meg se várta, hogy fizetésre kerüljön a sor (amúgy sem volt marsbeli fizetőeszköze), rögtön belehabzsolt. De a mars-zab ehetetlen volt: műanyagzab. Csak ropogott, nyekergett a foga alatt. Egy-egy szemet lenyelt, de majdnem megfulladt tőle. Prüszkölve köpte ki.

– Mi ez a szörnyűség?

– Kérem, ez első osztályú mars-zab! – mondta a marslakó. Minden ló ezt eszi nálunk. De látom, köhög tőle, igyon egy kis benzint!

– Mit? – ámult Kósza. – Mit igyak?

– Benzint.

– Mért innék én benzint?

– Mert köhög – mondta az árus.
– De benzint? Vízet adjon!
– Vízet? Itt a Marson a lovak benzint isznak.
– Úristen! – sóhajtott Kósza. – Hová keveredtem? Mi lesz itt velem?
– Igyon, igyon! – erőltette az eladó, és Kósza pofájába lötytyintett egy kis benzint.

– Jaj! – ettől köhögött csak igazán. – Bűdös benzin!

Kósza prüszkölve ugrott ki a lóboltból.

– De hiszen csodálatos dolgaink vannak! A csodálatos lócsoki, a Mars szelet!

– Az a ragadós, fúj! – kiáltotta vissza Kósza.

– Azonkívül lócsoki ízű zabla! Hátat kapargató nyereg!

– Micsoda? – kérdezte Kósza. – Ilyen dolgokat föltaaláltak már a Marson?

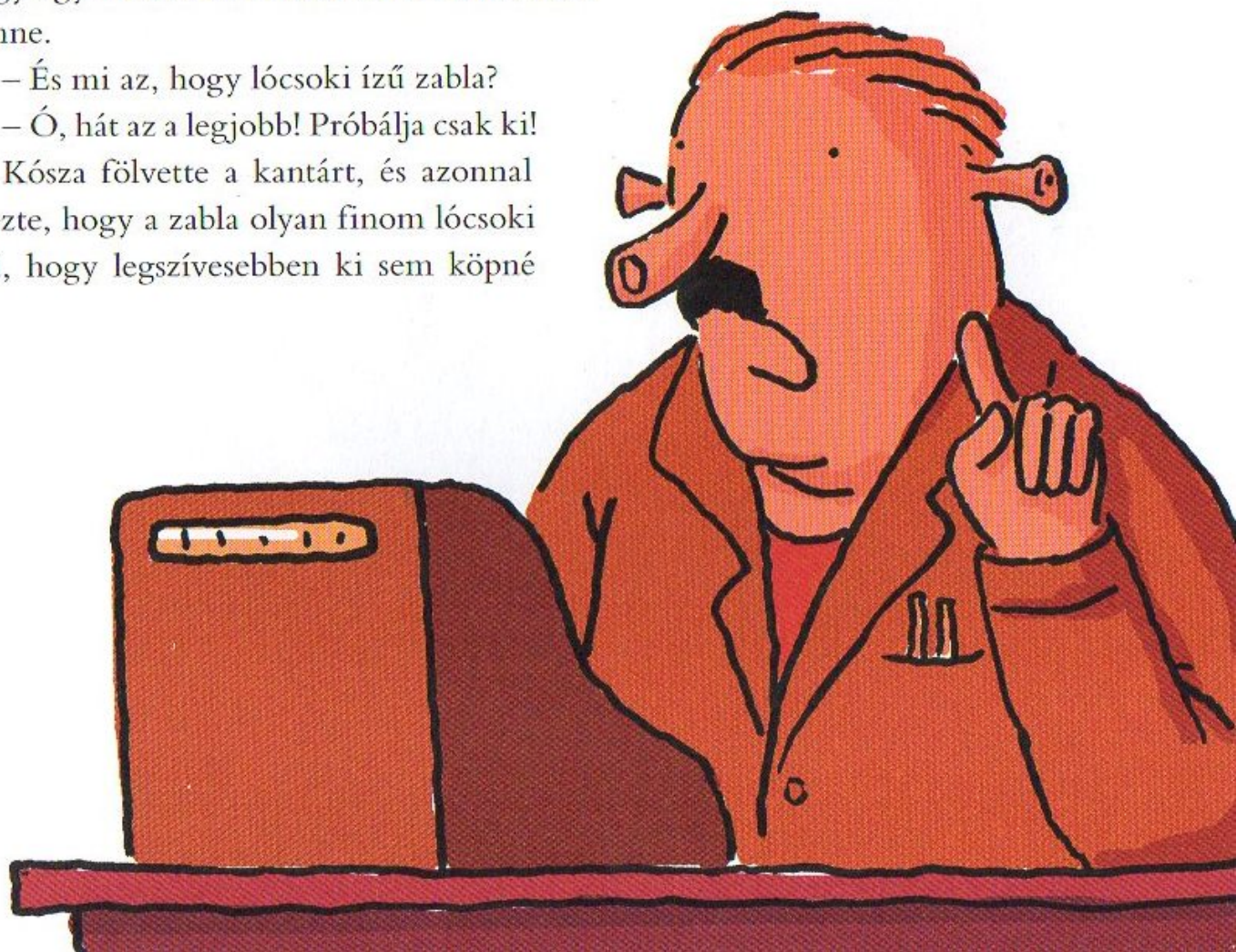
– Hogyne! Próbálja ki!

Azzal föltett egy nyerget Kósza hátára, és valóban, mintha gyökérkefével kefélgették volna: a nyereg úgy volt megépítve, hogy egy elektromos hátvakaró is működött benne.

– És mi az, hogy lócsoki ízű zabla?

– Ó, hát az a legjobb! Próbálja csak ki!

Kósza fölvette a kantárt, és azonnal érezte, hogy a zabla olyan finom lócsoki ízű, hogy legszívesebben ki sem köpné

többé. Nem nyúzza-húzza a nyelvét, a szája szélét, hanem kellemes, puha és csoki ízű.

– Ó, de csodálatos! – mondta Kósza. – Maguknál igazán jó dolgok kaphatók!

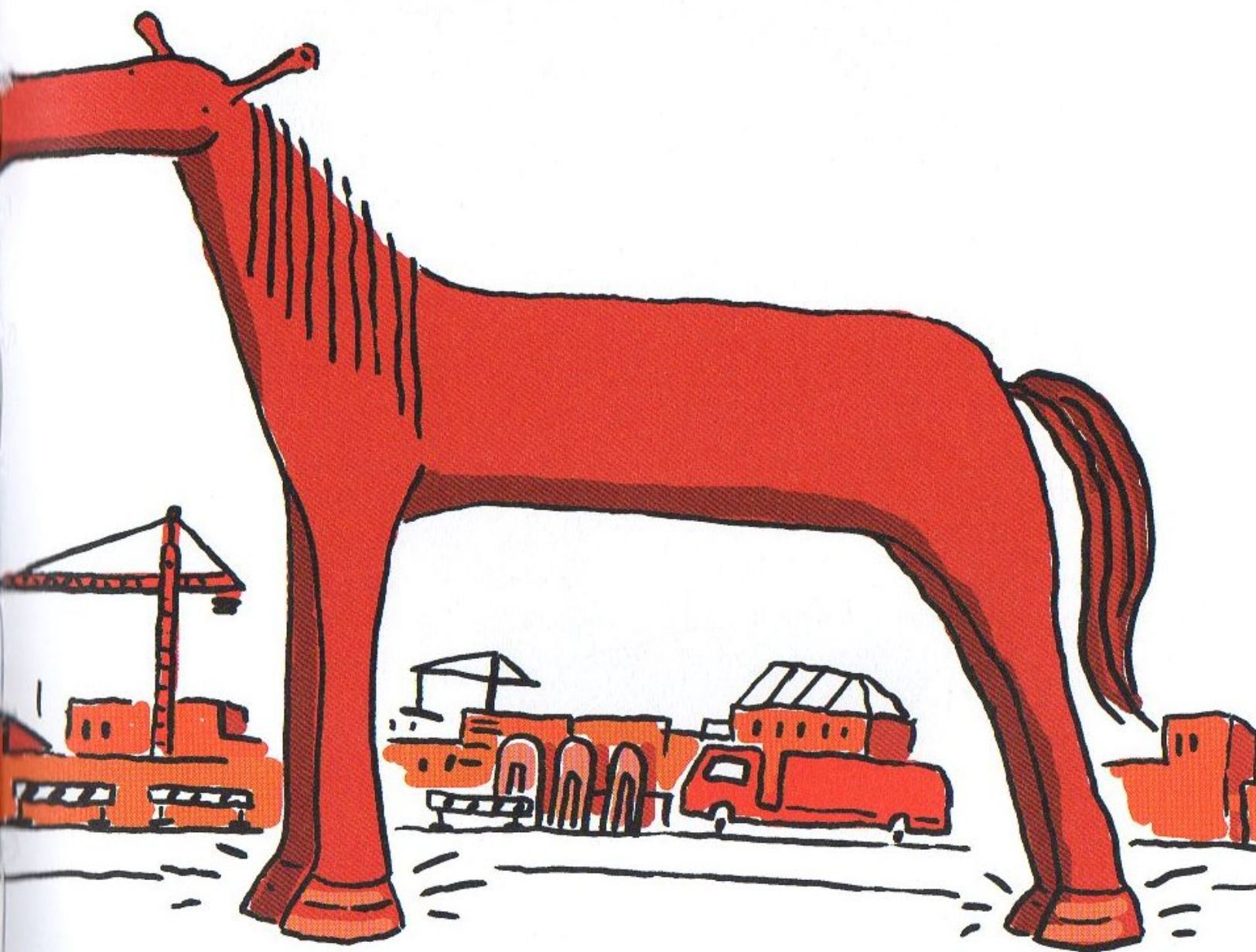
– Na ugye! – mondta az árus.

– Ezeket meg is veszem – mondta Kósza.

De minthogy nem volt marspénze, kénytelen volt megállapodni az eladóval, hogy ledolgozza a nyereg és a zabla árát. Dolgozott egy nap, két

nap – viszont enni nem tudott. Mert a műanyagzab és a benzin bizony nem ízlett neki. Munkahelye egy mars-útépítkezésen volt. Az út viszont nem aszfaltból készült, mint a Földön, hanem acéllemezekből és vasból. A Marson, ezt tudni kell, egészen más a nehézkedés, majdnem súlytalanság van, de a marsbéli lovaknak mágneses a patkójuk. Kószának viszont nem volt mágnespatkója, ezért állandóan fölrepült a levegőbe. Ha meg akart húzni egy nehezebb kocsit, akkor a levegőben rúgkapált a lába. Annyit küszködött, hogy

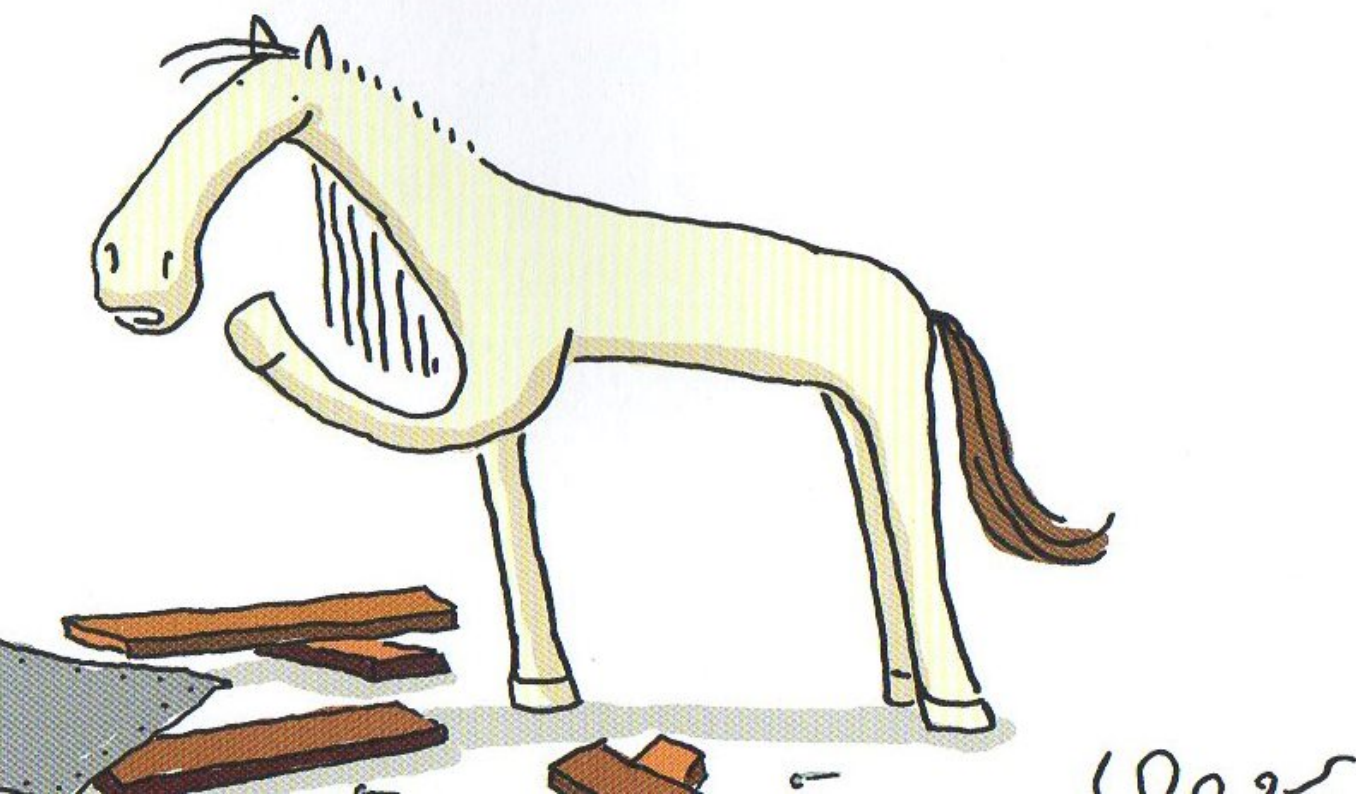

estére rettentően kifáradt. Közben állandóan szidta őt a lóbolt vezetője, hogy nem dolgozik rendesen, ilyen Földről jött lovat ő többé nem alkalmaz. Kósza ráadásul esténként nem tudott enni, egészen lesoványodott, és egészen elke-
seredett.

Ki menthetné ki ezt a szegény lovat ebből a helyzetből? Csak Csoda.

Csoda szomorúan állt lent a gödöllői istállóban, nézte, ahogy Gyöngyi néni szomorkodik az elveszett Kósza miatt, nézte, ahogy Sajó bácsi dühöng és kergeti a disznókat. Ráadásul hiába, hiszen a disznóól szétesett, és még a traktorral sem tudja üldözni őket, mert annak meg nincs meg a motorja. Csoda igyekezett összeállítani ezekből a jelekből, hogy mi történhetett. Hiányzik a traktormotor. Hiányzik a disznóól. A disznók viszont itt vannak. A láncok és a választórúd is hiányzik. És legfőképpen hiányzik Kósza. Közben visszaemlékezett az előző napra: mit is mondott neki Kósza, és ő mit mondott Kószának. Az nyilvánvaló volt, hogy Kósza megint elkószált, szokása szerint. De hogy hová? Csoda gondolkodott, gondolkodott, és nem azért volt csodaló, hogy ne jöjjön rá, mi üthetett szöget Kósza fejébe. „Hol élsz te, a Mars-on?” – valami ilyesmit mondott neki tegnap. A Mars! Szóval a Mars! A vörös bolygó! A disznóól! A láncok! A faanyag! És az eltűnt traktormotor!

– Ez űrhajót épített! Képes rá! – nyерített föl Csoda. – Azonnal utána kell repülnöm! Biztosan a Marsra ment.

Minthogy Csoda tudta jól – szakkönyvekben olvasta –, hogy a Marson csak műanyagzab és benzin kapható a lovak számára, gyorsan útnak eredt, hogy megmentse Kószát, mielőtt éhen pusztul. Elvágatott Szadára, szólt a kecskéket és macskákat őrző pilótanőnek, Ildikónak, hogy Kósza bajban van: meg kell menteni! Ildikó a hátára pattant, Csoda pedig elvitte őt Gödöllőre. Odaállt egy rozzant Ancsa mellé (ami egy AN-2-es repülőgépet jelent), és azt mondta:

– Ezzel most repülünk el a Marsra!

Ildikó csak röhögött össze-vissza.

– Ezzel a vacakkal? Ezzel a négyszárnyú óriáshernyóval? Dehogysis! – azzal megsarkantyúzta Csodát, és elvágattak a ferihegyi repülőtérre.

Ott Ildikó beült egy Fokker repülőgépbbe, Csoda beszállt mellé, és fölrepültek. Azonnal megcélozták a Marsot, amely jól láthatóan a Naptól a negyedik bolygó volt. Elhaladtak a Hold, majd a Mars holdjai mellett, aztán leszálltak.

Kósza akkor már nagyon rosszul volt. Se látott, se hallott. Mikor fölnézett az égre, akkor két holdat látott. (Mint mindenki a Marson.)

– Jaj, nem bírom már! Mindjárt szomjan halok!
Mindjárt éhen halok!

És ebben a pillanatban megtalálta őt Csoda. Mikor meglátta a gebévé soványodott Kószát, alig ismerte meg, aztán odavágtatott hozzá, és azt nyерítette:

– Na, gyerünk, mars haza!

– Micsoda? Mars? Mi? Csoda! Mars? – kiáltott Kósza. – Nem akarom!

– Mondom, mars haza! – mondta Csoda.

Akkor a lóbolto is odament.

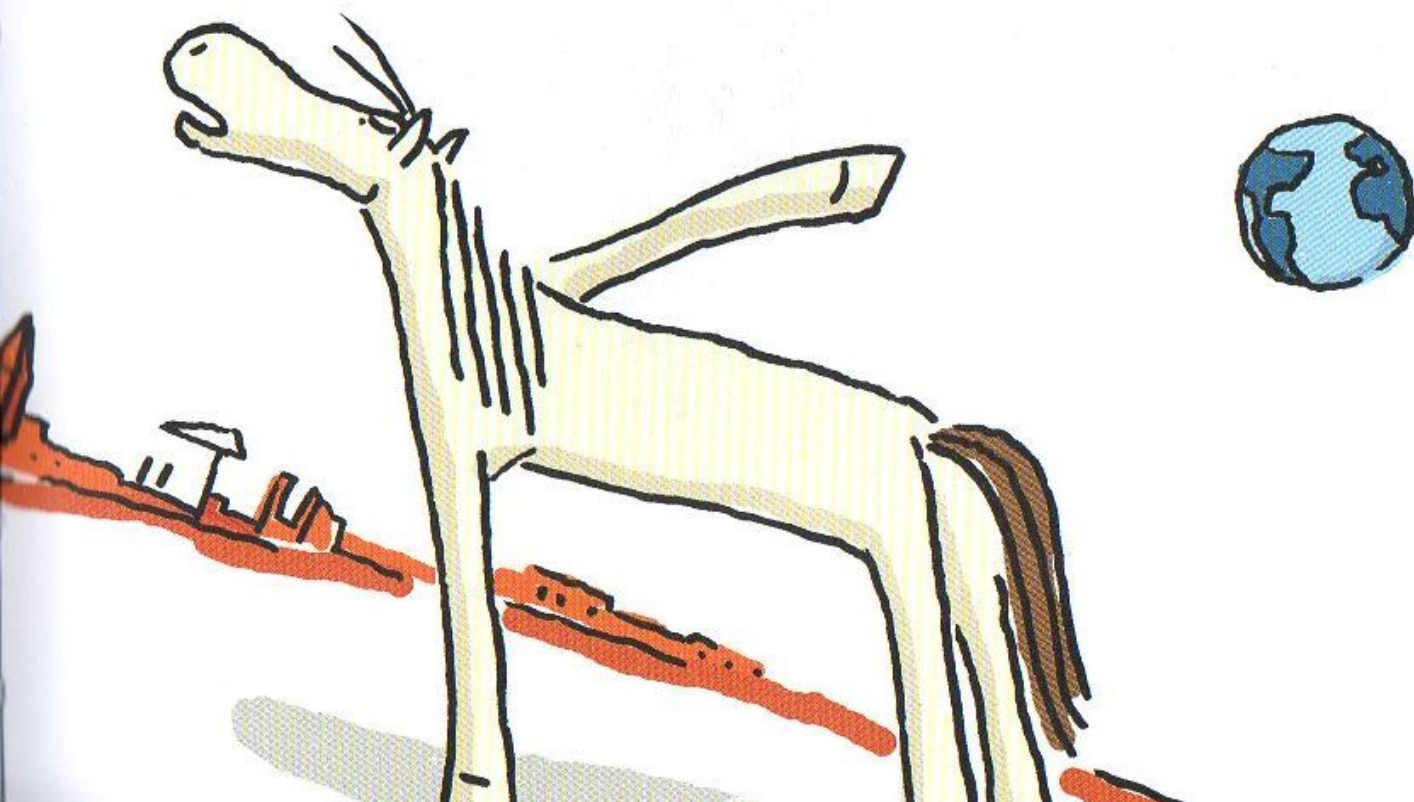
– Jól van, ledolgozta már a ló, amit kellett. De nem volt könnyű neki, mert mindig fölemelkedett a levegőbe. Nem tudom, milyenek ezek a földi lovak... De hát a nyeregért és a zabláért megdolgozott.

– Milyen nyeregért? Milyen zabláért? – kérdezte Csoda.

– Hát ez a nyereg – mondta Kósza –, ez vakargatja a hátamat, mint egy gyökérkefe. A zabla pedig lócsoki ízű.

Ezen Csoda is elcsodálkozott. Ő csak a műanyagzabot és a benzint ismerte, ezért nem is vágyakozott soha a Marsra. Meg a Mars szeletet, ami a Marson a lócsoki, azt ő is ismerte a földi gyerekektől.

Ekkor aztán fölkerekedtek (fölpatakodtak), beültek mind a hárman a Fokkerbe, Ildikó, Csoda és Kósza, és hazautaztak. Gödöllőn szálltak le, a repülőtéren. Aznap este Csoda és Kósza már megint otthon állt az istállóban. Az volt a szerencse, hogy a repülővel visszahozták az űrhajó darabjait is. A disznóól oldalait ugyan nem, de az elválasztó rudakat és a láncokat igen, és ezeket Sajó bácsi hamar visszaszerelte. Gyöngyi néni is nagyon örült. Vacsorára megjutalmazta a lovakat egy-egy tál bablevessel, és még valami finomságot szánt nekik. Odament Kózához, és azt mondta:

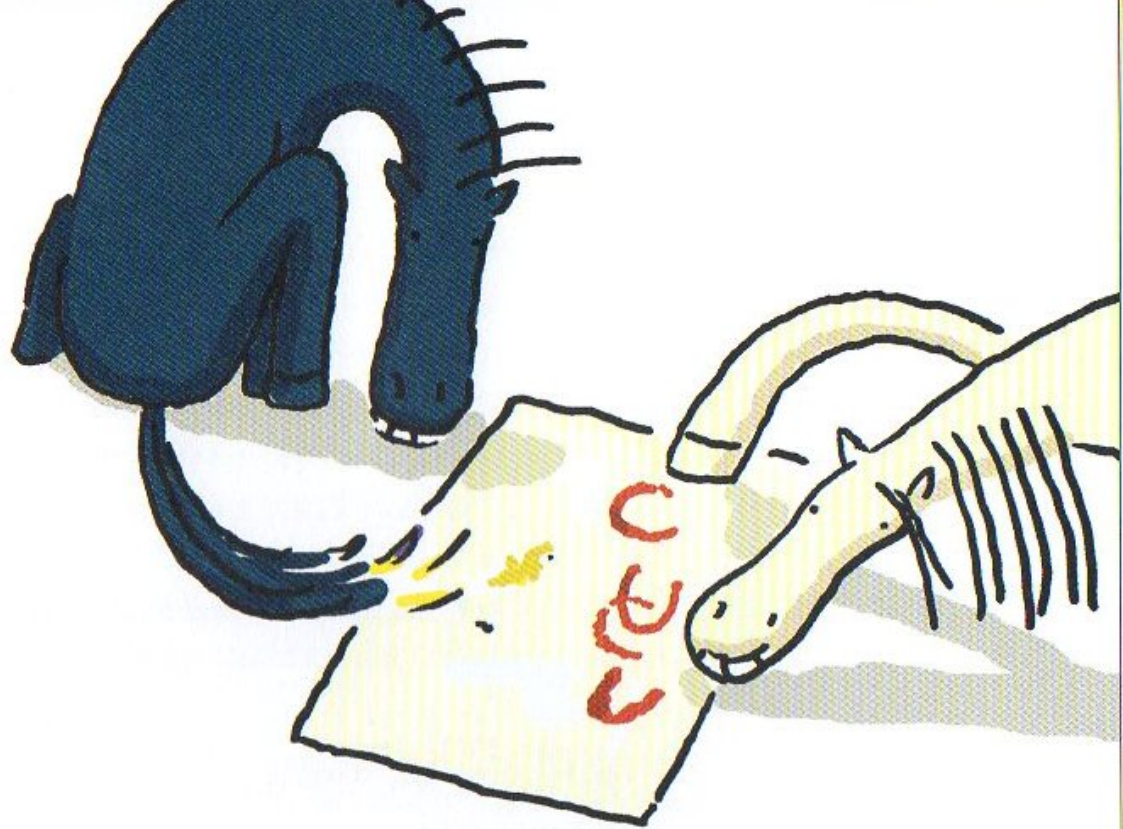
– Lovacsám, én nem tudom, hol jártál, de örülök, hogy itthon vagy megint. Leveszem rólad ezt a különös nyeret éjszakára.

Kósza azonban nem hagyta, hogy lenyergeljék, és kivegyék a zablát a szájából. Csak úgy rúgkapált, ha hozzá akartak nyúlni. Gyöngyi néni meg is kérdezte, hogy ennek mi lehet az oka, de Sajó bácsi nem mondott semmit, mert éppen azon szomorkodott, hogy a traktor motorja bezzeg nem került meg. A disznóól oldalát szögelte csöndesen, az új disznóólet. A disznók csak rőfögtek, Sajó bácsi néha káromkodott, Gyöngyi néni csodálkozott. Csoda aztán megsúgta Gyöngyi néninek, hogy ez a nyereg bizony a Marsról van, és úgy van elkészítve, hogy a ló hátát vakargatja. A zabla szintén a Marsról való, és lócsoki ízű. Gyöngyi néni hitte is, meg nem is, de csak megsimogatta őket, és odaadott nekik még egy-egy Mars szeletet a hazatérés örömére.

Azon aztán rágódhattak reggelig.

Zárónyihogás:

Nyi-ha-HA-Ha. BRRR!
Nyi-ha!

CSODA ÉS KÓSSZA mint festők

– Megáll az eszem! – mondta Kósza.

– Hát indítsd el! – biztatta Csoda.

– Brrrrr – mondta Kósza, mintha egy motorbiciklit indított volna el, pedig csak prüszkölt egy nagyot.

– Na, de miért áll meg az eszed? – érdeklődött Csoda.

– Képzeld el, Gyöngyi néni mit mondott nekem! Állok kinn, a karámban, nézem a domboldalt, a fákat, a lemenő nap fényét, ahogy aranyra festi a fák törzsének oldalát, nézem az eget, ahogy a narancssárgától a kéken keresztül szürkévé válik, épp ezen tűnődöm, amikor azt hallom, hogy Gyöngyi néni azt mondja Sajó bácsinak: te, Sajókám, nézd, milyen jól fest ez a ló! Mi az, hogy fest ez a ló? Nem látták, hogy csak állok és nézelődöm? Láttak nálam

festéket? Láttak előttem vásznat? Nem volt ott semmi! És Gyöngyi néni mégis azt mondta, hogy jól fest ez a ló.

– Jaj, Kósza! – sóhajtott Csoda. – Még nem hallottál olyat, hogy milyen jól fest ez a kalap rajtad? Vagy milyen jól festesz ebben a ruhában? Nem csak festőknek mondják, hogy jól festesz. Ha valami jól áll, vagy jól néz ki, arra lehet azt is mondani, hogy jól fest. Érted már?

Kósza mintha bólintott volna, de ettől kezdve mégsem hagyta nyugodni a festés. Talán a látvány tette, a lemenő nap sugarai, az aranyló fény a fák

törzsének oldalán, a színek vibrálása a levegőben. Sajnálta, hogy csak olyan kevés ideig lehet mindezt látni, csak éppen ilyenkor, nyáron, még a nyárnak is csak éppen ebben a szakaszában, amikor éppen ezen a ponton megy le a nap, aztán egy év telik el, míg újból látható lesz. Szerette volna, ha mindig láthatná, ha máshogy nem, hát bekeretezve a falon.

Másnap Csoda csodálkozva nézte, hogy Gyöngyi néniék nappali szobájának ablakából egy lófenék lóg ki két lólábbal. Ahogy közelebb ment, megállapította, hogy az Kósza fenéke. Tűnődve nézte ezt a szép nagy feneket, nézte az ablakkeretet, és neki is az jutott eszébe, hogy olyan ez, mint egy festmény. Oda is szólt Kósának:

– Te tényleg jól festesz!

– Micsoda? – evickélt ki az ablakból Kósza. – Miért zavarasz meg, amikor a festészettel foglalkozom?

– Micsoda? – kérdezte most Csoda. – Te tényleg festmény voltál?

– Dehogysis voltam festmény! Benn, a szobában képzőművészeti albumok vannak. Te nyilván nem tudod, hogy mi az a képzőművészet, de én megmondom neked! A festészetet meg a szobrászatot hívják képzőművészetnek, vagyis amikor a művészek nem verset írnak papírra, és nem zenét kottába. Gyöngyi néniék ebédlőasztalának lábai alatt, hogy ne legyen ferde az asztal, híres festők albumai vannak. Azokat nézegettem. Csodaszépek!

Csoda ezen még jobban csodálkozott, mint Kósza fenekén. Azon is nagyon

meglepődött, hogy a hátsó fele ilyen nagy, de azon még jobban, hogy az első meg ilyen okos. Nagy különbség van itt, két méteren belül! Örült neki, hogy végre valami olyanról is tud Kósza, amit nem őtőle tanult.

Következő éjszaka Csoda valami szöszmötölésre ébredt. Érezte, hogy nem alszik Kósza.

– Mi bajod van? Mért nem nyughatol már?

– Csoda! De jó, hogy ébren vagy! – szólalt meg Kósza. – El akartam neked mondani: én föladok egy hirdetést holnap.

– Miféle hirdetést?

– Festő akarok lenni.

– Jaj, Kósza! Ezzel a két patával? Hát a festők ügyesen, az ujjukkal megfogják az ecsetet, azzal festenek, és így készül el a festmény. Vaskos patákkal hogy akarsz festeni?

– Tényleg ecsettel festenek? És az ecset, az micsoda?

– Jaj, még ezt sem tudod? Akkor mit tanulmányoztál félig beszorulva az ablakban? Az ecset egy hosszú botocska, amit a festők az ujjuk közé fognak. A végén meg szőrszálak vannak.

– Milyen szőrszálak?

– Lehet, hogy lószőr. Az is előfordul.

– Micsoda? – nyerített föl Kósza. – És még azok a festők? Hát akkor én festőnek születtem! Belőlem nő az ecset! Nézz csak oda, hátra!

– Hova?

– Oda, hátra!

– Megint azt a képet nézzem, amit múltkor már bekereteztél?

– Nee... illetve igen! Csakhogy az nem kép, hanem ecset! Lényeges különbség! – mondta Kósza, és hajnalig már nem is tudott elaludni az izgalomtól, annyira boldog volt, hogy immár bebizonyosodott: igazán festőnek született.

Másnap föl is adta a hirdetést a gödöllői újságban: Festést vállalok. Gödöllő. Tanya. Kósza. Nem is kellett sokáig várni. Hamarosan megjelent egy kövér

nő lila ruhában, sárga szalmakalappal a fején, odadöcögött Gyöngyi nénihez, és így szólt:

– Itt vannak a festők?

– Mit tetszik, kérem? – kérdezte Gyöngyi néni.

– Hogy a festők itt vannak-e?

– Miért, maga festőket hívott ide? – csodálkozott Gyöngyi néni.

– Dehogyan! Én jöttem a festőkhöz. Ne haragudjon, ez a cím volt megadva.

Az újságban olvastam a hirdetést.

Gyöngyi néni csak széttárta a karját. De Kósza figyelmesen fülelt. Még azt is hallotta, amikor a nő azt mondta:

– Ha mégis megjönnének a festők, mondja meg nekik, hogy a Patkó utca 5-ben várom őket.

– Patkó utca 5. – mondta magában Kósza. – Még ez is stimmel. Ez is pontosan mutatja, hogy festőnek kell lennem. Ez a nő nyilván megrendelést akar adni. Biztos azt szeretné, hogy őt fessek le! Nem baj, kezdetnek jó lesz. Lila ruha: veszek lila festéket. Sárga szalmakalap: veszek sárga festéket. Piros száj: veszek piros festéket. Ebből megcsinálom.

Másnap Kósza jelentkezett Gödöllőn, a Patkó utca 5-ben. A lila ruhás nő otthon sem volt, csak a kislánya, aki kicsit ugyan csodálkozott, hogy egy ló jött festeni, de azért betessékelte az ajtón.

– Anyukám mondta, hogy jönnek majd festők, mert a lakásunkat ki kell festeni.

– Hogyhogy a lakást? – kérdezte Kósza. – Hol van a vászon, hol a festő-állvány? Hol festhetem meg a képet?

– Hogyhogy a képet? – kérdezte a lila ruhás nő fia. – A lakást kell kifesteni. Nem látja, hogy milyen mocskosak a falak?

– Ahá! – bólogatott Kósza. – Szóval freskó! – mert Kósza művelt volt. Azokban a könyvekben, amelyeket a fenekével az ablakban kimbálózva végigolvasott, nagyon sok freskót is látott, vagyis olyan képet, amelyet a falra festettek. – Nyugodtan menj csak el az iskolába! – mondta a kisfiúnak, akinek már a hátán lógott az iskolatáskája.

Kósza ledobta a marján átvett bödönöket, a lila, a sárga és a piros festéket. Belelóbázta a farkát a sűrű festékekbe, és a gödöllői lakás falán elkezdte megmimálni a lila ruhás hölgyet. Kósának valóban volt tehetsége a festéshez, de azért az mégiscsak hosszabb folyamat, ami alatt kibontakozik egy ilyen te-

hetség. Ezért aztán az első képek még nem is lehetnek tökéletesek. Ez sem lett az. Tulajdonképpen a fal úgy nézett ki, mintha lehányták volna háromféle festéssel. Vastagon csorgott róla a padlóra a lila, a sárga és a piros festék, és színes, mély patanyomok szikkadtak a földön. Az egész lakás úgy nézett ki, mint egy sci-fi műalkotás.

Délután megérkezett a lila ruhás nő. Ahogy a lakásba lépett, már rosszat sejtett, mert azonnal beleragadt a cipője a lassan száradó festékbe.

– Jesszusom, mi ez?

– Semmi-semmi, festettem csak – mondta Kósza.

– Jesszusom, egy ló! – kiáltotta a lila ruhás nő.

– Én vagyok a festő – mondta Kósza. – Kifestettem a lakást. Ahogy kérte. Nézze meg a falon! Azt hiszem, ez az absztrakt korszakomból való, de magát ábrázolja. Minden szoba falára magát festettem. Így jó lesz?

– Segítség! – kiáltott föl a lila ruhás hölgy, falfehér lett az arca (ez a hasonlat persze a szomszéd lakásra vonatkozik), és azon nyomban elájult.

Kósza nézegette a kiömlött festékben fekvő lila ruhás nőt, aztán azt mondta:

– Aha, úgy látszik, fehér festéket is kellett volna hoznom. Az hiányzik a képekről.

A ló szuszogására azonban a nő hamar magához tért, előkapta a mobiltelefonját a ragacsból, fölhívta a férjét, majd sikongatva kérte, hogy azonnal jöjjön haza, és rendőröket is hozzon magával, mert egy ló tönkretette a lakást.

Kósza már érezte, hogy baj van.

– Hölgyem, ne haragudjon! Ha valamit rosszul tettem, mondja meg! Hogyan kívánja? Hiszen maga a megrendelő...

– Hófehérre akarom! – kiáltozta a nő.

– Értem. Szóval egy közeli portrét akar magáról. Bár most már inkább piros az arca. Ne fessem pirosra az egész lakást?

– Ne fesse! Ne fesse! – rikította egyre dühödtebben, egyre vörösebb fejjel a nő.

– Talán vörösre? – érdeklődött Kósza.

– Neeeeem! Neeeeem!

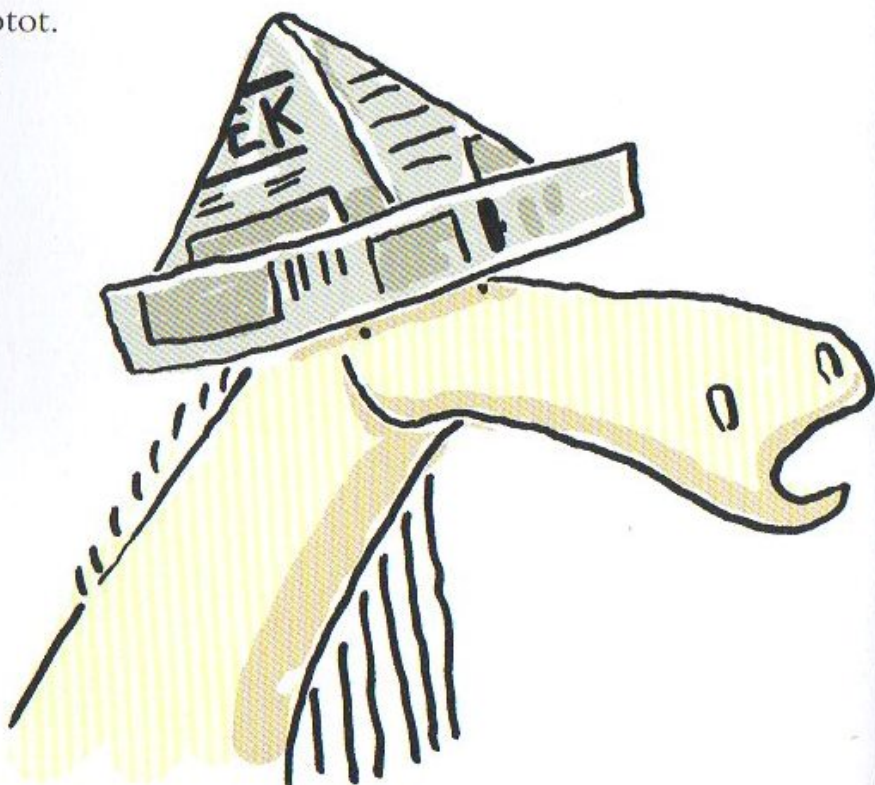
– Jó. Akkor a fekvő állapotot.

– Milyen fekvő állapotot?

– Ha fehér, fehér. Tehát

nagyon közeli portré
minden falra, a hölgy
fekvő állapotáról.

Holnap itt
leszek!

Mikor hazafelé ügetett, esni kezdett az eső. Végigcsurgott a nyakán, a hátán, a hasán, a lábán és a farkán, és lassan kioldotta a piros, a sárga és a lila festéket. Kósza hosszú piros, sárga és lila csíkot húzott maga után a gödöllői aszfaltúton, a tanyára vezető földúton, épp csak az istállónál fogyott el belőle a piros festék. Meg a lila. Meg a sárga. Ott aztán azt mondta Csodának:

– Olyan furcsa volt az első megrendelőm, akit ma lefestettem mint festőművész.

– Hogyan lefestetted mint festőművész?

– A falra kellett festenem a lakásában.

Freskót akart. Végül aztán nem tetszett

neki a saját ruhája, és most egy kicsit sápadtabb színt akar. Azt hiszem, egy nagyon közeli arcképet szeretne magáról, hogy fehér legyen az egész fal.

– Te Kósza! Téged lakásfestőnek néztek! – nyerített föl Csoda. – Festőnek, mázolónak! Nem festőművésznek. Milyen színű lett a lakás?

– A freskóm lila, sárga és piros színekből áll... – mondta elbizonytalanodva Kósza. – És a rendőrséggel is fenyegetőztek...

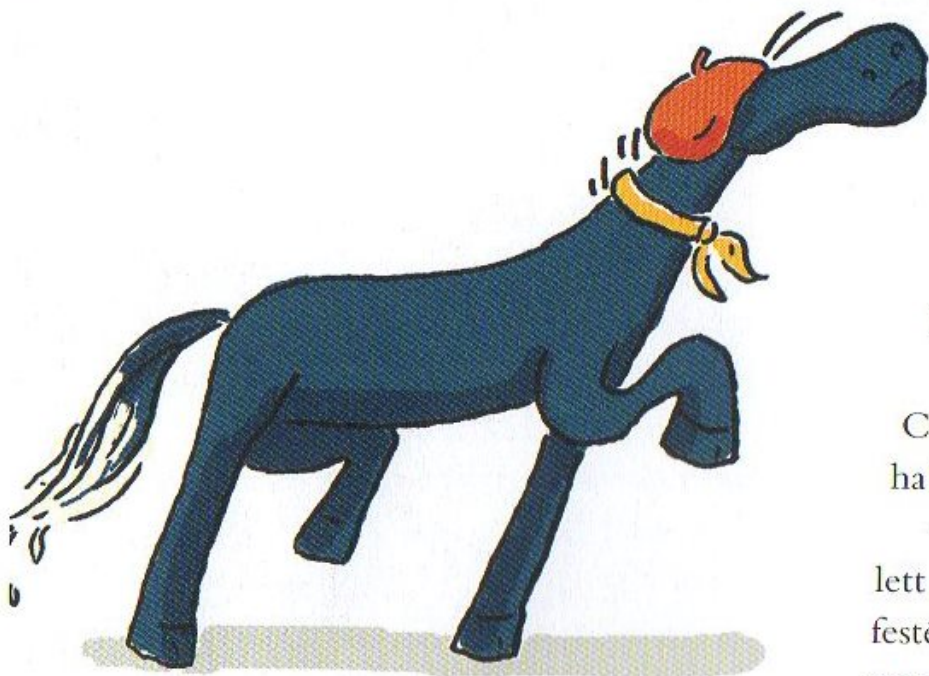
– Kósza, ezt gyorsan jóvá kell tennünk! Elmegyek, segítek neked holnap!

Másnap már ketten indultak el Gödöllőre, vásároltak fehér festéket, Csoda még vett festőrácsot is, és a Kósza farkából kicsorgott színes festék nyomán hamar eljutottak a Patkó utca 5-be. Mártogetták a farkukat a festékbe, amit Kósza a festőrácsra mindig lecsöpögtetett. Ráadásul Csoda megvette az aznapi napilapokat, és azokat is mind leterítették a padlóra. Délre, Csoda irányításával, szépen kifestették fehérre az egész lakást.

Kósza maga is elcsodálkozott, hogy milyen szép fehér lett a fal. De aztán azt mondta:

– Tudod, Csoda, engem ez így nem érdekel. Én festőművész akarok lenni. Sőt! Az is vagyok. Csak meg kell találnom a megrendelőimet. Úgyhogy

én megyek is innen, meg se várom ezt a lila ruhás nőt. Nincs kedvem vele tárgyalni.

– Várj, Kósza! – szólt utána Csoda. – A farkadból jobb lenne, ha kimosnád a festéket!

– Tegnap se mostam ki, mégse lett semmi baja! Ne adjál nekem festészeti tanácsokat! Én festőművész vagyok, te pedig csak házfestő.

– Mosd ki, mert bele fog száradni!

– Hagyjál már! Festő, mázoló... – azzal

kilépett a Patkó utca 5-ből, és ügetve hazaindult.

Szép, napfényes nap volt. Mire az istállóba ért, már eléggé meleg volt. Izzadt teste körül röpködtek a legyek, a böglyök és a darazsak. Kósza szerette volna elhassegetni őket, de a máskor oly szépen lobogó farka most mint egy fatörzs, úgy lógott a fenekén. Próbálta megmozdítani, de a farok beragadt. Végül összeszedte minden lóerejét, és összeszáradt, vastagon festékes farkával úgy oldalba vágta magát, hogy elájult. Ott feküdt égne a lábakkal, összeragadt, festéktől töredezett farokkal, amikor hazaért Csoda.

– Mit csinálsz, festőművész uram? – kérdezte Kószától. – Olyan furcsán nézel ki. Egy darabig élő ló vagy, azután mintha kőből lennél faragva. Lehet, hogy itt járt egy szobrász, és kifaragta a farkad?

– Dehogyan – mondta Kósza. – Valamitől összeragadt.

– A festéktől. A festőrácsra le kellett volna csepegtetni, és utána pedig kiöblíteni! Mondtam.

– Nem azért. Azért, mert ma nem esett az eső – válaszolta Kósza.

Csoda előbb megcsóválta a fejét, aztán bólintott, mint aki tudja a megoldást.

– Hígítót kell szerezni!

Sajó bácsi szerszámoskamrájában rengeteg bödönt találtak. Elképzelni sem tudták, mi lehet bennük.

– A legjobb az lesz – mondta Csoda –, ha bemártod mindegyikbe a farkad. Valamelyik csak leoldja róla a festéket!

Kósza így is tett. A gépzsírtól kezdve a lekvárig, a fűrészportól kezdve a megecetesedett borig, a méztől kezdve az aludttejig mindenbe belemártotta a farkát. Lassan olyan vastag lett, mintha egy másik ló lett volna a fenekéhez kötve. Mikor Sajó bácsi meglátta Kószát, fölkiáltott:

– Úristen! Szül a Kósza!

– De Sajó, hogy szülhetne! Hiszen mén! Vagyis csődör – mondta Gyöngyi néni.

– De nézz oda! Egy kis ló jön ki belőle!

Gyöngyi néni ijedten odanézett, de ő sem értette, mi történt Kózával. Aztán mindketten közelebb mentek hozzá, és kicsit körbejárták.

– Ej,debüdösésronda! – mondta Sajóbácsi. – Ki gondolta, hogy ilyen gyermeket szül ez a Kósza?

– Ez nem gyermek, ez a farka – mondta Gyöngyi néni. – Úgy látom, egy kicsit mézes, gépzsíros, ecetes boros, aludttejes... Na, gyere, lemossuk!

– Nem lesz az olyan könnyű, Gyöngyi néni! – mondta Kósza. – Egy kis higító is kellene.

Gyöngyi néni rétegenként lesikálta Kósza farkát, majd előkerült a higító bödön is, és Kósza végre megszabadult a festéktől. Ennek úgy megörült, hogy rögtön mindent elmondott.

– Gyöngyi néni, az a helyzet, hogy én festő akarok lenni. Érzem, hogy van bennem tehetség. Föladtam egy hirdetést, de sajnos, aki olvasta, azt hitte, hogy házfestő vagyok, vagyis szobafestő-mázoló. Ha Csoda nem segít, az első megrendelésem kudarcot vallot volna. De én tényleg szeretnék festeni!

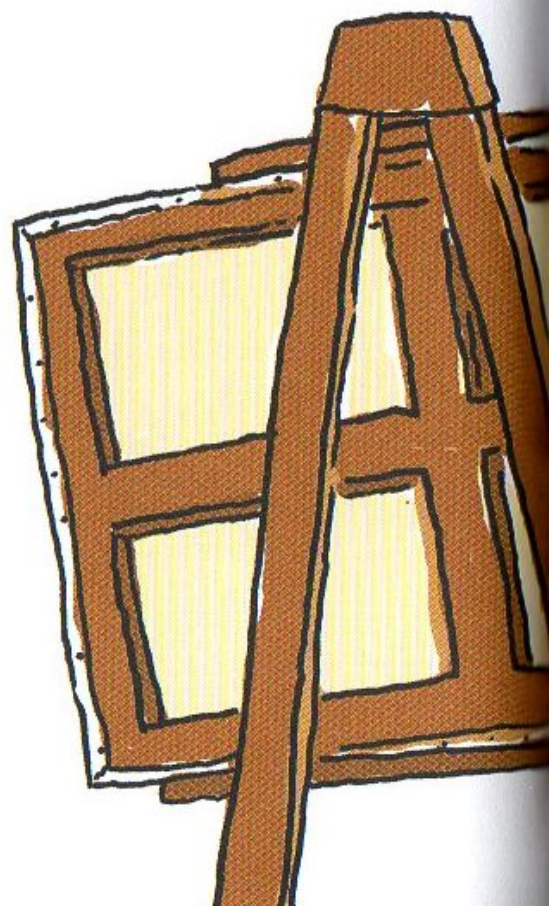
Gyöngyi néni annyira elcsodálkozott Kósza vágyakozásán, hogy másnap a gödöllői képzőművészeti szakboltban vásárolt egy festőállványt és néhány vásznat. Kósza pedig telefonon föladott egy újabb hirdetést, amelyben most már így fogalmazott: portrékat, tájképeket, csendéleteket festek, Kósza, egy ló a gödöllői tanyáról, a megrendelőket várom.

Lassan megérkeztek az első kuncsaftok. Jöttek, mert furcsának találták, hogy egy ló adta föl a hirdetést, és mindenki festményt akart a különös festőtől. Kósza eleinte eléggé érdekes képeket festett. Csak odasuhintott a farkával kettőt-hármat, és kész is volt a kép. Kis idő elteltével aztán egyre jobban belejött: nem is az alakokat festette jól, hanem a formákat helyezte el egymás mellett ügyesen, és a színeket választotta ki úgy, hogy nagyon érdekesen mutatnak egymás mellett. Az embereknek igazán tetszett. Jöttek a képekért, és fizettek: Gyöngyi néninek és Sajó bácsinak fülig ért a szája. Kósza meg csak állt, festett a farkával, mellette ott voltak a színes festékes bödönök, de ott volt a hígító is, a másik oldalán pedig mindig volt friss víz meg egy zabos zsák, hogy munka közben is tudjon enni és inni. Az egyik oldala festett, a másik oldala zabált meg ivott.

Csak festett, festett, míg egyszer meg nem jelent egy szakállas alak.

– Jó napot kívánok! – mondta. – Remsey Róbert vagyok, a Gödöllői Művésztelep igazgatója.

– Mi az a Gödöllői Művésztelep? – kérdezte Csoda, aki mindig ott állt Kósza mellett, hogy

előbb sorba állítsa a vevőket, aztán megmondja nekik, hogy hányra jöjjenek vissza az elkészült képekért.

Kósa lassan odafordult.

– Én tudom, mi az. A Gödöllői Művésztelep egy képzőművészeti iskola, mindenki ismeri. Oda járnak a legjobb festők dolgozni.

– Valóban így van – mondta Ramsey Róbert. – És kikérjük magunknak, hogy Gödöllőn egy másik képzőművészeti iskola is nyíljon!

– Ó, kérem, ez nem képzőművészeti iskola, ez lovasiskola – szólt bele Sajó bácsi.

– Akkor talán tessenek lovaglással foglalkozni – mondta Ramsey Róbert –, ne pedig azzal, hogy itt egy ló mindenféle giccses festményeket fest naplementéről meg mit tudom én, miről! Vagy csak azt állítják, hogy a ló festi! Csak így tudják eladni! Biztosan Gyöngyi néni festi azzal a szép kis kulturáltan ondolált fejével! És ami a legnagyobb baj: eladják a vevőimnek! Lehet, hogy másolatok! Hamisítványok! Kikérem magamnak!

Erre Csoda azt mondta:

– Nézze, Remsey úr! Még egy utolsó ecsetvonást engedjen meg ennek a lónak!

– Kérem, azt megengedem – mondta Remsey Róbert.

Kósza pedig belemártotta a farkát a piros festékbe, és olyat mázolt Remsey Róbert képébe, hogy az hármat bukfencezett hanyatt. Még a szakálla is piros lett. Akkor volt a suhintás, hogy még a vászonra is fröccsent belőle. Remsey Róbert fölállt, törölgette a szemét, azt se tudta, hol van, hiszen idős ember volt már, aztán amikor feltápászkodott, először a vásznat pillantotta meg.

– Remekmű! – kiáltott föl. – Remekmű, kedves tanítványom! – majd levette egy pillanatra a szemét a képről, és megint felkiáltott. – Jaj, ez nem a tanítványom! Ez a ló! Ez a lovasiskola! Ez nem a Gödöllői Művésztelep! – aztán megint visszanézett a képre. – De hát mégiscsak remekmű! Kérem, magát meghívom a Gödöllői Művésztelepre!

Így történt, hogy attól kezdve vasárnap délutánonként Kósza Remsey Róbert kertjében festegetett, és ő lett a legnagyobb látványosság. Valóban festő lett, Gyöngyi néni és Sajó bácsi pedig sokszor, amikor arra sétáltak, titkon figyelték Kószát. Olyankor Gyöngyi néni odabújt Sajó bácsihoz, és azt mondta:

– Nézd, Sajóm, milyen jól fest a lovunk!

Zárónyihogás:

Nyí!-hi-nyí!-hi-nyí! Brvrr! BRRR! Nyi-Hi!

CSODA ÉS KÓSSZA

a múltban

Egy kora tavaszi napon, amikor már éppen rügyezni kezdtek a fák, és néhol az első levélkék is megjelentek, Csoda és Kósza az erdő szélén sétált. Szép, napos délelőtt volt, olyan, amikor az ember és a ló érzi, hogy most már igazán tavasz lesz, azután pedig igazán nyár. Ilyenkor boldog az ember és a ló, mert a levegőből árad, hogy új dolgok várnak rá. De Kósza most mégis egészen mást érzett. Valami eszébe jutott a tavaszról, és az éppen nem új volt, hanem régi. Csoda jó ideje figyelte már Kósza méla ábrázatát, végül aztán megállt, és megkérdezte:

– Mi van veled? Máskor, amikor ilyen szép tavaszi idő van, olyan lelkesen futkározol!

– Igen. Tényleg – bólogatott lassan Kósza. – Mert eszembe jutott egy nagyon régi tavasz, amikor ugyanilyen illata volt a levegőnek, és éppen így sü-

tött a nap. Akkor találkoztam egy lóval... És olyan különös érzés fogott el... Érdekes ló volt... És úgy szeretnék vele újból találkozni! Úgy hívták...

– Hogy hívták? Milyen ló volt az? Mi ez? Csak nem valami szerelmi ügy? – horkant föl Csoda.

– Dehogy! Csak kíváncsi vagyok rá... – mondta Kósza. – Úgy hívták, hogy...

– De remélem, kanca volt!

– Persze, hogy kanca volt! Úgy hívták, hogy Kanca Mancsi.

– A patkóba! Ilyen nevet! – nyerített Csoda. – Arra a Kanca Mancira lennél kíváncsi?

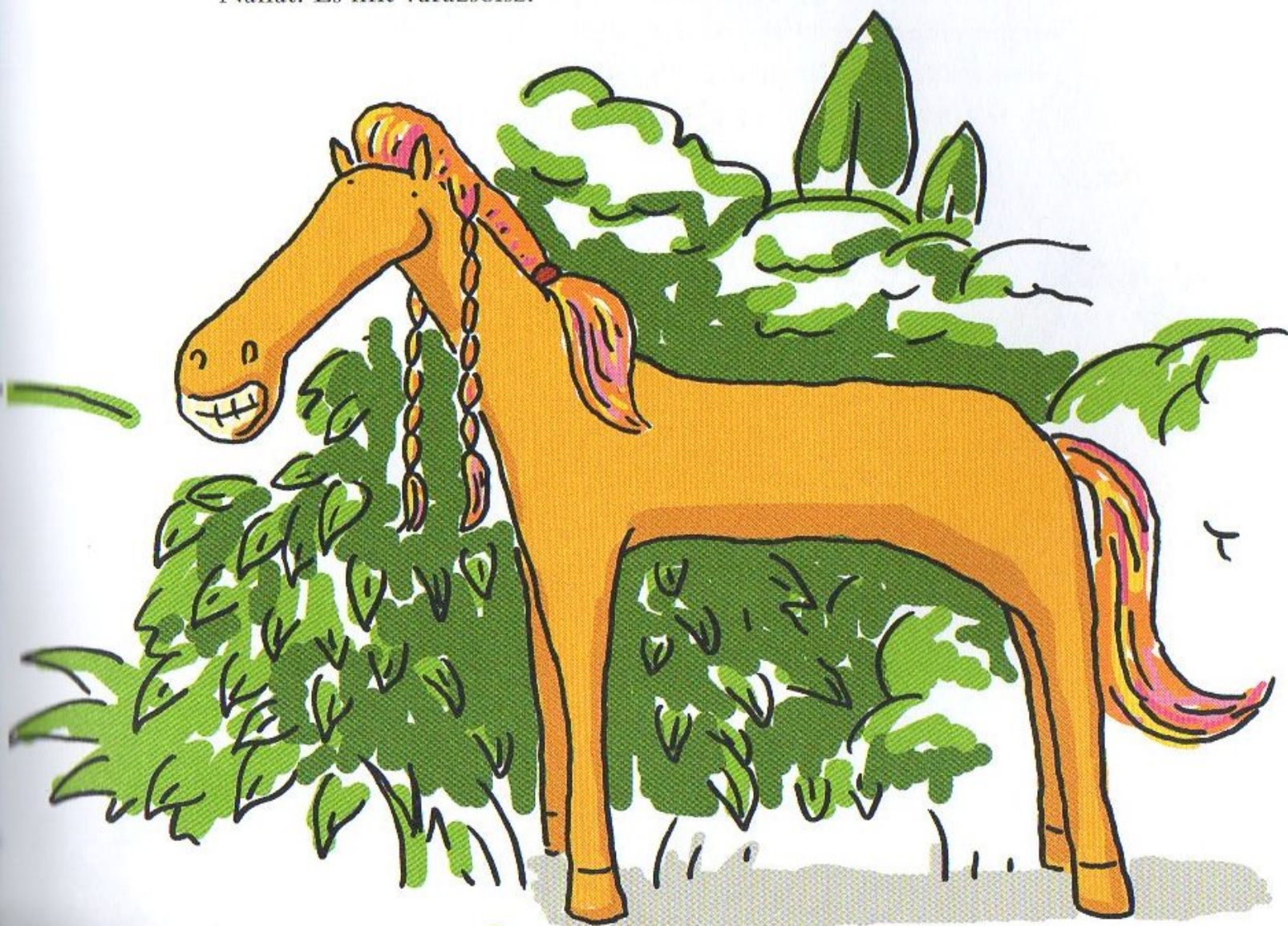
– Igen. Vagyis nem tudom... Már nagyon régen volt, nem is ebben az erdőben. És lehet, hogy ha most látnám, már egyáltalán nem tetszene az a csatagos, vén lónyanya, aki azóta lett belőle... Azzal a Kanca Mancival szeretnék találkozni, aki akkor volt, régen!

– De Kósza! Tudhatnád, hogy a múltba visszamenni nem lehet. Mindig csak a jövő áll előttünk. Csak egy újabb Kanca Mancival találkozhatsz, azzal az egykori Kanca Mancival már aligha. Gyere, fussunk! – mondta Csoda.

De Kósza nem futott. Lemaradt, és csak ábrándozott a régi Kanca Manciról. Néha balra lógatta a fejét, néha jobbra, aztán egyszercsak megtorpant, mert valami furcsát látott. Egy egészen különös és színes farkat. Mi ez, tán papagáj, töprengett Kósza. De a farok inkább lószőrűségben folytatódott, egy ló fenekében, aztán egy ló háta következett, és kicsivel később egy ló feje. Éppen olyan színes volt a sörénye, mint a hátsó felén a farka. Kósza ilyen szivárvány színű lovat még sohasem látott.

- Nyiha! – mondta neki halkan. – Te ki vagy?
- Ló – válaszolt a különös ló.
- Na de milyen ló?
- Varázsló.
- Micsoda?
- Varázsló. Mért? A varázsló is ló, nem? – válaszolta a varázsló.
- Nahát! És mit varázsoatsz?

– Mindent tudok varázsolni. Ha akarod, tyúkot varázsolok belőled, ha akarod, kecskét, ha akarod, toronyházat varázsolok az orrodra, ha akarod, elvarázsollak a távoli bolygókra. A jövőbe is akár.

– És a múltba is el tudsz varázsolni? – kérdezte Kósza.

– Hát persze! Mi az nekem! Általában a török háborúk idején szoktam járni. A janicsárok között. Ha ahhoz van kedvem. Ha akarok, akkor meg az ókori Rómában, olyan mindegy az nekem. Ha pedig úgy akarom, visszavarázsolom magam ide, a jelenbe. Mint most. Mert most itt a legszebb a tavasz – mondta a Varázsló.

Kósza nagyon elcsodálkozott: mintha csak neki varázsták volna ide ezt a varázs lovat. Éppen most! Amikor azon a régi tavaszon tűnődött!

– Te, Varázsló – kérdezte óvatosan a varázs lovat –, vissza tudnál varázsolni egy néhány évvel korábbi tavaszba?

– Persze! Semmi az egész. Csak kell hozzá egy kis varázsszer.

– Miféle varázsszer?

– Nézd csak, hamar megcsináljuk! – mondta a Varázsló, és fogaival már tépkedte is a különböző ágakat, leveleket, majd összekeverte őket, és addig

taposta a patájával, míg különféle nedvek ki nem serkentek belőlük, aztán azt mondta:

– Szagold csak meg! Ugye, milyen különös illata van? Csak egy nyalintást nyaljál belőle, és máris kicsit hátrébb kerülsz az időben!

– Komolyan? – kérdezte ámulva Kósza. – Ez csodálatos! – Azzal odaugrott, és bekapta az egész kesze-kusza csokrot, az összes levelet, gallyacskát és egyéb fűszereket.

– Neee! Neee! – hallotta még messziről a kiáltást, ahogy a Varázsló nyerített utána. – Nem kellett volna az egészet!

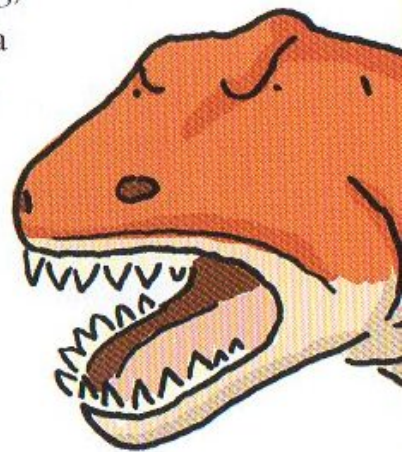
Úgy érezte, mintha sűrű vihar kapta volna föl: zengett az ég, sűvített a szél, eső is verte a hátát, hirtelen melege lett, aztán kirázta a hideg, végül egy nagyon csendes és nagyon idegen erdőben találta magát. Különös növények voltak körülötte, amelyekhez még hasonlót sem látott soha. Szép, tavaszias idő volt, de mégis egészen másnak érezte a levegő ízét, mint az imént, Gödöllő mellett, a tanyán.

– Biztos, hogy ez az a tavasz, ahol Kanca Manci fog jönni? – kérdezte magától Kósza.

– A fene tudja – válaszolt magának, mert illedelmes ló volt –, majd szétnéztek itt, a fák között.

Azzal elindult sétálni, hogy megkeresse Kanca Mancit.

Lépkedett a fák között, lépkedett, lépkedett, aztán egyszer csak furcsa remegést hallott. A remegésből aztán olyan dübörgés lett, hogy még a levelek is belerezdültek. Kósza először arra gondolt, hogy egy bánya közelébe kerülhetett, ahol sorozatosan robbantanak, aztán nagyon megijedt attól, hogy talán inkább háború dúl az erdőn túl. A dübörgés egyre fenyegetőbben közeledett, és most már egyre erősödő suhogás is kísérte. Mikor Kósza ijedten föl nézett, olyan szörnyet látott, amilyent elgondolni sem tudott. A feje fölött egy tirannosaurusz lógatta

hatalmas pofáját. Rengeteg foga volt, és kissé vöröslött a kopasz feje. Két hátsó lábán állt, elől pedig két kis karma libegett a levegőben, amelyek éppen akkorák voltak, mint Kósza feje.

– A patkóba! – sóhajtott Kósza. – Ő nem Kanca Manci. Vagy nagyon megváltozott. Lehet, hogy a jövőbe küldött a Varázsló? Mert Kanca Manci biztosan így nézne ki tízezer év múlva, ha addig nem dobja föl a patáit!

A tirannoszaurusz valóban nem Kanca Manci volt, hanem egy szörnyű, vérengző, húsevő dinoszaurusz. Ráadásul úgy tűnt, mint aki nagyon is szívesen elfogyasztana egy efféle huszonegyedik századi lovat. Már közelített is Kósza felé, kicsit már ki is tátotta a száját (mert nem kellett nagyon kitátania, hogy beleférjen egy ló). Kósza arra gondolt, most nincs idő a töprengésre, a legjobb az lesz, ha azon nyomban futásnak ered. Futott, ahogy csak bírt, de közben hallotta maga mögött a tirannoszaurusz döngő lépteit. Kósza azonban jó futó volt, ügyesen kanyargott a fatörzsek között, a tirannoszaurusz viszont folyton elakadt óriási testével, így Kószának sikerült eltűnnie az erdő sűrűjében.

– Brrrr! A patkóba! – mondta. – És azt a Kanca Manciját! Ezt megúsztam! Kíváncsi vagyok, kivel találkozom még.

Amikor kimerészkedett az erdőből és szétnézett, azonnal megindult felé egy zöld domb.

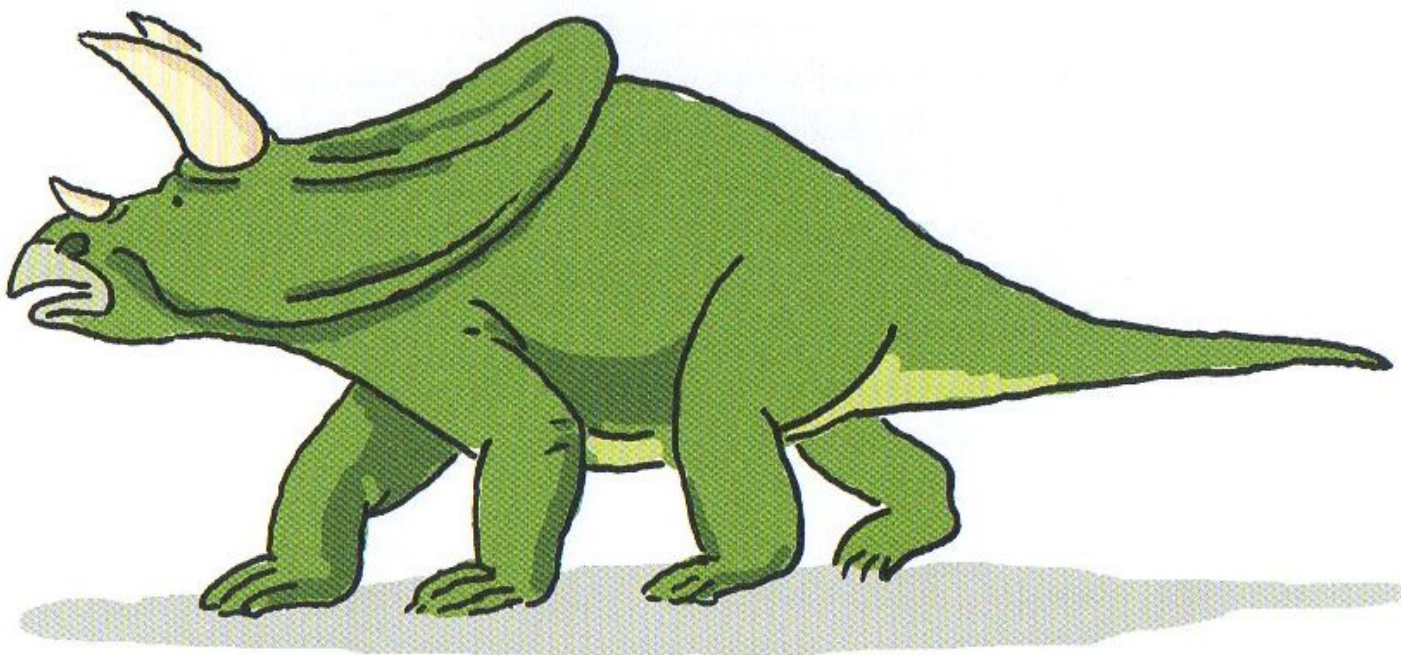
– A másik patkóba! Sétáló szénaboglyával már volt dolgom, na de ez egy sétáló domb!

A sétáló dombból két fenyegető torony állt ki ferdén, és egyre csak közeledett Kósza felé, aki így lassan felismerte, hogy bizony ez a domb is egy különleges szörnyeteg. Borzasztó zöld volt, és rémületes volt a feje formája. Elöl, mintha egy vízilófej lett volna, ami később hosszasan elnyúlt, majd onnan egy sípálya kezdődött hátrafelé, de nem síeltek rajta. Az elől lévő két torony pedig nem volt más, mint két igen hegyes és hosszú szarv. Ez a szarvas, sípályás domb odalépett Kósza mellé, kitátotta hatalmas pofáját, és akkor Kósza ijedtében már futni sem mert. Azt gondolta, itt a vég. Meg sem moccant, csak várta,

hogyan beteljesüljön a sorsa. A szipályás, szarvas domb még közelebb dugta óriás pofáját, majd valami őserővel beleharapott a Kósa mellett álló, nagy levelű fába. Egy egész ágot leharapott, aztán békésen rágni kezdte.

– Te ki vagy? – kérdezte remegő hangon Kósa, miután már egészen biztosan érezte, hogy nem az ő fejét harapták le.

– Szerbusz kedves barátom! Én egy toroszaursz vagyok. Nekem van a legnagyobb koponyám a dinoszaurszok közül.

– Szóval te egy toroszoszosz vagy, értem. És Kanca Mancit nem láttad?

– Micsoda? Mi az a Konca Manci? Valami tréfa? – kérdezte a növényevő dinoszaursz, és megint leharapott egy fél fát.

– Nem tréfa. Őt keresem ebben az erdőben... De lehet, hogy rossz helyre tévedtem... Mert előbb is láttam már egy furcsa szörnyeteget, aki véres fogakkal közlekedett a fák teteje fölött.

– Az feltehetőleg a tirannoszaursz volt, a dinók királya! Jobb, ha vele nem társalogsz, mert esetleg megebédel, vagy megesz reggelire, vagy megvacsoráz. Vagy meguzsonnáz.

– És attól nem kell tartanom, hogy esetleg te megreggelizel, vagy valami hasonló alkalomból elfogyasztasz?

– Fúj! Én utálok azt a zsíros pacsmagot, ami benned van! Mikor itt vannak ezek a finom, friss levelek, amiket úgy szeretek! – mondta a toroszaursz, és bekapott egy egész fát.

– És mondd, miért laknak itt ilyen különös szerzetek?

– Mért ne lagnának? – méltatlankodott a toroszaursz. – Hát itt lakunk. Itt élünk, a földön. Mi vagyunk a dinoszaurszok.

– Dinók?

– Azaz dinoszaurszok. Van, aki növényt eszik, van, aki állatot. Vagy amit talál. Esetleg egy másik dinót. Te például mit eszel, és ki vagy?

– Ló vagyok – mondta büszkén Kósza. – Én is növényeket eszem, akárcsak te. És.... – Kósza kissé félve nézett a dinó szemébe – emlős állat vagyok. És... itt egyre jobban érzem, miért neveztek zsákmányállatnak is. Egyébként a gödöllői tanyáról jöttem...

– Miről? – tátotta el a száját a toroszaursz.

– Nem tudod, mi az a tanya?

– Nem.

– A tanya az nem olyan nagy, mint a város, tudod? Csak pár házból áll, és állatokat is tartanak ott.

– Mit beszélsz össze-vissza? Mi az a város? Mi az, hogy állatokat tartanak? Kik?

– Az emberek.

– Ember? Az egy újfajta ragadozó? Nagy?

– Nem olyan nagy, mint te.

– Akkor meg hogy tartana engem például? Nálad nagyobb?

– Nem, nálam is kisebb – mondta Kósza.

– Akkor mért nem te tartod őt? – csóválta meg méltatlankodva a fejét a sárkányszerű állat.

Kósza ezen elgondolkozott, de úgy látszik, nem eléggé, mert nem tudott rá felelni.

– Na, megyek tovább, mert már csak a fatörzsek maradtak – mondta a torosaurusz. – Emlős! – nevetett föl néha, és még mindig a fejét csóválva békésen elballagott. – Behalok! – kiáltotta még egyszer a fák mögül, aztán kihalt.

Kósza is továbblépdelt a különös szagú erdőben a különös növények között. És megint valami nagyon furcsát látott. Mintha egy bevásárlóközpont építkezésén egy hatalmas, kalapácsoló gép ingott volna föl és alá az orra előtt. De az ingó kalapács, ami tulajdonképpen két nagy bunkó volt egy hosszú nyélre szerelve, egy óriási, tüskés páncélban végződött.

– Ez egy tank – mondta Kósza.

– Nem tank vagyok – fordult meg az egész tank. – Én vagyok az euoplocefalusz. Növényevő dinó. Jó napot kívánok! És itt van a barátnőm is: pinakosaurusz.

– Na, de ilyet! – horkant föl Kósza, és oda se nézett.

A páncélos hátú állat tovább legelte a különös növényeket, mert nem volt húsevő. Kósza most már fölbátorodva szólt hozzá.

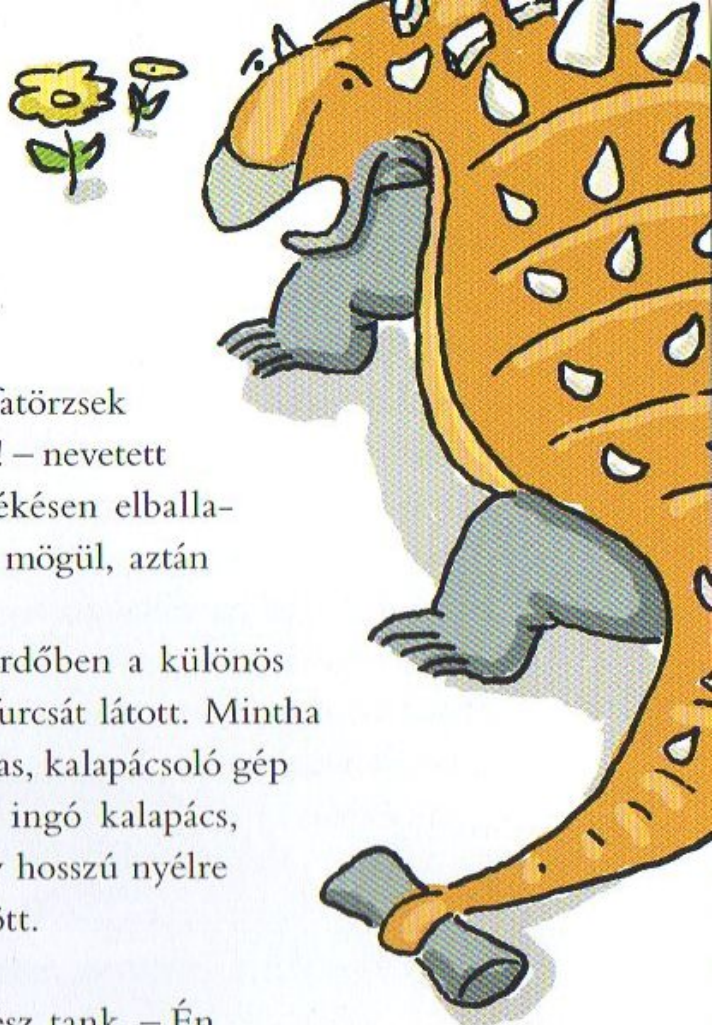
– Bocsáss meg, ide tudnád tartani a bunkó farkad helyett a bunkó fe... a fejedet?

– Mit mondtál? – kérdezte a bunkó dinó.

Szerencsére, minthogy a bunkó kifejezést még nem ismerték akkoriban, a dinó nem sértődött meg.

– Azt mondtam, hogy azt a feledet tartsd ide, amelyiken nincs ez a légkalapács.

– Légkalapács? – nézett hátra a farkára a dinoszaurusz, és titkon eltűnődött azon,

hogy ha hosszú életű lenne, mondjuk élne még hetvenötmillió évet, akkor mennyi pénzt kereshetne a bevásárlóközpontok világában!

– Ne haragudj, Kanca Mancit nem láttátok?

– A fejedre koppintok! – mondta a bunkós farkú páncélos szörnyeteg. – Mi az, hogy Kanca Mancit? Itt dinoszauruszok élnek. Minden állat neve ausrusra végződik, de legalábbis sz-re. Ez egy komoly nemzetség! Itt nincsenek Kanca Mancik! De Kancaurusz Manciuszról sem hallottam még – mondta a dinó, és azzal tovább harapdálta a leveleket.

Erre Kósza otthagya mindkettőjüket, és kicsit sértődötten továbbment. Hamarosan találkozott egy diplodokusszal, aki éppen a legújabb doktori értekezésén dolgozott, és olyan hosszú nyaka volt, hogy a dinoszaurusz-gyerek és más kisebb állatok viháncolva csúszdázta rajta, hiszen percekig tudtak csúszni anélkül, hogy vissza kellett volna mászniuk.

– Nahát! – csodálkozott Kósza. – Micsoda csúszdák vannak a múltban! A mi korunkban már csak műanyagból készülnek, és egyáltalán nem tudják így változtatni az alakjukat.

– Hé, te csúszda! – kiáltott felé.

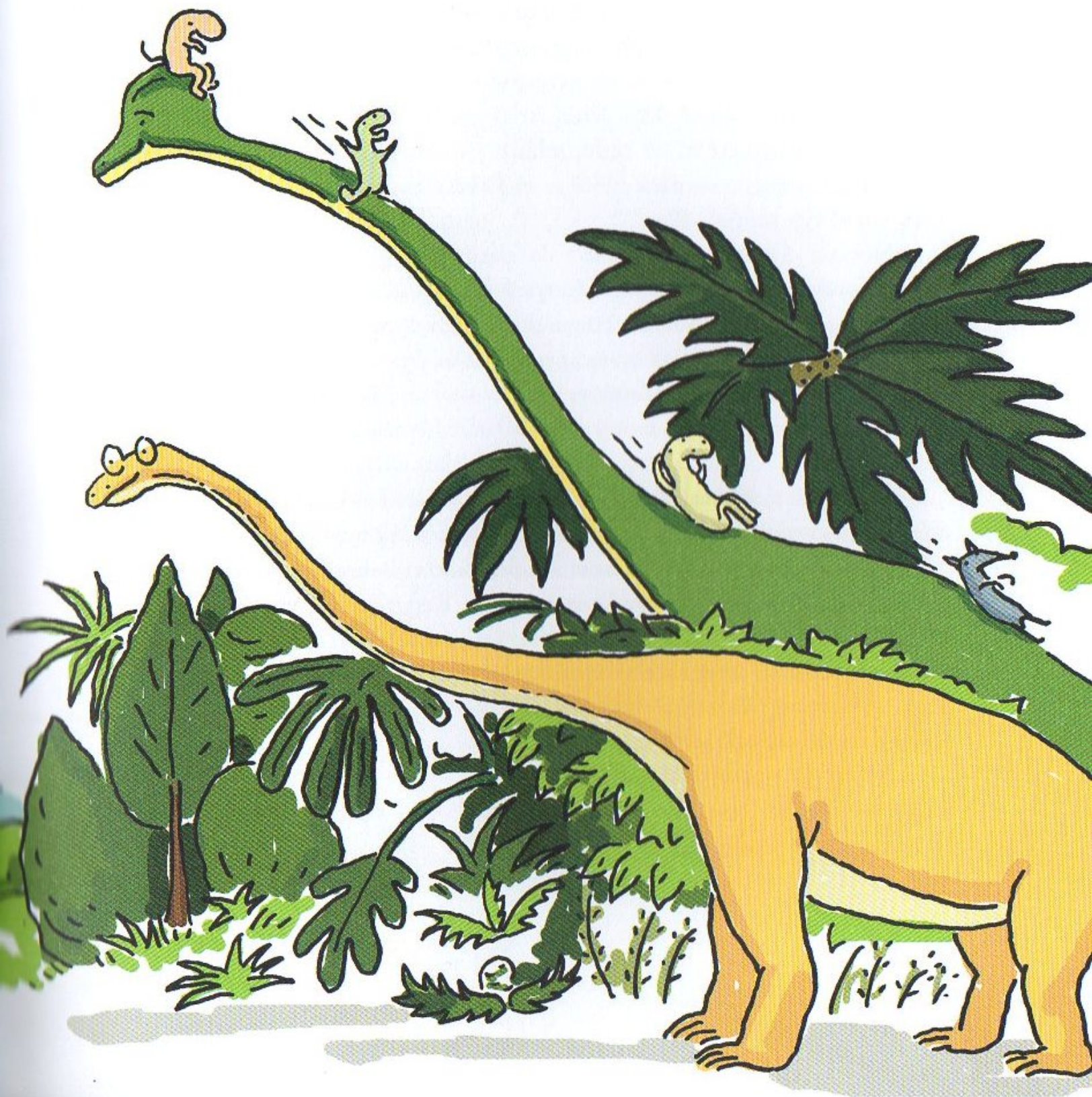
– Tessék? – kapta föl a szótárból a fejét diplodokus, akinek valójában már Dr. Diplodocus volt a becsületes neve. – Diplodocus vagyok, nem csúszda!

– Ó, kedves Diplodocus, nem láttad Kanca Mancit?

Erre a kérdésre a diplodokus annyira elkezdett röhögni, hogy csak úgy potyogtak le róla a különböző csőrös és karmos állatok.

– Még hogy Kanca Manci! Miket beszél ez itt! – rázkódott a nevetéstől Dr. Diplodokusz, és egyre fájdalmasabb arcot vágott, mert a bendőjében ide-oda pattogott a gyomorköve, amivel a kellőképpen meg nem rágott növényi

rostokat megőrölte. – Jaj, a gyomorkövem! Jaj, a gyomorkövem – sóhajtotta néha nevetés közben.

– Malmot tart a hasában – mosolyodott el Kósza, aztán nagyon elszomordott. Úgy látszik, senkivel sem találkozom, aki segíthetne rajtam, gondolta. De még szomorkodni sem maradt ideje, mert feltűnt egy barna lábú, kék hátú, hosszú fogsorú, patkányképű, gilisztafarkú szörnyeteg, vagyis a húsevő allosaurusz. Kósza meg se tudta kérdezni tőle, hogy hol lehet... az a szerencsétlen Kanca Mancsi! Már látta, itt úgysem találja meg. Legfeljebb őt falják fel. Futásnak eredt, de egyre jobban hallotta a háta mögül a hatalmas szörnyeteg lihegését. Amikor újból az erdő széléig ért, egyszer csak kilépett a fák közül egy ismerős állat.

– Nocsak, ilyenek itt is élnek! – de nem volt ideje sokáig csodálkozni, mert az ismerős állat fenyegetően felnyerített, amitől a hatalmas allosaurusz úgy meglepődött, hogy oldalra kapta a fejét, majd vissza, nem tudta, Kósza után ugorjon, vagy az új állat után, és zavarában fejfel nekirohant egy fának. Nagyot koppant, és elhallgatott.

– Nahát, ez megvolna – mondta Csoda az erdő szélén. – De ha nem jövök időben...

– Te vagy az, Csoda! – nézett rá ámulva Kósza. – Hogy jöttél utánam, ebbe a régi tavaszba, ahol Kanca Mancival fogok találkozni?

– Régi tavasz az ükanyád! Ez nem régi tavasz, ez a dinók kora, körülbelül hetvenöt millió évvel ezelőtt. Illetve azelőtt. Kerestelek az erdőben, aztán találkoztam azzal a varázs lóval, azaz a Varázslóval. Mondta, hogy fölfaltad az egész kotyvalékot, amit készített neked, úgyhogy attól félt, hogy a Föld még ki sem alakult abban a korban, ahová te visszamentél. Még szerencse, hogy a varázs ló jó megfigyelő, ezért tudta, hogy körülbelül mit falhattál föl. Mindig pontos recept alapján készíti

a kotyvalékait. Ugyanannyit csinált nekem is, én is fölfaltam, és most itt vagyok. De azt mondom neked, Kósza, meneküljünk innen, mert itt a dinók élnek, nem mi, még egy eohippuszt, azaz őslóvat sem találsz, csak majd húszmillió év múlva! Hamarosan föl fognak falni, mert itt nincs se istálló, se karám, se Gyöngyi néni, se Sajó bácsi, se bableves.

– Hogyhogy? Majd bemegyek egy nagyobb lovardába!

– Nagyobb lovardába se mész be.

– Akkor lemegyek a metróba!

– A metróba se mész le.

– Miért? Hol vannak a városok?

– Azok még nem épültek meg.

– És hol vannak az emberek?

– Azok még nem alakultak ki.

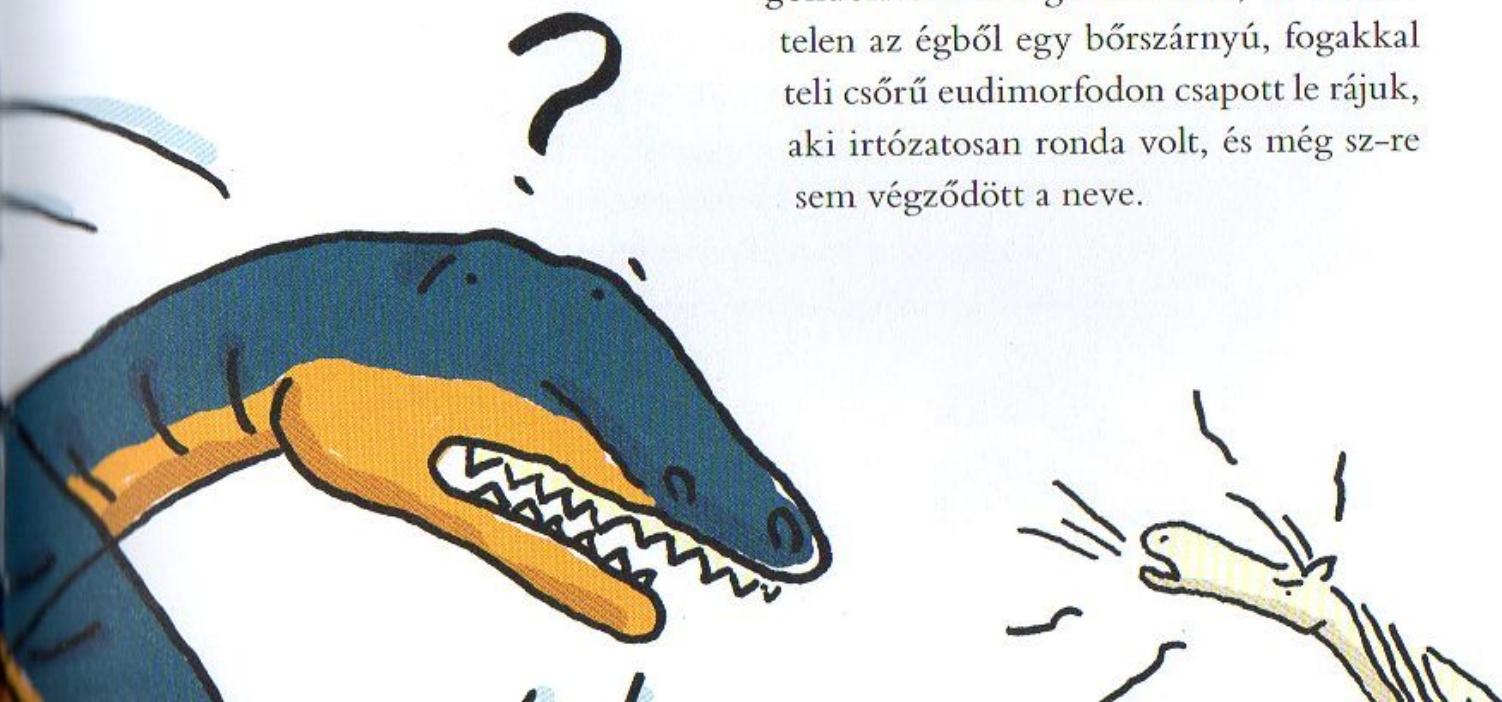
– A patkóba! Még hogy az emberek nem alakultak ki! Hallottam Gyöngyi nénitől, hogy az Isten hanyadik napon teremtette az embert. Ezek a dinók már biztosan itt vannak egy hete. Akkor pedig Ádámnak és Évának is itt kell már lennie! És építhetnek istállót! Lehet, hogy már építettek is!

– Nincsenek itt – mondta makacsul Csoda.

– Akkor most mi van? Az Istennek jobban tetszett előbb a dinó?

Csoda úgy gondolta, nem most beszél meg Kószával, hogy miért van valami, és miért nincsen inkább semmi, ráadásul nem is igen maradt idejük

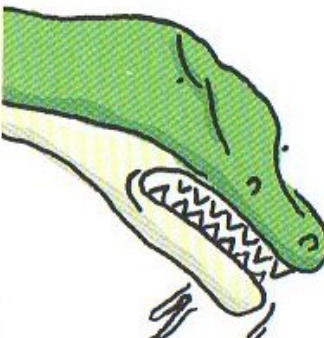
a teremtéstörténettel meg ehhez hasonló gondolatokkal foglalkozniuk, mert hirtelen az égből egy bőrszárnyú, fogakkal teli csőrű eudimorfodon csapott le rájuk, aki irtózatosan ronda volt, és még sz-re sem végződött a neve.

– A csőrömmel megcsíplek benneteket, a fogaimmal megcsócsállak! – rikította a rusnya madár.

A két ló kétfelé ugrott, és rohant hanyatt-homlok. Kósza már úgy futott, mint a nyúl, ugrált dinótól dinóig.

– Vigyázz, egy albertoszaurusz! – nyerítette Csoda.

– Üdvözlöm, Albert! – kiáltotta Kósza a dinoszaurusz felé, és tovább ugrott.

– Vigyázz, egy daszpletoszaurusz! – nyerítette Csoda.

– Üdvözlöm, Daszplet! – prüszkölte Kósza, és megint odébb ugrott.

– El kell tűnnünk innen! – lihegte Csoda.

– Jó. Tűnés! – lihegte vissza Kósza.

– Ide nem varázsige kell! A varázs ló megmondta, mi kell a visszatéréshez. Szerezz egy patányi dinótojáshéjat, négy lónagy lapulevelet, addig keresek két kiszáradt tengeri szivacsot, és egy ősllepke tetemet. Összegyúrjuk, aztán kétféle osztjuk, és fölfaljuk!

– Fúj! Én ősllepke tetemet nem eszem! És szivacsot sem szoktam – mondta Kósza.

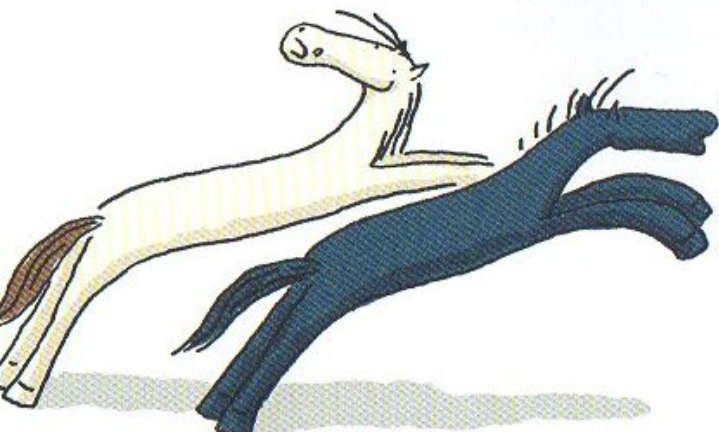
– Akkor téged esznek meg a dinoszauruszok.

De esély sem lett volna arra, hogy mindezt menekülés közben megtalálják, elkészítsék és megegyék, ha nem találkoznak össze egy taréjokkal és tüskékkel ékesített páncélzatú dinoszaurusszal. Az erdő közepén voltak. Mindhárman meredten álltak, s csak pár pillanat múlva szólalt meg a dinó.

– Hát ti kik vagytok? – kérdezte bakonyvidéki kiejtéssel.

– Lovak – mondta Csoda, és aggódva hátrapillantott.

– Zsákmányállatok – tette hozzá Kósza. – És te?

– Én vagyok a hungaroszaurusz
tormai – felelte a tüskés, tarajos állat.

– Hungaroszaurusz! – nyerített
föl egyszerre Csoda és Kósza. – De jó, hogy
találkoztunk, mi is magyarok vagyunk!

A hungaroszaurusz barátságosan pislogott, bár nem
pontosan értette, miről van szó.

– Segíts nekünk! – kérte Csoda. – Majd megláto-
gatunk a XXI. században a Természettudományi
Múzeumban.

– Miután megtalálnak Iharkúton, a Bakony-
ban – tette hozzá Kósza.

– Jó – válaszolta a hungaroszaurusz béké-
sen. – Föltartom a többieket. Fussatok, lovak!

Csoda és Kósza elvágattak, de távolról még
hallották a hungaroszaurusz visítását és kiáltását:

– Ott leszek Iharkúton! Találkozunk!

A lovak gyorsan elkészítették a varázs ló által javasolt
kotyvalékot, és prüszkölve megették. Néhány zúgó,
zivataros, süvítő pillanat után visszakeveredtek oda,
ahonnan elindultak, a gödöllői kiserdőbe.

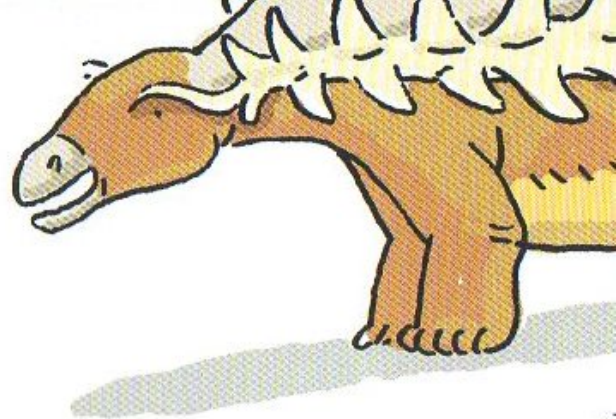
– A patkóba! – sóhajtotta Csoda. – Hová kell még utánad
mennem!

Kósza a patáit nézte.

– Jó, hogy megmentettél! Brrrrr. Békésebb itt Gödöllőn,
a tanya mellett legelészni magányosan. Bár a csúszda! Az
tetszene a gyerekeknek, ha beállítana egy játszótérre.

Egyszer csak lószöszmötölés hallatszott a közelből.

– Ó, biztosan a Varázsló! – mondta Csoda. – Kíváncsi
lehet, megérkeztünk-e.

De nem ő volt. A varázs ló akkor már régen az amerikai függetlenségi háborúban vágatott. Kósza föl húzott ínnyel beleszimatolt a levegőbe, és megérezte egy idegen ló szagát. A levelek közül ekkor kibukkant egy lófej, és két hatalmas, nagy, barna lószem. Kósza csak bámulta, csak bámulta... Az első pillanatban azt hitte, hogy Kanca Mancit látja. Aztán a ló közelebb lépett, és bemutatkozott.

– Jó napot! Kanca Muci vagyok – mondta. – Mintha az én nevemet emlegettétek volna az imént! Nem?

– Az imént? – nyerített föl Csoda.

– Á, nem – tiltakozott Kósza.

Csoda csüdön rúgta.

– Vagyis dehogynem! Téged emlegettünk, kedves Kanca Muci.

– Jaj, de örülök, hogy így ismertek engem!

Azzal elkezdtek beszélgetni, és szagolgatták egymás orrát. Kósza először megbotránkozva szemlélte, ahogyan Csoda is körbejárta Kanca Mucit, aztán félve, de ő is odadugta az orrát, és ő is megszagolta. Akkor aztán hátat fordított Csoda, mint akinek legelészni van dolga, és halk léptekkel egyre messzebb távolodott tőlük. Kósza ott állt, a gödöllői, tavaszi erdőben, a napfényben Kanca Muci mellett, és azt érezte, hogy mégiscsak jó ez a tavasz, mégiscsak lehet benne valami szép. Lehet, hogy az, ami a múltban szép volt, még el is következhet! Ha nem Kanca Mancit, akkor Kanca Muci formájában. És ez a forma Kószának nagyon kedvére való volt. Hamarosan együtt ügettek el a Természettudományi Múzeumba, ahol Kósza Kanca Mucinak a hungaroszauruszról mesélt.

Zárónyihogás:

Nyí'-hi-hi-hi-hi.

BRRT!

CSODA ÉS KÓSSZA

mint órasmesterek

Szokatlanul szép felhők szállongtak az égen. Kósza lassan, tűnődve nézte, hogyan gomolyognak. Ahogy a szénait az orrába szállt, ahogy a madarak csivitelését hallgatta, ahogy a magasan úszó felhőket bámulta, úgy érezte, mindez egy vers soraivá állt össze a fejében. Addig-addig nézegette a felhőket és tűnődött és gondolkodott, míg elfelejtette, hogy megbeszélte Csodával: négy órakor versenyt futnak. Csoda kint várta az erdőszélen, ahol már korábban kijelölték maguknak a versenypályát. Végül Csoda vissza is ballagott, sértődötten bement az istállóba, és egy nagyot prüszkölt.

– Prrrrbbrrrrsz.

Csak ekkor jutott Kósza eszébe, hogy meg volt beszélve a találkozó. Bevágatott Csoda mellé, és így szólt:

– Mehetünk a versenyfutásra!

– Dehogyan megyünk! – mondta Csoda mogorván. – Most jöttem vissza. Egy órát vártam rád. Négyre volt megbeszélve...

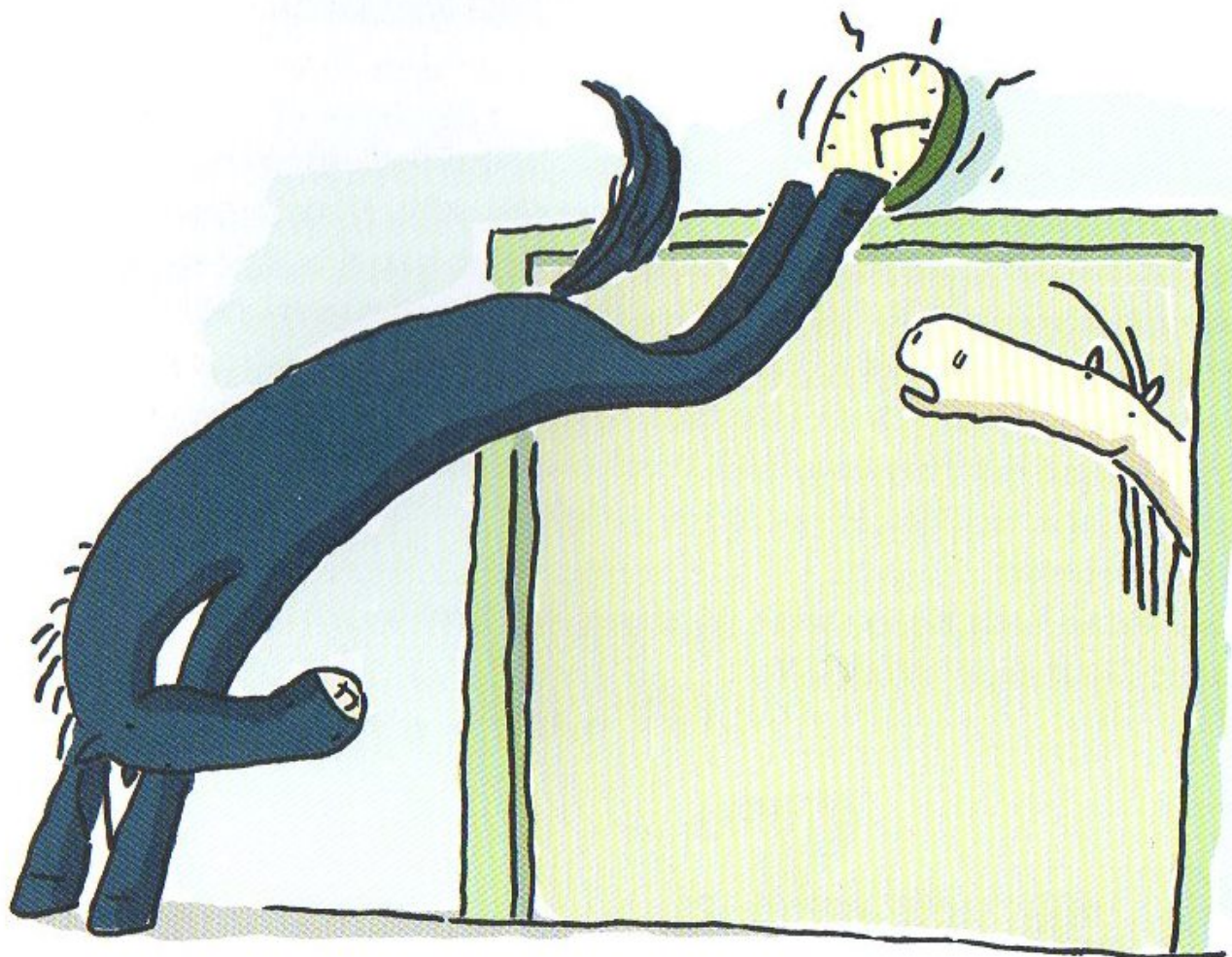
– Jaj, jaj! – sajnálkozott Kósza. – Addig-addig nézegettem a felhőket, míg elfelejtettem. Menjünk ki gyorsan! Még lehetne!

– Dehogyan megyek még egyszer! Már elfáradtam a sok ácsorgásban. Nem megyek veled sehova.

– De! Egész nap erre készültem! Úgy vártam, hogy versenyt fussunk!
S ez igaz is volt. Mert egy lónak a legnagyobb öröme a futás.

De Csoda hajthatatlan volt, Kósza rettentően elkeseredett, és mindketten nagyon mérgesek voltak.

– Ha tehetném, visszaforgatnám az időt! – mondta Kósza, és kifelé menet dühében belerúgott abba a nagy órába, ami az istállóajtó fölött lógott. Akkorát rúgott belé, hogy az óra – pedig nem volt rajta se kakukk, se gong – felvisített.

Csoda ijedten kapta oda a fejét, hogy megnézze, leesett és összetört-e az óra. De az óra ott volt a falon, éppen csak egy kicsit mozdult el a helyéből, viszont nagyon különös dolgot művelt. A mutatója, ahogy szokott, időnként egyet-egyét moccant. De nem abba az irányba, ahogyan ezt évek óta tette, mióta Gyöngyi néni megvette Sajó bácsi ötvenötödik születésnapjára, hanem éppen az ellenkezőbe. Csoda nagyon csodálkozott. Nézte az órát, aztán egyszer csak Kószához szólt.

– Te, Kósza!

Az dühösen toporzékolt az istálló előtt.

– Kó-ósza!

Kósza odafordította a fejét:

– Mi van, mehetünk versenyt futni?

– Úgy látom, nemsokára négy óra lesz, úgyhogy mehetünk! – válaszolta Csoda.

– Mi az, hogy négy óra lesz?! Talán holnap négy óra!

– Nem, nemsokára ma lesz négy óra.

– Idáig azt mondtad, hogy azért nem mehetünk versenyt futni, mert elkéstem a négy óráról. Mert elbambultam az időt.

– Nézz csak az órára! – biztatta Csoda.

Kósza belépett az istállóba, fölnézett az órára, és ő is elcsodálkozott. Ugyan ritkán nézte, mit mutat az óra, de azt már régen megszokta, merre járnak a mutatói. Most pont az ellenkező irányba jártak.

– Te, Csoda! Tényleg lesz ma még négy óra! Akkor tényleg kimehetünk futni!

– Nem tudom, nem lesz-e ebből valami baj – mondta Csoda. – Brrrr, figyelj, már jön is Gyöngyi néni!

Gyöngyi néni valóban jött, hogy adjon egy-egy vödör zabot Csodának és Kószának. A két lóban meg is indult a nyáleválasztódás, rettentő éhesek lettek már a vödör zörgésétől is. De Gyöngyi néni amint belépett az istállóba,

fölpillantott az órára, kicsit meglepődött, majd sarkon fordult, és visszavitte a zabot.

– Brrrr! Te, főállat! – mondta Csoda Kószának.

Kósza is dühöngött.

– Most se futás, se zabálás! Mi lesz így?

Egyszer csak arra jött Sajó bácsi is. Térült-fordult, majd azt mondta:

– Hű, de kutya éhes vagyok! S ilyen messze van még a vacsora?

Ahogy esteledett, már mindenkinek korgott a gyomra. Sajó bácsi öt percenként megnézte az órát, s egyre dühösebb lett, ahogy egyre messzebb került a vacsoraidő. Amikor az órán már dél felé járt az idő, a nap pedig kezdett lemenni, Sajó bácsi azt mondta:

– Na jó, ha nincs vacsora, akkor éppen itt az ebédidő.

– Sajó, hányszor akarsz ebédelni egy nap? – torkolta le Gyöngyi néni. – Már így is olyan kövér vagy, mint én! Vagyis – helyesbített gyorsan –, mint egy ló.

– Na-na – mondta Kósza, de csak egészen halkán, mert Csoda közben óvatosan a patájára lépett, jelezve, hogy ilyen dolgokba ne üsse az orrát.

Gyöngyi néninek és Sajó bácsinak is volt egy kis esze, s mikor ezt a kettőt összetették, nagy küzdelemmel és kis csikorgással rájöttek, hogy itt valami nem stimmel.

– Te, Sajó! Emlékszem, hogy ma már ebédeltünk, és most megint dél van. Ebéd óta itt jártunk le-föl. Az egyik ló elment az erdőszélre, a másik itt ácsorgott a karámban, és csak a felhőket bámulta. Vajon mi történt, hogy még mindig dél van? Megállt ez az óra.

– Dehogyan állt meg, Gyöngyikém! – mondta Sajó bácsi. – Hiszen már most kevesebbet mutat, mint mikor elkezdted ezt a mondatot.

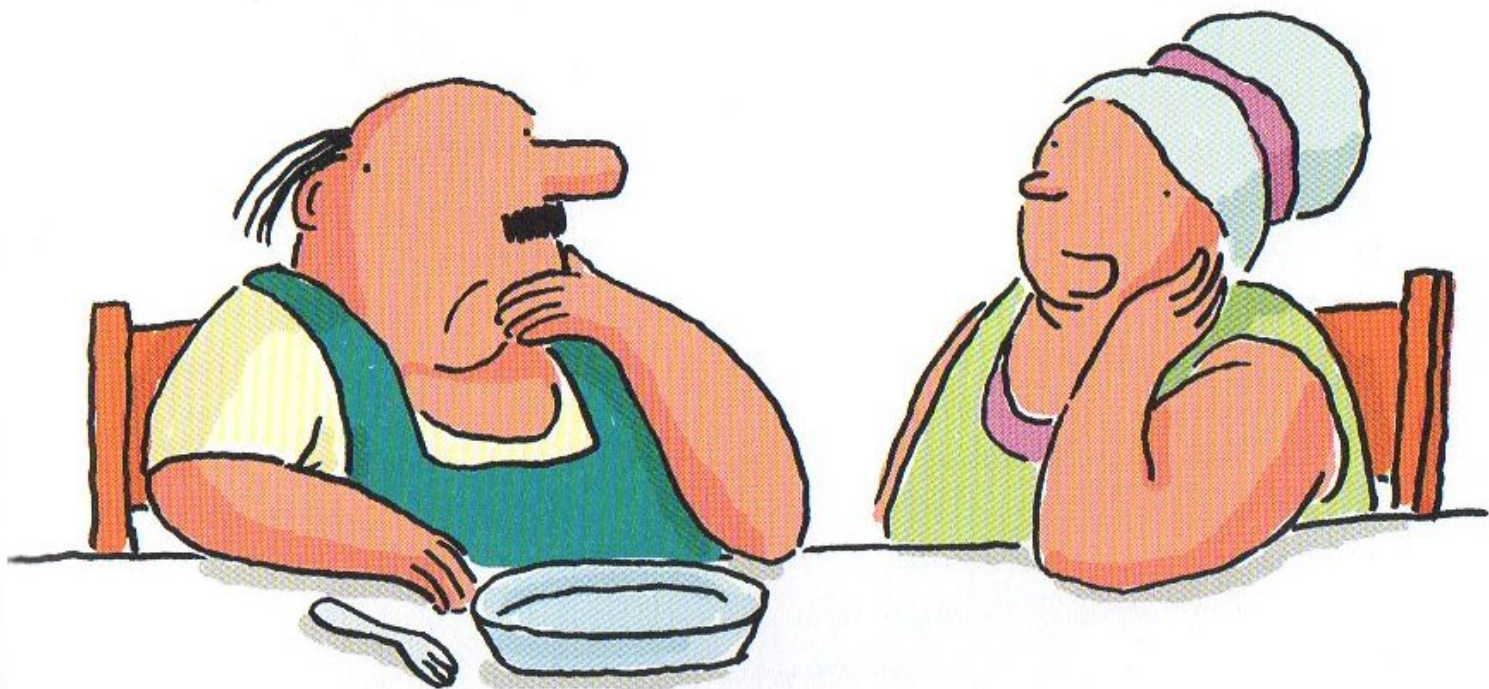
– Sajó – szólt halkán Gyöngyi néni –, úgy látszik, visszafelé indult el az idő. Sajó, én olyan fiatalnak érzem magam! – tette még hozzá, és kicsit tágabbra nyitotta a szemét.

Sajó bácsi is ránézett Gyöngyi nénire, aztán gyorsan visszafordult a lovak felé.

– Igen, Gyöngyikém, lehetséges. De valószínűleg még elég kevés idő telt el visszafelé.

Tűnődtek, tűnődtek, hogy most mit tegyenek, aztán hamarosan rájöttek, hogy csodálatos dolog, amit fölfedeztek.

– Én ezt hírül adom az újságban – mondta Sajó bácsi. – Az egész világ ide fog seregleni. Megmondjuk, hogy itt visszafelé telik az idő. Mindenki

boldog lesz, hogy fiatalabb lehet! A mi tanyánkon eltöltenek egy-két hetet, és fiatalabban mennek vissza, mint ahogy jöttek. Például eljön valaki hozzánk egy parkolási szabálysértés után, s úgy megy vissza, hogy nem kell büntetést fizetnie.

– Tényleg remek! – mondta Gyöngyi néni. – Eljön valaki érettségi után, s mire visszautazik, újból mehet érettségizni.

– No, nem. Nem ezzel fogjuk hirdetni, majd a parkolási díjjal hirdetjük.

Sajó bácsi és Gyöngyi néni asztalhoz ültek, és megfogalmazták a hirdetések.

– Várj csak, Sajóm! – mondta Gyöngyi néni, akit egyre jobban izgatott az idő kérdése, és egyre fiatalabbnak érezte magát. – Azért tudnunk kellene, hogy az idő, ez az óra, mitől fordult visszafelé. Mégiscsak ott van a lovaknál, beszélned kellene velük.

Sajó bácsi, aki nagyon értett az állatokhoz, fogta magát, bement a lovakhoz, és kérdőre vonta őket.

– Csoda, te csodát műveltél az idővel?

Én nem, csak Kósza belerúgott, gondolta magában Csoda, de csak annyit mondott:

– Kószát kell kérdezni.

– Igen, a Kószát? – csodálkozott el Sajó bácsi. – Kósza, mit tettél? Hogy babonáztad meg az időt? Mitől forog visszafelé?

Kósza nagyképpően mosolygott.

– Vannak dolgok, amit ki tudok olvasni a felhők közül. Nem hiába álltam ott, és néztem hosszasan az idő járását, múlását. Addig néztem a felhőket, míg megtanultam, hogy megy vissza az időjárás.

– Az a meteorológia – súgta oda Csoda.

– Igen, ahhoz is értek – bólintott komolyan Kósza.

– Tudnál nekem segíteni? Ha mindez így marad, Gyöngyi nénivel földünk egy hirdetést. Hogy itt visszafelé telik az idő! Építhetnénk panziókat, úszómedencét! És jönnének az emberek, mert mindenki itt szeretné eltölteni az idejét! Igen! Csak töltenék itt, de nem mulasztanák, mert nem fog múlni az idő, csak telni. Fantasztikus lesz!

– Bízd nyugodtan ránk magad, Sajó bácsi – mondta Kósza. – Föl lehet adni a hirdetést.

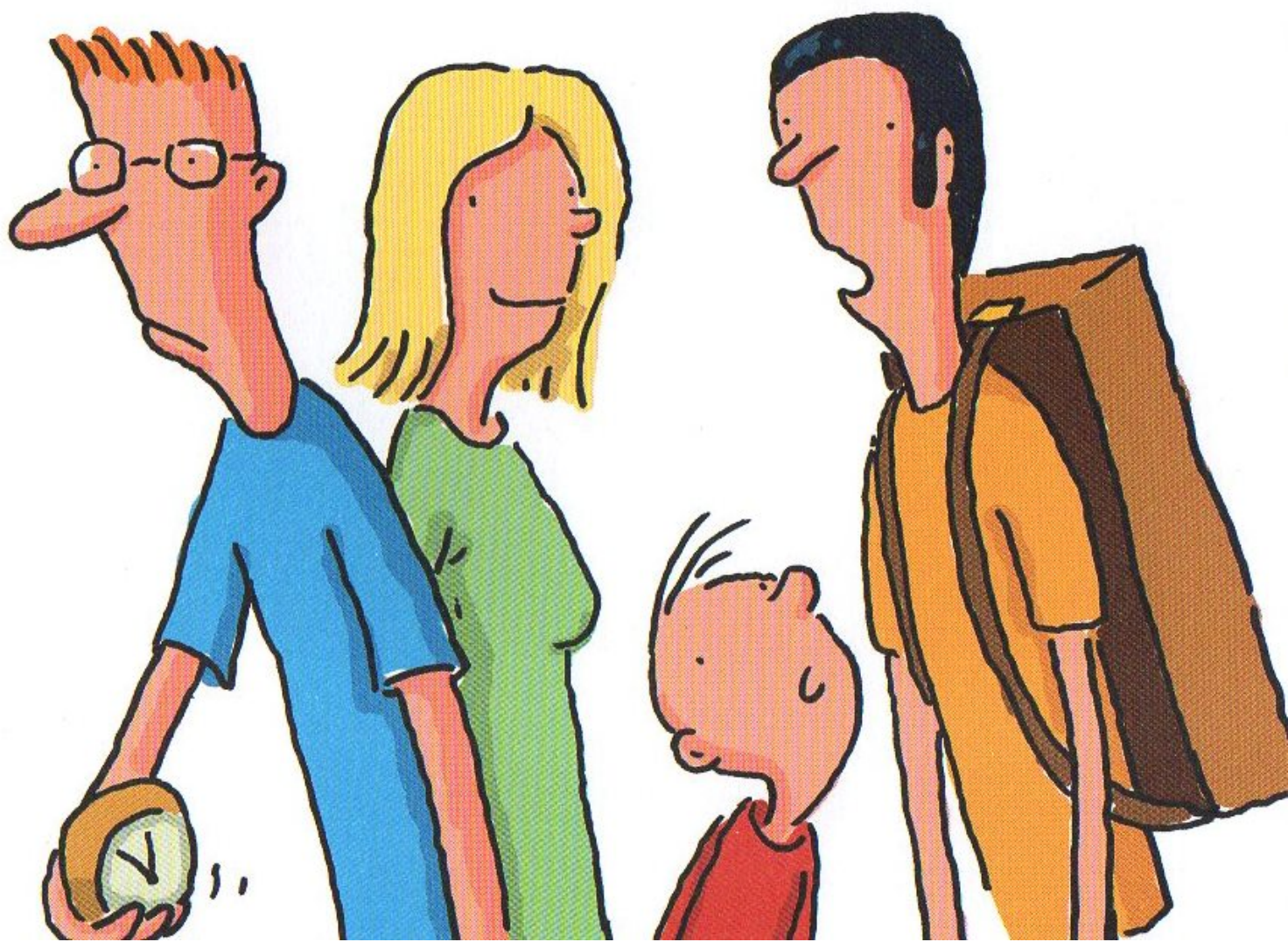
A hirdetés másnap délután megjelent a gödöllői és a Heves megyei lapokban, később a budapesti újságokban, a Pest megyeiekben, a dunántúliakban és a ti-szántúliakban, még később a romániai, a szlovákiai, a jugoszláv, az orosz és

az amerikai újságokban is. Egy kínai újságban is megjelent, de sajnos nem kínai betűkkel, ezért senki nem tudta elolvasni.

De nem a nyaralni és pihenni vágyók érkeztek a tanyára, hanem egy csomó ember nagy batyuval.

– A mosatlan ruhát hozzák? – kérdezte Gyöngyi néni. – Egyetlen mosógémem van, az se működik mindig.

De nem mosatlan ruha volt a zsákokban, táskákban, hanem az óráikat hozták el az érdeklődők. Eszük ágában sem volt a gödöllői tanyán eltölteni visszafelé az időt. Inkább azt szerették volna, hogy az ő órájuk is járjon visszafelé, s otthon fiatalodjanak tovább. Hoztak zsebórát, kakukkos órát, bűvárórát, toronyórát, nem is egyet. Két teherautóra fektetve szállították el a hatvani templom tornyát, és megjött Londonból a Big Ben. Számtalan szebbnél szebb és érdekesnél érdekesebb óra érkezett. Külön repülőgép hozott Afrikából napórát (egy botot a homokban), de hozták az órájukat szerencsenek, eszkimók

és a három királyok is. A sor vége a Gödöllői Agrártudományi Egyetemig kigyózott.

– Hol vannak az órasmesterek? Hol vannak? – kiabálták a világ összes nyelvén.

Gyöngyi néni pedig odasúgta Sajó bácsinak:

– Úgy látom, ezek nem pihenni jöttek hozzánk, hanem valami vízvezeték-szerelőt keresnek.

– Órasmestert, Gyöngyikém, órasmestert, azt kiabálják! Nem vízvezeték-szerelőt!

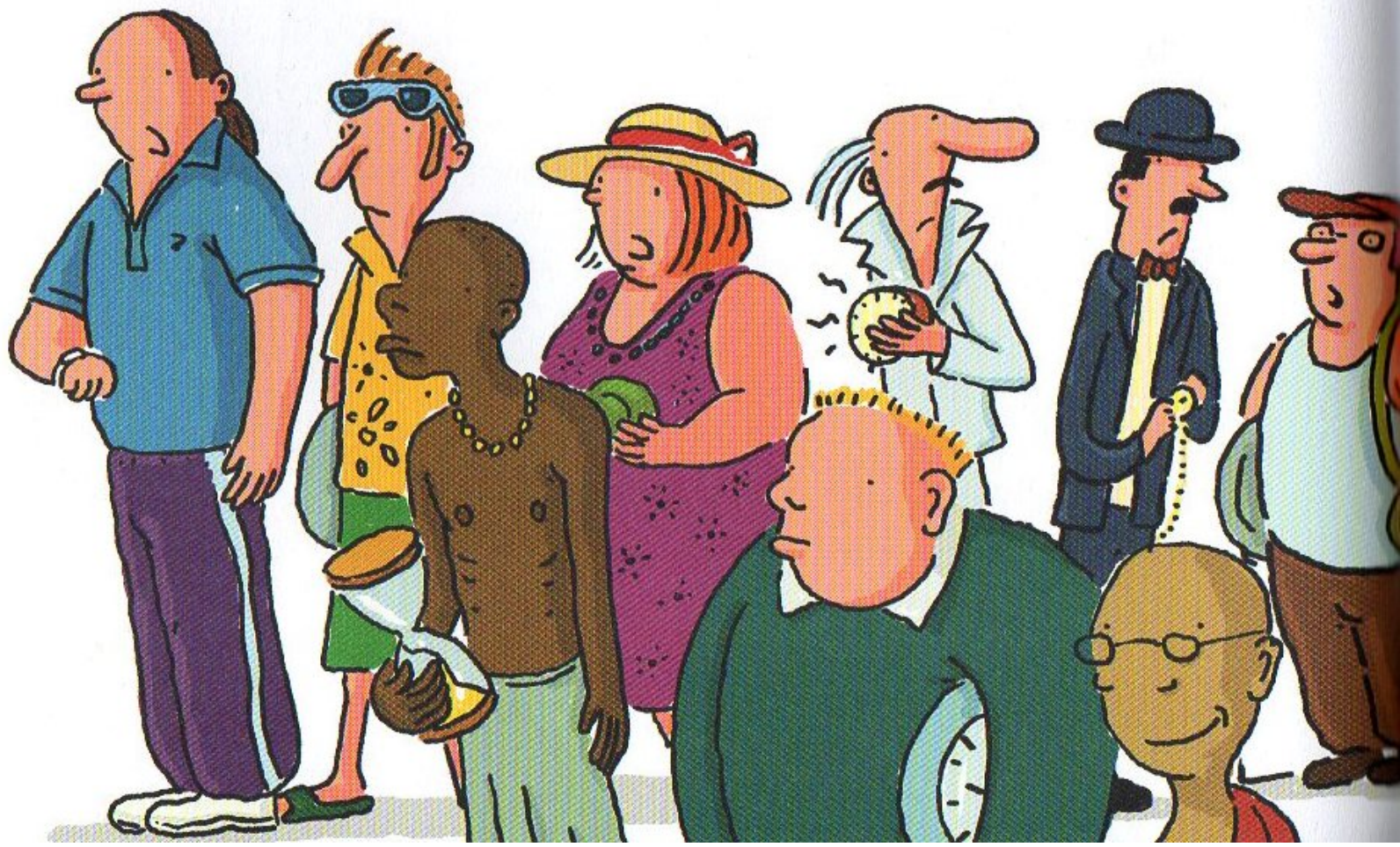
– De hogy is lehetne itt órasmester? – tördelte kezét Gyöngyi néni. – Sajó, csinálj valamit! Értesz az órákhoz?

– Föl se tudom húzni. Elemes órát vettem. Tíz éve jár.

– Akkor mit tegyünk, Sajó? Te adtad föl a hirdetések! Én elbújok! Ha beférek, a szekrénybe.

– A lovak tehetnek erről is – mondta Sajó bácsi böszén, és lement az istállóba.

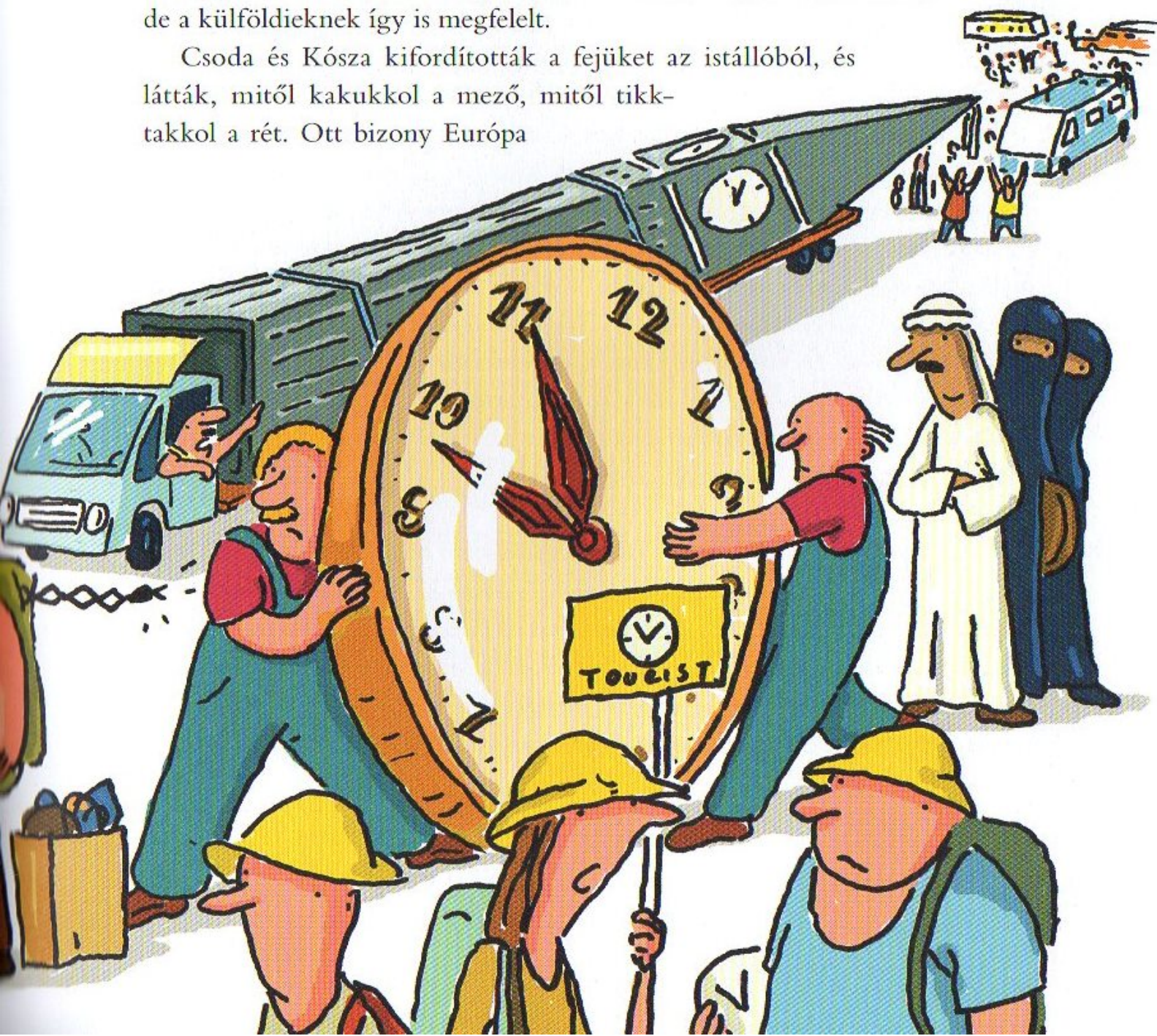
– Te vagy az a nagyképű? Te mondtad, hogy visszafordítod az időt, mert a felhőket bámultad meg az időjárást, hogy erre jár az idő, meg arra jár

az idő? – támadt Kószára. – Hát akkor most arra járjon az eszed, hogy mit csináljak ezzel a rengeteg, különböző nyelven beszélő, különböző színű emberrel! Mind az óráját hozta ide. Itt kakukkol az egész mező! Megőrülök a tikk-takkolástól! Most ti lesztek az órás mesterek! – kiáltotta Sajó bácsi, és rájuk csapta az istállóajtót.

Tett két lépést, majd visszafordult, mert rájött, hogyha a lovakra csukja az ajtót, nem látszik, hogy ők az órás mesterek. Előcibált egy nagy deszkadarabot, és ráfestette vastag betűkkel: ÓRIÁSMŰHEJ. Aztán fölszögelte az istálló kitárt bejárata fölé. Nem írta egészen pontosan, de a külföldieknek így is megfelelt.

Csoda és Kósza kifordították a fejüket az istállóból, és látták, mitől kakukkol a mező, mitől tikk-takkol a rét. Ott bizony Európa

összes órája fölsereglett, és az emberek egyre türelmetlenebbül követelték, hogy fordítsák meg mindegyiken az időt, mert mindenki fiatalabb akart lenni. Csoda kilépett elébük, de közben odasúgta Kószának:

– Találj ki valamit, amíg szóval tartom őket! – és elkezdett beszélni arról, hogy milyen fontos lélekben fiatalnak lenni, de tulajdonképpen nagyon szép az öregség is. A tömeg azonnal kifütyülte. A hirdetésre hívatkoztak, és követelték, hogy most rögtön forduljon meg az idő, hiszen ezért jöttek.

Kósza azon tűnődött, mit is kezdhet az ő tompa orrával egy óra belsejében, amely tele van apró műtyürökkel. Csak bele tud rúgni. Viszont azt hatalmasat!

– Megfogni egy csavarhúzóat az én tompa orrommal? – nyerítette csaknem sírva.

– És a tompa eszeddel – fordult vissza Csoda. – Azzal se tudsz mit kezdeni.

– Talán a fülemmel – kancsalított fölfelé Kósza –, talán a fülemmel tudnám!

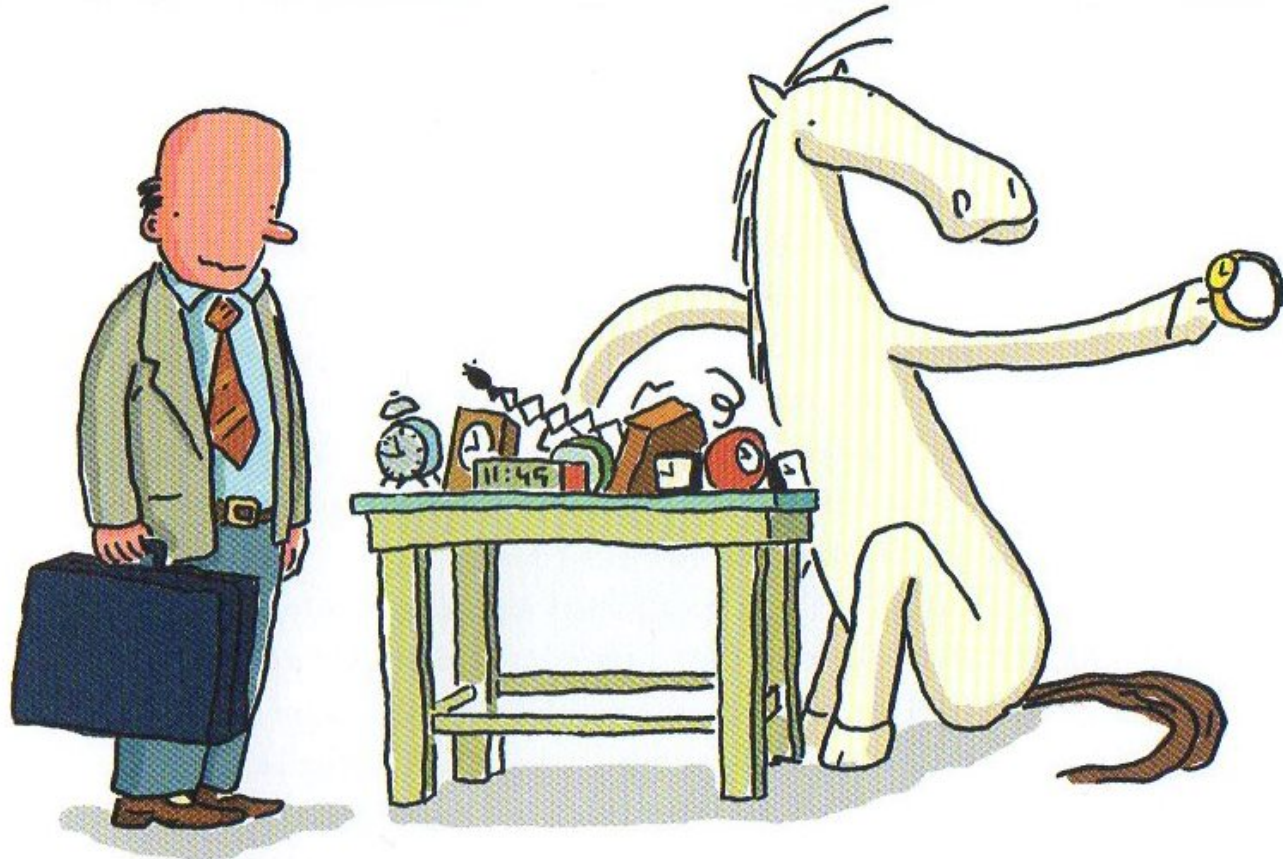
Aztán más munkamegosztást találtak ki. Csoda leült, mint egy kutya, a hátsó felére, és egy asztalt tolt maga elé. Arra az asztalra tették le az összegyűlt órákat. Csoda föléjük hajolt, és a fülével birizgált bennük valamit, mintha ezzel végezné el a szükséges vizsgálatokat. Hajtogatta a fejét, a tompa orrát, vicsorgott a nagy lófogaival. Mikor eleget babrált, azt mondta:

– Egy pillanatra be kell adnom a kollegámnak.

Bentről csak egy tompa puffanás hallatszott – kapott az óra egy hátsó patalenyomatot, majd Kósza kiadta az ajtón:

– Kész van.

És az óra visszafelé járt. Így ment ez óráról órára, négyertől kínaiig, japántól angolig. Hozták a kisebb, nagyobb, ketyegő, gongoló, kityegő, kakukkoló és harangozó órákat. Csak a Big Bent nem tudták letenni az asztalra, ezért aztán lefektették a mezőre. A kiserdő széléhez került a londoni torony alja, csak így tudták a tetejét Csoda orra alá dugni. Persze, a Big Bent még többször el is kellett fordítani, mert mind a négy oldalán volt óra. Hatvan ember forgatta el

a gödöllői mezőn, míg Csoda fölé hajolt egy létráról, a fülével babrált, majd azt mondta:

– Ezt be kell küldenem az istállóba.

Bentről megint tompa puffanás hallatszott, majd egy nyerítés, hogy lehet fordítani (ekkor a hatvan ember fordított egyet a Big Benen), még egy tompa puffanás, lehet fordítani, még egy tompa puffanás, lehet fordítani! A Big Ben akkora hátsó patalenyomatokat kapott mind a négy oldalára, hogy mind a négy óráján visszafelé járt ettől kezdve az idő.

Gyöngyi néni és Sajó bácsi egészen addig ámulva nézték mindezt, míg Gyöngyi néni oldalba nem bökte Sajó bácsit.

– Mit bámulsz? Csak nézel, ahelyett, hogy közibük állnál, és nagy zsákokba szednéd a pénzt? Viszik az óráikat boldogan! Viszik az időt! Lehetne fontot szerezni meg eurót meg eurót meg eurót meg eurót!

– Mit hajtogatod annyit?

Sajó bácsi a lovakhoz futott, de már alig-alig voltak sorban állók, úgyhogy visszaroht Gyöngyi nénihez.

– Jaj, már mennek el! Újabb hirdetést kell föladni.

Gyöngyi néni viszont egészen mást mondott.

– Sajó, már eltelt egy-két nap, mióta visszafelé jár az idő. És én csak nézem, nézem magam a tükörben, és látom, hogy egyre szebb vagyok.

– Valóban – mondta Sajó bácsi. – És én is egyre szebb vagyok.

– Akkor gyere, táncoljunk! – kiáltotta elragadtatva Gyöngyi néni. Táncra is perdültek fönn, a kamra fölött, a kicsi szobában, éppen úgy, mint ahogy az esküvőjük napján tették, csak azzal a különbséggel, hogy annál az ugrásnál, ami a tánc végén volt, most leszakadt alattuk a padló. Beszakadtak a kamrába, a szerszámok közé. Sajó bácsi fejére esett egy zabos hordó, Gyöngyi néni fenekébe pedig beleállt egy csavarhúzó. Ott visítottak, mint két malac, akiket éppen vágni visznek. Aztán valahogy kikászálódtak a kaszák, kapák és vödrök közül. Addigra már csak a napórás és homokórás négerek álltak az istálló ajtajában. A homokórával könnyen elbántak a lovak: bele sem kellett rúgni. Csoda csak megfordította, és felnyerített:

– Máris visszafelé jár!

– Tényleg! – mondta a néger ámulva, és boldogan vitte haza Afrikába a homokórát.

A napórással viszont nehezebb dolguk volt. Nézte, nézte Csoda a napórás embert, a darab afrikai homokot, a botot, ami bele volt szúrva, és nem tudta, mit csináljon. Kósza biztosan nagyot tud rúgni a földbe is, de az attól nem fog visszafelé forogni. A Napot meg lehet, hogy el sem éri a lábával. Mi a patkót csináljunk? – gondolkodott, mikor Gyöngyi néni és Sajó bácsi összetörten, kövéren és elkeseredetten a műhelyasztal és a napóra közé lépett.

– Ne fizessen egy garast se! Nem igaz ez. Csak az óra jár visszafelé, az idő előrefelé telik.

Csoda fölnézett a napórás négerre, és azt mondta neki:

– Tudja mit? Nem javítjuk meg a napóráját. Igaza van Gyöngyi néninek.

Most már könnyen mondhatta, hiszen nem volt több ügyfél a mezőn. Kósza is előbújt az istállóból. Ott álltak: Gyöngyi néni, Sajó bácsi, a két ló meg a két néger, és tűnődtek.

– Persze jó lenne, ha visszafelé is menne...

– De mit lehet tenni? – kérdezte a napórás néger ember.

Gyöngyi néni sírva fakadt, Sajó bácsi csöndesen káromkodott, Kósza bánatosan nézett maga elé, a néger megette a társát, mert kannibál volt, Csoda pedig érezte, hogy most baj van. Jópofa dolog volt, hogy visszaforgatták az órákat, csakhogy végül mindannyian elszomorodtak. Most valami vigasztalót kellene kitalálni. De hát nem hiába volt csodaló, mindjárt ki is találta:

– Gyöngyi néni! Itt, a földön kell táncolni. Kósza! Itt, a földön fogunk versenyt futni. Kedves néger! Itt, a földbe dugd be a napórát, és nézd, milyen szépen süti a nap!

Gyöngyi néni nem értette. A néger nem értette. Kósza nem értette.

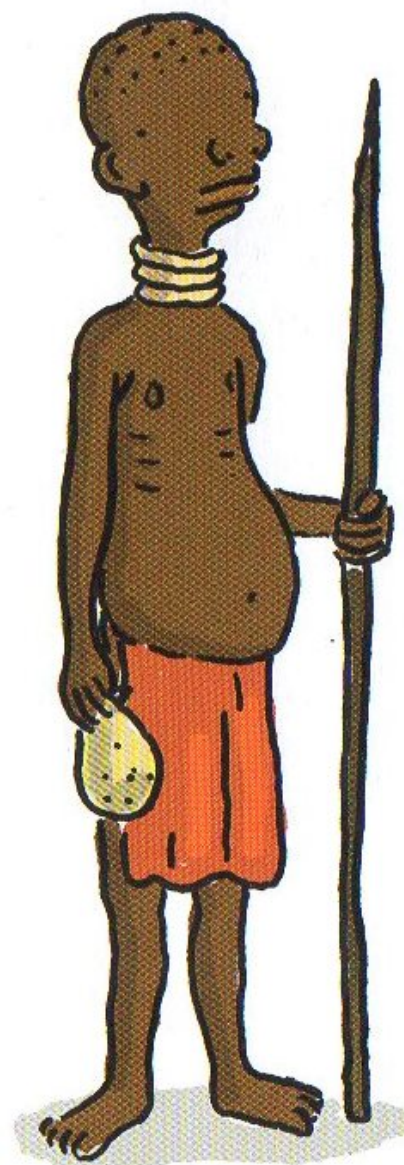
– Gyöngyi néni! Ha bedugja a földbe a néger a pálcáját, és nézi, milyen szépen süt a nap, akkor olyan boldog lesz, mint Kósza, amikor a verset írta. Ha én Kózával elmegyek futni, akkor mind a ketten boldogok leszünk, mert a lovak boldogok, hogyha futnak. Ha Gyöngyi néniék pedig itt táncolnak, a földön, akkor nem szakadnak le, s akkor ők is boldogok lesznek, hogy ilyen öregén is tudnak még táncolni.

– Azt mondom? – kérdezte Sajó bácsi.

– Azt mondom? – kérdezte Gyöngyi néni.

– Azt mondom? – kérdezte a néger hasából a másik néger.

– Azt mondom? – kérdezte Kósza.

– Azt mondom – mondta Csoda –, hogy csak egy dolog nem öregszik meg az emberben, a kedve. És hogyha van kedvünk valamihez, akkor olyan, mintha megint fiatalok lennénk, és visszafelé járna a Big Ben.

Ezt ló tanulságnak vették, és ezért táncra kerekedtek, futásnak eredtek, nézték a felhőket, a napot, és jókedvűek voltak, amíg meg nem haltak.

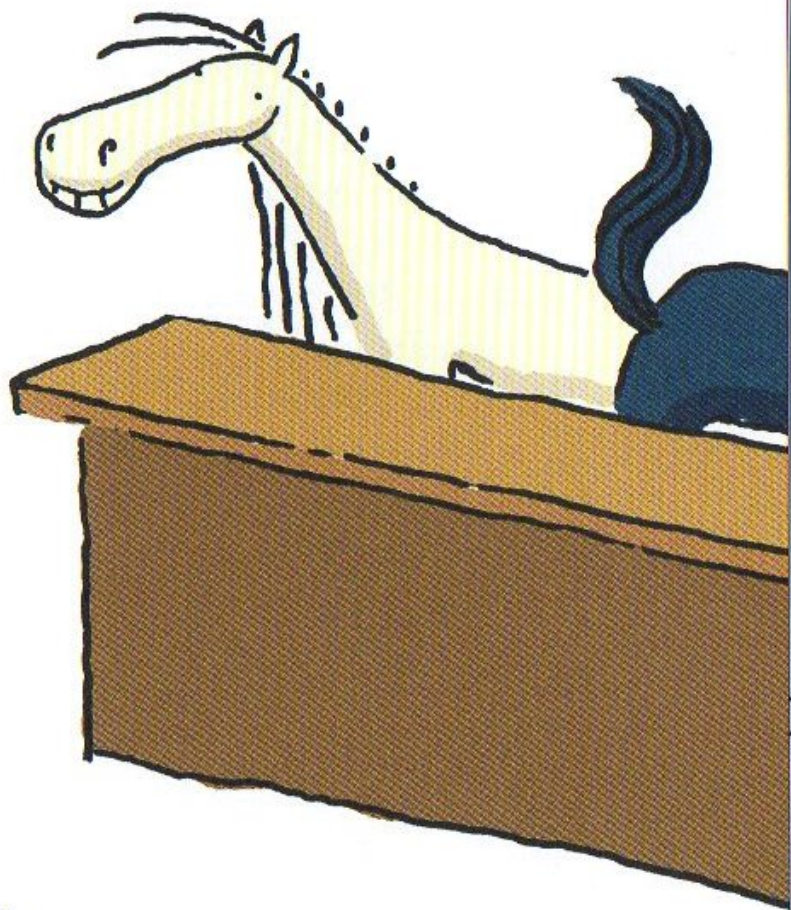
De nem haltak meg.

Zárónyihogás:

Ny! – ha – ha – ha – Nyi-nyi.

BRRRR.

Brrrr

CSODA ÉS KÓSSZA

mint boltosok

Csoda és Kósza nagyon-nagyon várták a karácsonyt, de várakozás közben kissé elszomorodtak. Tudniillik azon tanakodtak, mivel lephetnék meg Gyöngyi nénit és Sajó bácsit. Törték a fejüket, és csomó dolog eszükbe jutott, jobbnál jobb ajándékok, például Gyöngyi néninek vehettek volna egy nagy lábost vagy egy zsák babot, Sajó bácsinak pedig egy traktorgumit, no, de miből? Miből lesz nekik pénzük, hogy ajándékot vegyenek?

– Tudom már! – nyerített fel Csoda. – Ahhoz, hogy pénzünk legyen, nekünk is el kell adnunk valamit. Csináljunk egy boltot!

– Csináljunk! – mondta Kósza. – Azonnal csináljunk boltot! Hogy kell boltot csinálni?

Akkor Csoda elmondta szóról szóra, hogyan gondolja. Másnap az udvaron álló, félig szétdőlt, rothadó szekér deszkáiból az országút mellett elkezdtek

összetákolni egy deszkabódét. Hamar összerakták, ajtó is került rá, kettő is, végül még egy feliratot is tettek az elülső oldalra. Az állt rajta, hogy BOLT. Kósza sokáig erősködött, írják rá, hogy LÓBOLT, de Csoda lebeszélte:

– Ha kiírjuk, hogy LÓBOLT, azt hiszik, hogy itt lovat lehet venni. Idejön egy vevő, és rögtön elvisz téged.

– Az tényleg nem lenne jó – mondta Kósza.

Úgyhogy annyiban maradtak, az lesz csak kiírva, hogy BOLT. De hát a csinos boltjukban valamit árulni is kellett! Mit lehetne eladni, amiből pénzt szereznek? Amíg ezen gondolkodtak, eleredt a hó. Hatalmas pelyhekben hullott reggeltől estig, egész éjszaka is, úgyhogy egészen csüdig ért másnap reggelre. Kisértáltak a boltjukhoz, és megnézték, jól bírta-e a havat. Úgy púposodott a hó a tetőn, akár egy hideg, fehér kemence. A BOLT betűinek szélén kicsit megállt a hó, így még szebben mutatott. De amíg ott ácsorogtak, még mindig azon gondolkodtak, mit tudnának eladni a bódében. Csoda azt mondta:

– Nincs időnk késlekedni! Valamit árulnunk kell! Ki van írva, hogy BOLT, mindjárt megáll valaki, és valamit venni akar! Amíg nem jut eszünkbe jobb, addig én hazaszaladok, és hozok a zabunkból és a szénánkból valamennyit – azzal elvágtatott vissza a tanyára.

Csak Kósza maradt a boltban. Meg is állt hamarosan egy sárga Wartburg, és kiszállt egy kövér, mogorva ember.

– Jó napot! – nyitott be a boltba.

– Jó napot! – ugrott a pult mögé Kósza a tök üres boltban.

– Milyen bolt ez? – nézett körül az ember, mert látta, hogy semmit sem lehet kapni. – Mi kapható itt?

– Éppen nem a boltban van az áru.

– De mégis, mit lehet itt kapni?

– Ó, hát rengeteg dolgot, és főleg nagy mennyiségben.

– Nagy mennyiségben? Mekkora mennyiségben?

– Be se fér a kocsijába.

– Van utánfutóm! – mondta a mogorva, kövér ember.
– Az utánfutóját is telepakoljuk – mondta készségesen Kósza.
– Jó, pakolja! És olcsón adja?
– Közepes áron – mondta Kósza, mert nem volt rossz üzletlő.
– Közepes áron? Hát akkor a pótkocsit is... Na de mivel??? – hördült föl az ember. – Azt nem beszéltük meg, hogy mivel pakolja teli a kocsimat! Mégis, mit árulnak itt?

Kósza kicsit zavarba jött, de nem sokáig: hamar föltalálta magát.

– Itt van a bolt mellett. Menjen csak ki elöl, én kimegyek a hátsó bejáraton.

Kósza kilépett hátul, és kétségbeesetten körülnézett.

– Mi a fenét adjak el ennek az embernek, aki vásárolni akar, és akinek az utánfutóját is telipakolhatom azzal, amit megvesz közepes áron? Mi legyen az?

Nézett körbe, csak nézett, a két füle közé hulldogált a hó, a lába alatt ropogott a hó, a fákon állt a hó, és akkor azt mondta:

– Itt csupa hó minden. Csak havat tudok neki eladni.

Azzal a bódé mögül kilépve odafordult az emberhez:

– Tessék, vegyen havat!

– És közepes áron adja?

– Persze, közepes áron. Azonnal fölpakolom – mondta Kósza.

Máris hátat fordított az autónak, és a hátsó lábaival úgy rúgta föl a havat, hogy nagyon hamar megtelt a kövér ember pótkocsija, majd az ablakon át az egész sárga Wartburg is. A kövér ember ámulva nézte. Mint egy hómarógép, úgy dolgozott Kósza.

– Nahát ilyet! Ez aztán ügyes ló!

Mikor már több hó nem fért se a Wartburgba, se az utánfutóba, Kósza szuszogva azt mondta:

– Tehát közepes áron.

– Na jó, de az mennyi? – kérdezte a kövér ember.

– Ötszáz – mondta Kósza.

– Rendben – mondta elégedetten az ember, mert ötszáz forintért még soha nem volt így telepakolva a kocsija.

Kivette a pénzt a zsebéből, oda is adta Kószának, majd azt mondta:

– És nem fázik ebben a hidegben? Minden csupa hó. Borzasztó! Én annyira utálok a havat!

– Szörnyű! – mondta Kósza. – Szörnyű ez a rengeteg hó! Remélem, hamar elolvad!

– Bizony, én is remélem! Csak a kocsiban szeretek ülni, bekapcsolom a fűtést, akkor jó meleg van, nem érzem ezt a rettentő, havas hideget.

– Hát akkor jó utat! – bólintott elégedetten Kósza.

Akkor a kövér ember be akart ülni a kocsijába, de alig fért be a hótól, úgyhogy előbb kicsit odébbnyomta, a másik ablakon pedig már csurgott is kifelé. Csak bepréselte a buta testét és fejét a hóba, és elindult boldogan a Wartburgjával, mert telipakoltatta közepes áron. Elindult a város felé.

Ekkor érkezett vissza Csoda. Kósza csak fölmutatta neki az ötszáz forintot.

– Látod?

– Hát ez honnan van? – kérdezte Csoda.

– Egy Wartburgot telepakoltam. Még az utánfutóját is.

– De mivel, te szerencsétlen ló?

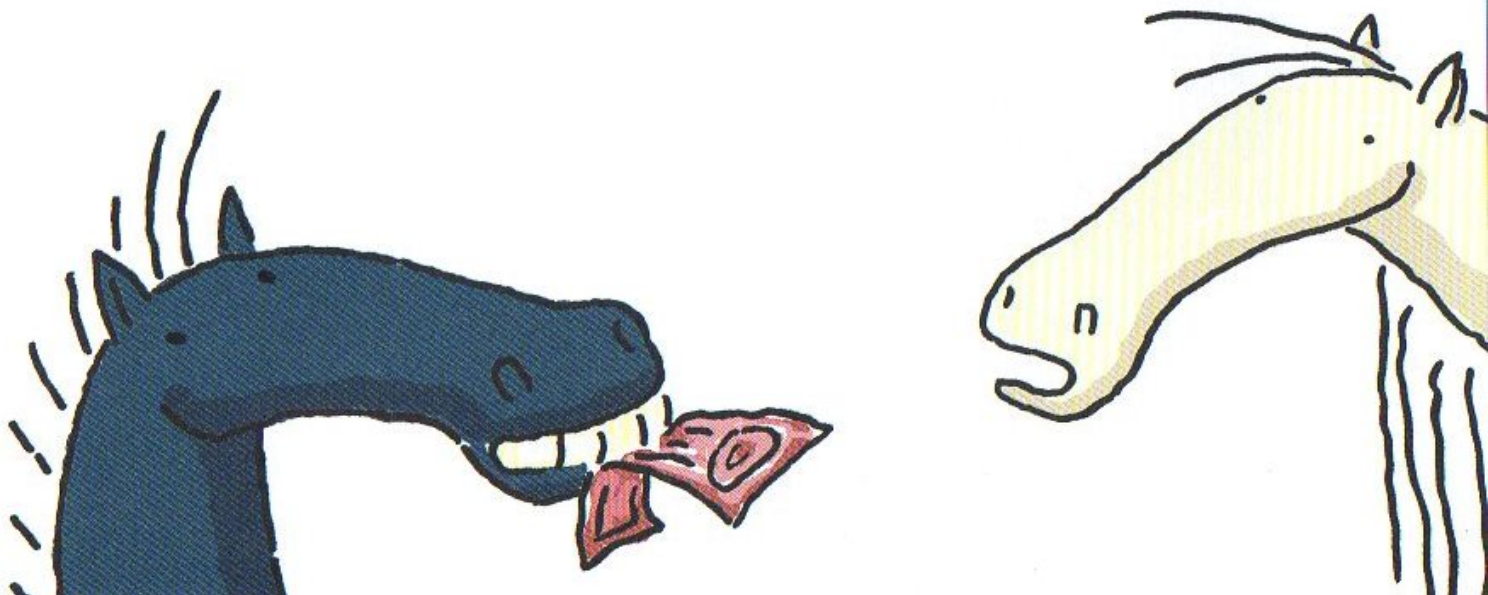
– Mivel? Hát mit látsz itt körülöttünk? Amit találtam. Hóval.

– Hóval? És ki volt az az állat, aki ötszáz forintot fizetett azért, mert a kocsiját teleraktad hóval?

– Volt itt egy kövér ember. Nagyon elégedett volt, hogy teli lett pakolva, és közepes áron. Most aztán boldog. Csak nem tudom, mi lesz, ha bekapcsolja a fűtést.

– Űristen! Kósza! Mit csináltál? Ez vissza fog jönni. Gödöllőnél majd nyakig ér a kocsiban a víz!

Csoda lepakolta a két-három zsák zabot és szénát, amit hozott, és várták a következő vevőt, vagy a visszatérő dagadt embert. Kósza a polcokat

vizsgálgatta, a zabot, a szénát, Csoda meg az ajtóban állt, és kidugta a fejét, csak úgy hulldogált a két füle közé a hó.

– Mit csinálsz ott hátul, Kósza? – kérdezte néha.

– Csak ellenőrzöm az árukat. Cslapp. Kiírom az árukat. Cslakk. Hogy mi mennyibe kerül. Cslapp.

– De vigyázz rá, mert ez az egyetlen portékánk, amiből valamit remélhetünk!

– Cslapp, cslakk, csalapp – hallotta megint hátulról Csoda.

– Mit csinálsz, Kósza?

– Mégis inkább az alsó polcra rakom a zabot, cslapp, és a szénát a fölsőre, cslakk.

Ekkor föltűnt a sárga Wartburg a kanyarban. Már messziről látszott, hogy valamitől nagyon vörös a kövér ember feje. Megállt a bódé előtt, kinyitotta az ajtót, és egy nagyobbacska patak eredt meg a kocsiból. Hömpölygött a hólé, épp a férfi dereka mellett úszott el a sapkája, azt fölkapta, lucskosan-mocskosan a fejére tette, és azt mondta:

– Hol az a ló?

– Kit keres, kérem? – kérdezte Csoda.

– Az a ló, aki lóvá tett engem.

– Á, magát lóvá tették! Akkor talán rokonok vagyunk.

– Nem vagyok a rokona, de lehet, hogy a gyilkosa leszek annak a lónak. Hol van?

– Miért, mi történt, uram?

– Telipakolta hóval a kocsimat. Havat adott el nekem!

– És maga miért vett havat?

– Én nem vettem, azaz vettem... – zavarodott bele a kövér ember.

– Ön talán rosszul lát? Nem látta, hogy mit vásárol?

– Jól látok, nagyon is jól látok. Csak akkor nem látok, amikor teli van pakolva a kocsim hóval, és az orrom hegyén is hó van! Mert ez a ló hóval rakta meg a kocsimat!

– És maga fizetett érte?

– Igen, fizettem. Éppen ötszáz forintot fizettem.

– Hát akkor, uram, minden rendben van.

– De nincs rendben! – és akkor valami eszébe jutott az embernek. – Nézze meg! Tele van vízzel a kocsim. Ennek a hónap a szavatossági ideje lejárt. Alig értem Gödöllőig, és már elolvadt. Ez romlandó hó. Ezt én visszahozom, és visszakérem a pénzem! Aztán fel is út, le is út!

Indulatosan inteni akart a sapkájával, de csak egy reccsenés hallatszott, mert a sapka odafagyott a fejéhez.

Csoda erre már nem tudott mit felelni. Benézett a boltba. Kószát ott látta a polcok előtt, és megint ezt hallotta:

– Cslapp, cslakk, cslapp.

– Kósza, mit csinálsz?

– Ellenőriztem a szavatosságot – mondta Kósza, mert jó füle volt.

– Mit tettél? Hol a zab? Hol a széna? Te fölزابáltad mind! Most mit fogunk eladni? Éhen maradunk otthon is, hiszen a sajátunkat hoztam el! Azonkívül kinn áll egy kedves üzletfeled, üvölt a dühtől, és a fejére fagyott a sapkája. Azt mondja, hogy lejárt a szavatossága a hónap, amit eladtál neki.

– Ó, semmi gond – mondta Kósza. – Azonnal megoldom a problémát – azzal jóllakottan kísétált, és odaállt a kövér ember elé. – Mi a baja, uram?

Az ember megint rákezdett, hogy a szavatosság, az út Gödöllőig...

– De kérem, ezt könnyedén megoldhatjuk. És elnézését kérem! Sokkal jobb minőségű havunk esett azóta. Azonnal kicserélem!

Hátat fordított, és megint elkezdte rúgni befelé a havat, mint egy hómarógép. Az ember fölüvöltött:

– Nem! Nem akarom megint! – Beugrott a kocsijába, becsapta az ajtót, és elszáguldott Gödöllő felé. Még messziről is hallatszott a siránkozása, a bűdös, pöfögő Wartburgot sokáig túlkiabálta.

Csoda és Kósza a bolt előtt állt, és hulldogált rájuk a hó. Kósza büszke volt, hogy milyen jó üzletet csinált, Csoda nem volt olyan büszke, inkább egy kicsit szomorú volt, sőt, dühös is Kószára, mert egyre éhesebb lett, és tudta, hogy zab most már nincs se a boltban, se az istállóban. Még prüszkölt is egyet:

– Prrrrrprrrrrrbbbbrrrrrrnadekószaprrrrrbrr.

Ekkor fújni kezdett a szél. A lovak behúzódtak a bódéba, mert ott legalább nem lett teli a szemük hóval, és hallgatták, ahogy a deszkák réseiben dúdol a szél. De valami zörgött is. Kósza kinézett az ajtón, aztán megcsípte Csodát:

– Zöld Trabant! Kedd! Akkor lesz karácsony!

– Akkor megrúglak! Hagyjál már ezzel a csipkelődéssel! Karácsonykor legkésőbb megrúglak! Ha addig így megy!

A zöld Trabant hamarosan megállt, és a tök üres boltba belépett egy hölgy.

– Nem látod, hogy itt egy vevő? Neki is havat akarsz eladni? – prüszkölt Csoda.

– Ennek nem – mondta Kósza, azzal kilépett a pult mögül. – Jó napot kívánok! Tetszik parancsolni szelet?

– Hány szelet? – kérdezte az asszony.

– Bármennyi szelet – mondta Kósza. – Akárhány szelet.

– Vékony?

- Lehet vastag szelet is.

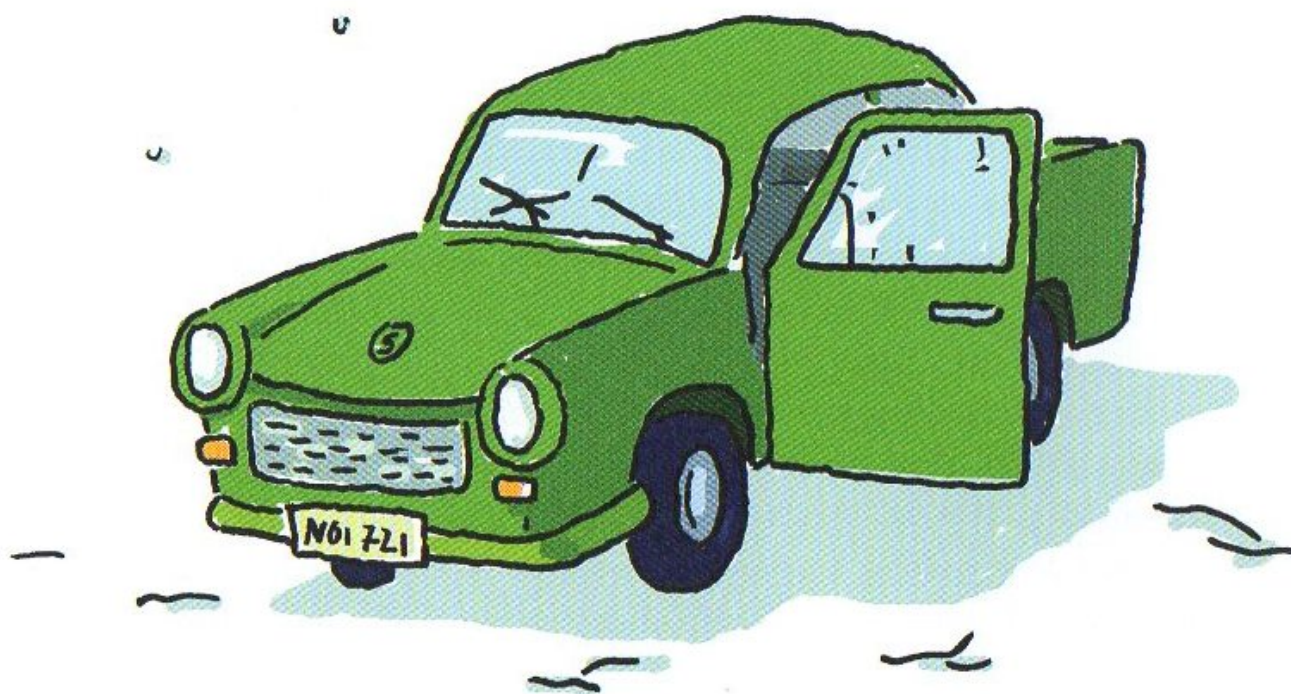
– Ó, a férjem örülne, ha lenne vastag szelet.

– Kérem, lesz. Kinyitná a zöld Trabant ajtaját?

– Annyira vastag?

– Telirakom az egészet.

– Komolyan? Kinyitom – mondta az asszony, és még a hátsó ajtót is kinyitotta. – Hozza már?

– Már száll is bele.

És tényleg olyan jeges szél kerekedett éppen, hogy csak úgy zúgott befelé a Trabantba. Egész szélvihar keletkezett, és úgy keringtek az asszony kendői odabenn, mintha éppen centrifugázó mosógép lenne a zöld Trabant. A nő csak nézett.

– És most akkor hány szelet?

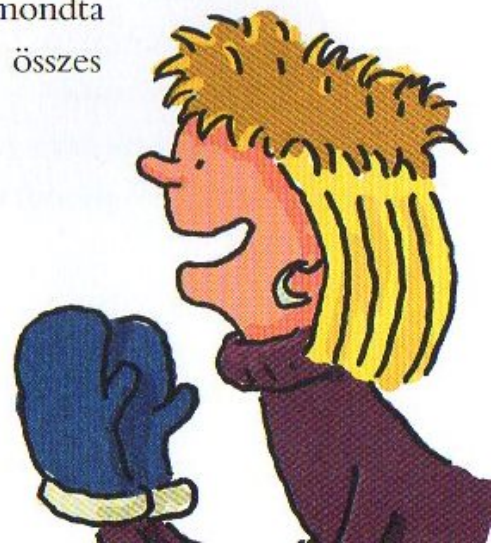
– Benne van az egész szél – mosolygott elégedetten Kósza. – De egy dolgot mondok: nehogy visszajöjjön aztán, hogy lejárt a szavatossága! Föl ne húzza az ablakot Gödöllőig! Csak lehúzott ablakkal menjen! Akkor tudja jól megtartani a szelet.

– Az összes szeletet?

– Az összes szelet.

– Úgy látszik, tájszólásban beszél ez a nagyfejű boltos – mondta magában a nő, s aztán még egyszer megkérdezte: – Az összes szeletet?

– Igen, az összes szelet – mondta ismét Kósza.

Az asszony megköszönte, és fizetett ötszáz forintot. Boldog volt, hogy ilyen olcsón megúszta, pedig tele van pakolva a kocsija. Föl se húzta az ablakot Gödöllőig. Csak úgy süvített a szél a Trabantban, úgyhogy valószínű, hogy a hölgy középfülgyulladást kapott, és hársfateát iszogatott egész karácsonykor. Nem is jött vissza. A lovaknak már ezer forintjuk volt.

Csoda csóválta a fejét.

– Elég disznó dolog ez a te boltod, Kósza! Ebben én nem leszek társtulajdonos. Előbb-utóbb meg fognak verni a vevők, azután meg bezáratják a boltot. Mert nem más, amit csinálsz, csupán csalás!

– Többet nem teszek ilyen – hajtotta le a fejét Kósza. – Inkább hozok valami eladni valót!

Azzal most ő ügetett el az istálló felé. Csoda kicsit félve, és egyre éhesebben várta vissza. Egyfelől szerencséje volt, mert egyetlen vevő sem érkezett az üres boltba, amíg Kósza távol volt, másfelől nem volt szerencséje, mert Kósza se szénát, se zabot nem hozott magával, csak négy nagy zsákot.

– Mi van benne? – nyelt egyet Csoda.

– Zsákbamacska.

– Micsoda? Macskát hoztál az istállóból?

– Nem mondom meg, melyikben mi van.

Majd ha jönnek a vevők, akkor bontjuk ki.

Megromlik. Tudod, a szavatosság! A szavatosság!

Nagyon fontos dolog!

– Zabot nem hoztál?

– Zabot nem. Sajnos elfogyott. Minek hoztad el mind?

– Megrúglak! Még oktatsz engem, pedig te faltad föl! – mondta egyre zabosabban Csoda.

Ekkor azonban megállt a bolt előtt egy piros Zsiguli. Két férfi szállt ki belőle.

– Jó napot kívánunk! Ez itt az új bolt?

– Ez bizony. Most nyílt nemrég. Maguk a harmadik és a negyedik vendők egyben. Köszöntjük önöket! – mondta Kósza boldogan.

– Mit lehet itt kapni?

– Van egy karácsonyi meglepetésünk. Zsákban macska.

– Mi gyerekeknek szánánk.

– Gyerekek számára nagyszerű! Csak nem szabad most még kibontani. Itt megveszi, otthon kibontja! Kiváló meglepetés lesz.

– Hány zsák van? Mert mindkettőnk gyerekeinek kellene.

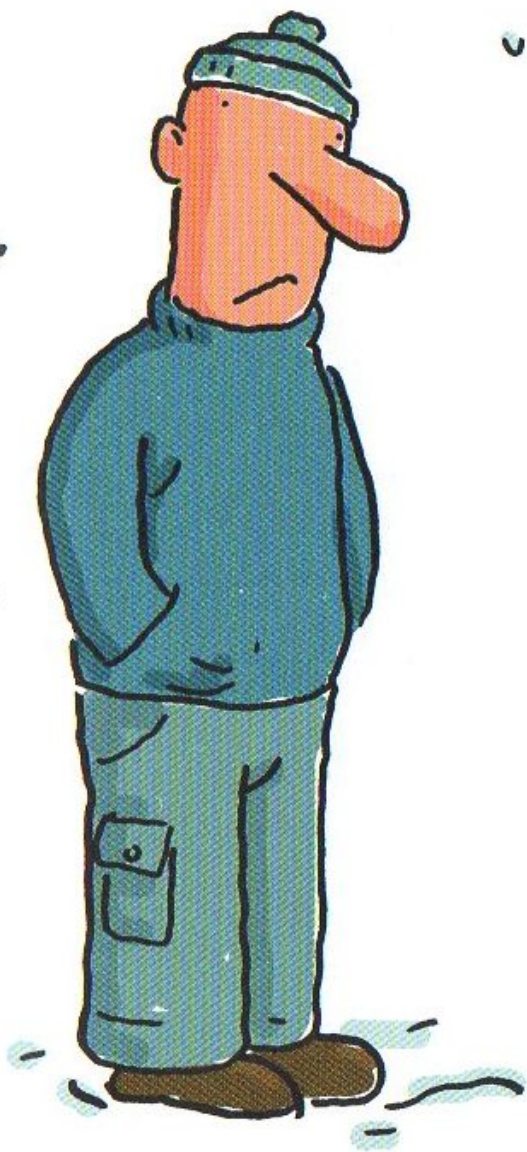
– Van két zsákkal – mondta Kósza. – Közepes áron adom. Ötszáz forint.

– Az jó lesz. A gyerekek kapnak ötszázért valamit – mondta a két férfi egymásnak –, nekünk is marad még borra elég. Jó lesz az! A gyerek mindennek örül. Persze! Mi meg csak a bornak! Hihi. Csak vegyünk nekik valamit! Kérjük azt a zsákbamacskát! Aztán jó meglepetés legyen ám benne!

– Tessék, adom! Ha két zsákkal kérnek, akkor az ezer forint.

A két férfi fizetett, bepakolta a zsákokat a piros Zsiguliba, és elszáguldott.

Csoda rosszat sejtett. Már akkor rosszat sejtett, amikor berakták a két zsákot a Zsiguli

csomagtartójába, és azok furcsán mozgolódtak és nyivákoltak. Némi kapirgálás is kihallatszott belőlük.

– Te összeszedted a tanya összes macskáját?

– Én mondtam, hogy zsákban macska – védekezett Kósza. – Egy csöppet sem hazudtam! Korábban sem csaptam be senkit, akkor is mondtam, hogy szelet és havat fogok eladni. És összesen már kétezer forintunk van!

– Nem sajnáltad szegény macskákat?

– Azokat a macskákat? Nagyon jól tudod, hogy este hatra otthon lesznek, a tanyán. Ahogy a pasik kibontják a zsákot, szétugrálanak a macskák, és hazaszaladnak. Majd holnap is el tudom adni őket! A macska mindig hazatalál, ne félj!

– És mi van a többi zsákban? – kérdezte Csoda. – Van ott még két zsák.

– Azt nem mondhatom meg előre – emelte magasra a fejét Kósza.

Ekkor a hóban csúszkálva lefékezett egy sötétzöld Csepel teherautó a bolt előtt. Kiugrott egy sovány, vörös bajszos férfi a vezetőfülkéből, belökte a bolt ajtaját, és azt kiáltotta:

– Boltrablás! Boltrablás! Minden értéket a zsákomba!

Kósza és Csoda döbbenten nézték a férfit, és a feléjük lógatott, üres zsákot. Végül aztán Csoda szólalt meg:

– Kedves rabló úr, már zsákba is raktuk az értékeinket. Tessék! – orrával a sarokban kuporgó két zsákra bökött.

– Remek! – kiáltotta a vörös bajszos rabló. – Mert itt boltrablás van!

– Nem! – nyerített föl kétségbeesetten Kósza. – Azt nem viheti!

– Hogyne vihetném, ha boltrablás van! – méltatlankodott a vörös bajszos rabló. – Ez itt a bolt, én vagyok a vörös bajszos rabló, más meg nincs is itt, csak az a két zsák, hát azt viszem el. Világos?

– Teljesen világos – bólintott ijedten Csoda.

– Nem! – nyerített megint Kósza.

– Mi van? – kérdezte Csoda.

– Mi van benne? – kérdezte a vörös bajszos rabló.

– Brrrrrrrrrr! – válaszolta Kósza.
– És még? – kérdezte Csoda.
– És még? – kérdezte a vörös bajszos rabló, és lassan leengedte az üres zsákját.
– Brrrrrrrrrrr – mondta megint Kósza, majd bizonytalanul hozzátette: – Kerti törpék.
– Élethűek? – kérdezte a vörös bajszos rabló.

– Egészen azok – felelte Kósza, és bánatában a patáját súrolta az üstöke.

A férfi megragadta a két zsákot, felpakolta a teherautóra, és elviharzott. A rablás befejeződött.

És mégsem. Csoda egyre nagyobb aggodalommal nézte Kósza elkeseredett ábrázatát. Előbb gondolkozott kicsit, vajon mit vihetett el a vörös bajszos rabló, aztán csaknem leharapta Kósza fejét, mert szörnyű gyanúja támadt.

– Képes voltál Gyöngyi nénit és Sajó bácsit betenni egy zsákba? El akartad adni őket kerti törpének? Nincs a földön annyi ajándék, amiért megbocsátának ezt neked! De ha lenne, akkor sem tudnak megbocsátani, mert elvitte őket a vörös bajszos rabló. Ha szerencséd van, ki leszel rúgva a tanyáról, de ha nincs...

Kósza csak ekkor gondolta át, hogy mit is tett tulajdonképpen. A hó, a szél, a macskák... Igaz, hogy nem hazudott senkinek sem, de igazából mégis mindenkit becsapott. És a legfőbb, az utolsó két zsák. A vörös bajszos rablóból ő csinált vörös bajszos emberrablót. Hirtelen elkezdett sajogni a mellkasa, és mozdulni sem mert. Végül Csoda kezdte taszigálni a tanya felé. Szomorúan baktattak, amikor majdnem egy macskába gyökeredzett a lábuk. Aztán még

egybe. Az istálló felé közeledve egyre több és több macska futott át a hasuk alatt. És ami még meglepőbb volt: Gyöngyi néni szobájából békés világosság szűrődött ki, és mintha a kémény is vidáman füstölt volna...

Az istállóban azon gondolkodtak, mi lesz most velük. Aztán Sajó bácsi füttyörészve benyitott, és azt mondta:

– Hozok nektek zabot, mert úgy látom, elfogyott. Ma valaki nagyon tor-
kos volt!

Kimérte a zabot Csoda és Kósza elé, majd Kósza nyakát megölelgette.

– Hmmmmhmmmm, ravasz kis ló vagy te! – mondta elégedetten, és kisétált.

Csoda csak sokára szólalt meg:

– Csípj meg!

Kósza hátrafordult.

– Jön a zöld Trabant?

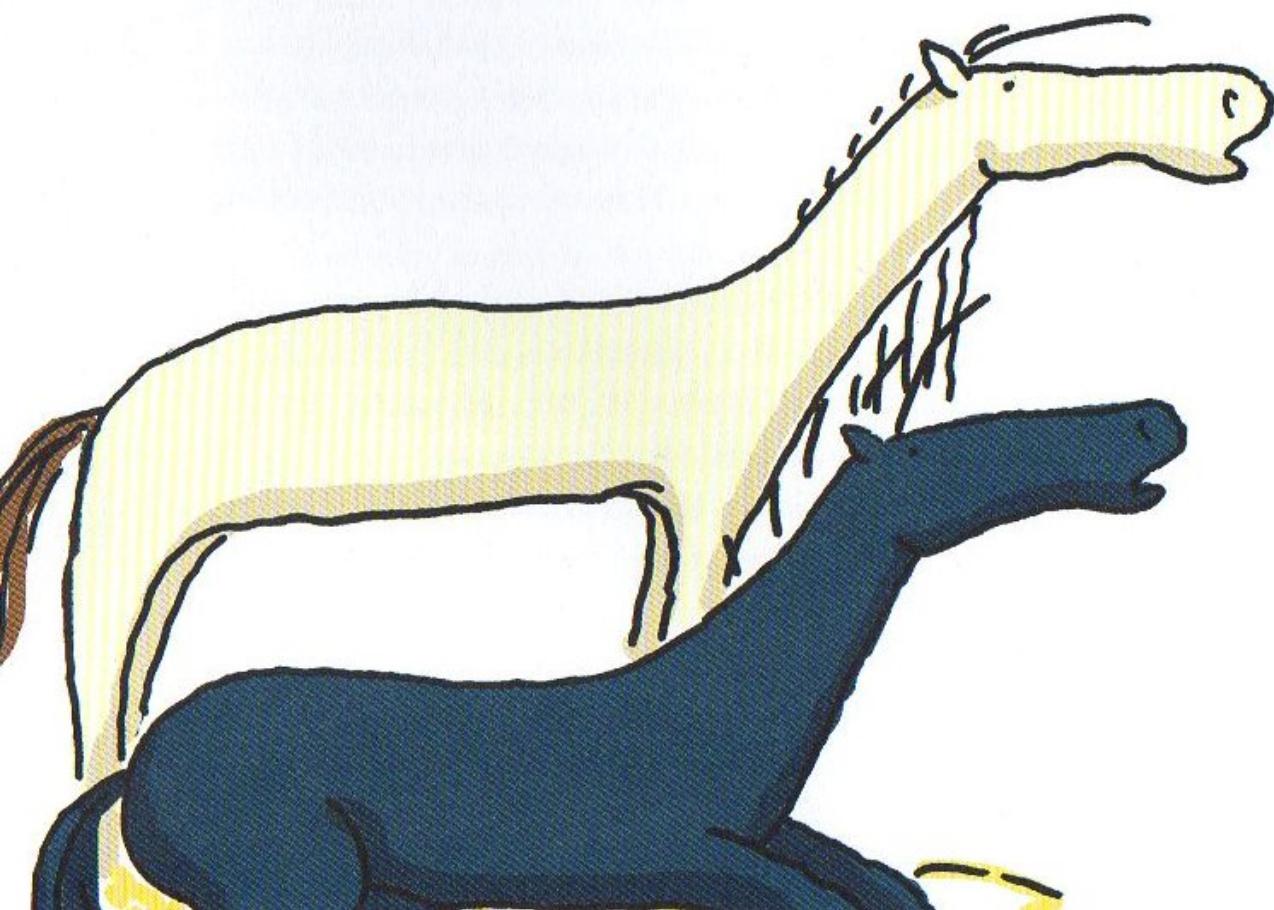
– Csípj meg, mert azt hiszem, álmodom! – prüszkölte Csoda.

– Álmomban nem tudok csípni – válaszolta Kósza.

Ekkor lépett be Gyöngyi néni az istállóba.

– Kedves lovaim, beszélnem kell veletek – mondta. – Gyertek ide!

Csoda és Kósza lassan, félve odadugta nagy fejét Gyöngyi nénihez..

– Csoda! Kósza! – kezdte meghatottan Gyöngyi néni. – Ez csoda!

– Ez meg Kósza – mondta a rend kedvéért Csoda.

– Az én Sajóm hónapok óta járta a környéket, hogy fülön csípje a vörös bajszos rablót. Régóta fosztogatott a környéken. Én minden este féltem, hogy minket is kirabol. Ráadásul magas rendőrségi jutalom járt a nyomravezetőnek. De azt nem tudtuk, hogy ti is tudtok róla! Csodás ötlet volt, biztos Csodáé, hogy kerti törpének álcázzatok minket!

– Nem... – mondta óvatosan Csoda.

– Ne szerénykedj! Mindketten jutalmat érdemeltek, és meg is kapjátok, hiszen gazdag karácsonyunk lesz! Sajó bácsival a sötétzöld Csepel teherautó platóján kibújtunk a rejtekhelyünkről, és a vezetőfülkében két oldalról két fülön csíptük a vörös bajszos rablót. Sajó bácsi új karámot tervez nektek, tóval, napozóágygal. Én pedig addig is főzök egy adag ünnepi bablevest!

A lovak némán néztek egymásra, de nem azért, mert nem szerették a bablevest.

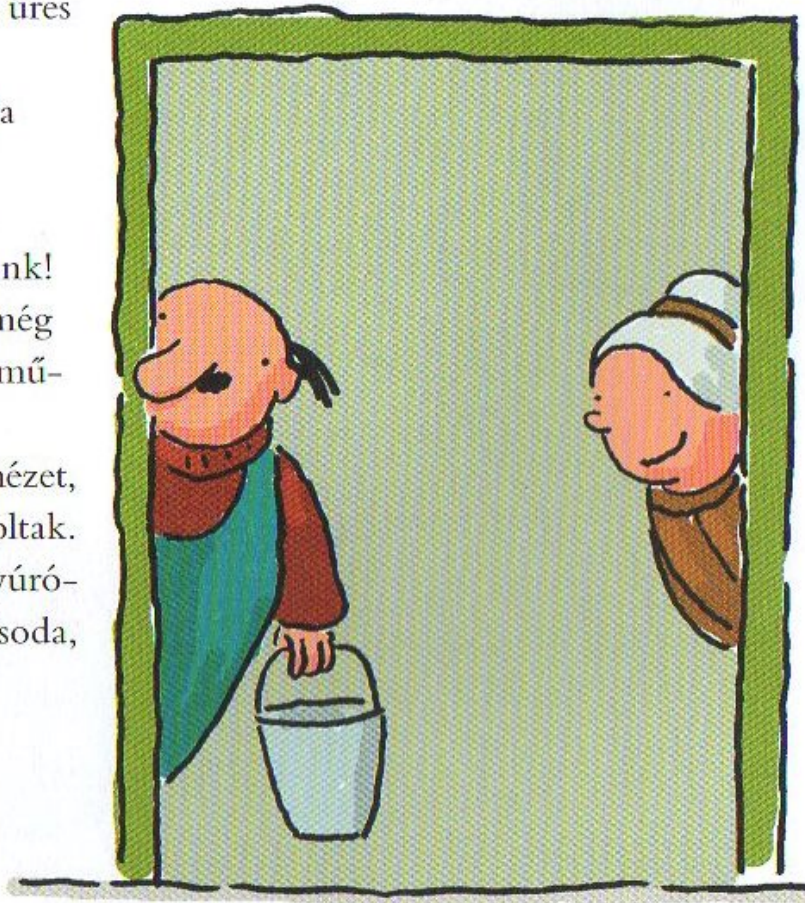
– Mi legyen a kétezer forinttal? – kérdezte később Kósza. – És mi legyen az üres bolttal?

– Ami megtörtént, azon már aligha változtatunk.

– Igen – mondta Kósza fölc sillanó szemmel. – Tehát, van kétezer forintunk!

– És van egy boltunk. Meglátod, még ajándékot is készíthetünk, és a bolt is működni fog!

Másnap délelőtt Gödöllőn lisztet, mézet, fűszereket, tojást és porcukrot vásároltak. Délután Gyöngyi néni elővett egy gyúródeszkát, és egy sodrófát. Estére Csoda,

Kósza, Gyöngyi néni és Sajó bácsi együtt gyúrták, sodorták, majd formázták a tésztát.

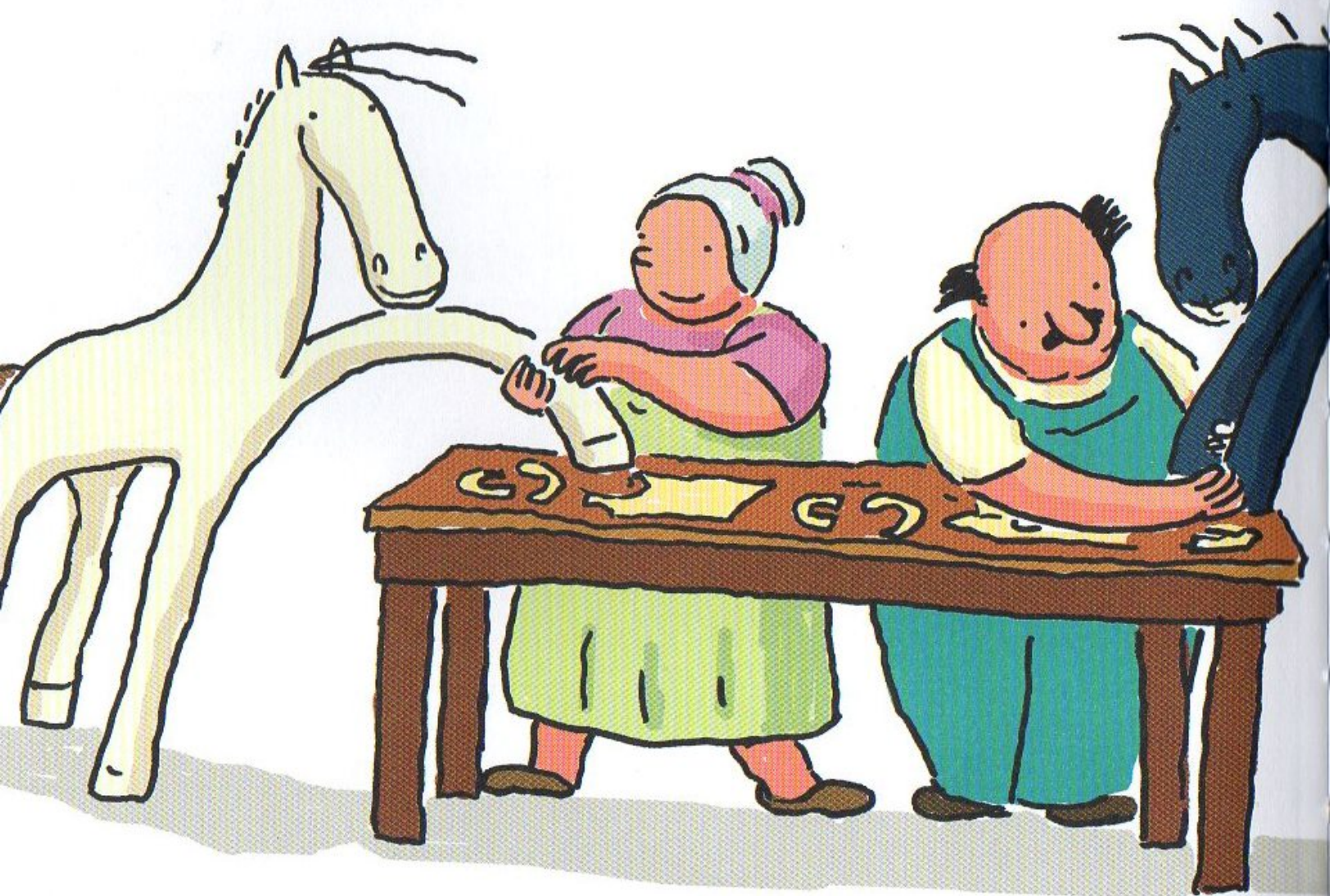
– Na, mutasd a patád, kedves Kósza! – szolt időnként Gyöngyi néni. – Csinálunk még egy Kósza pata-formát!

Volt hátsó patalenyomat, volt első patalenyomat, volt Kósza-, és volt Csoda-típusú. Másnap reggelre elkészült a rengeteg mézeskalács patkó.

A karácsony előtti napokban Csoda és Kósza reggeltől estig ott állt mint boltos, a szépen behavazott, és eredménytelenül kirabolt bódében. Egyre több vevő jött hozzájuk, mert Sajó bácsi Gödöllőn is hirdette a boltot. Jöttek szegények és gazdagok, mert a Kósza által kitalált felirat úgy szolt:

MÉZESKALÁCS ELADÓ!

SZEGÉNYEKNEK 10 FORINT, GAZDAGOKNAK 20 FORINT.

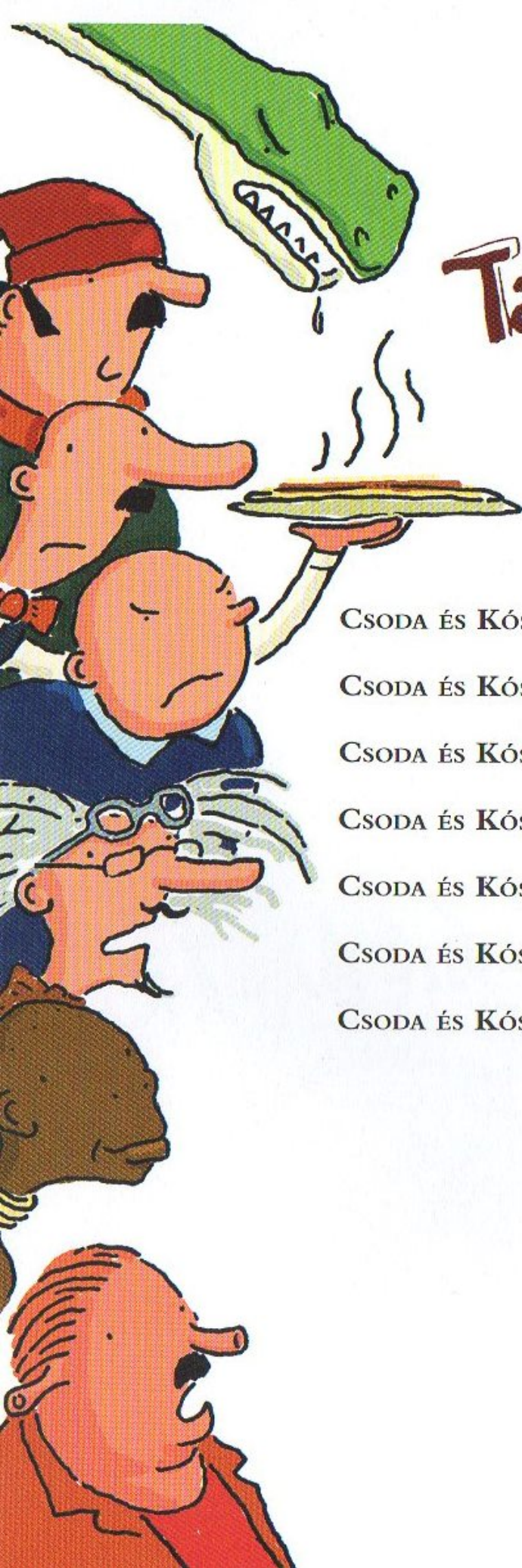
Volt, aki nem merte azt mondani, hogy szegény, volt, aki nem merte azt mondani, hogy gazdag. Így aztán olyent is vettek, olyant is vettek, ezen az áron is, azon az áron is. Nagyon jól fogyott a hátsó patalenyomat! Senkinek sem fájt, hanem mindenkinek ízlett! Bevétel volt ugyan elég, de Gyöngyi néninek, Sajó bácsinak és a két lónak nem kellett más ajándék: gyúrták, formázták, sütötték a mézeskalácsot, és boldogok voltak a boltban.

Ezzel véget ért a mese, csak a farkáról hiányzik az utolsó zárónyihogás!

Zárónyihogás:

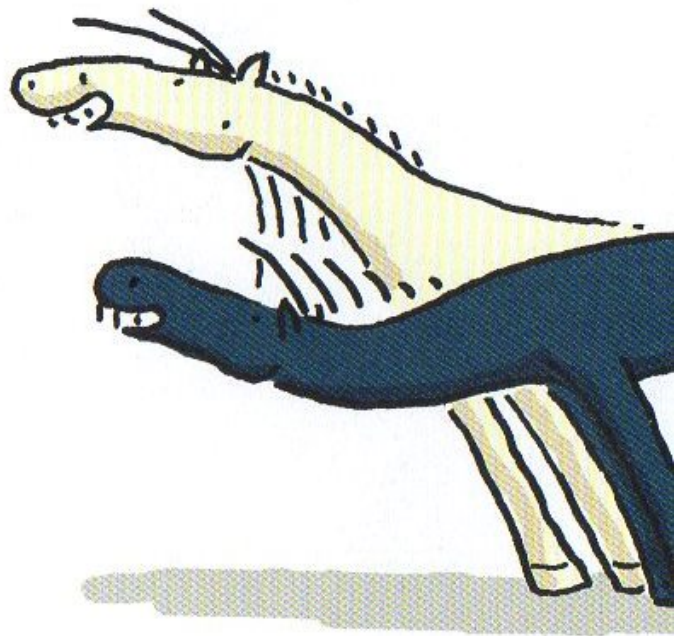
Nyí'-HA-HA-HA. BRRR
BRRR!
Nyí'-hi-hi-hi.'

Tartalom

CSODA ÉS KÓSZÁ A PIZZÉRIÁBAN	5
CSODA ÉS KÓSZÁ A KÖZLEKEDÉSI MÚZEUMBAN	17
CSODA ÉS KÓSZÁ A MARSON	31
CSODA ÉS KÓSZÁ MINT FESTŐK	43
CSODA ÉS KÓSZÁ A MÚLTBAN	57
CSODA ÉS KÓSZÁ MINT ÓRÁSMESTEREK	73
CSODA ÉS KÓSZÁ MINT BOLTOSOK	87

ISBN 978-615-5023-69-9

Harmadik kiadás

© Czigány Zoltán örökösei – Baranyai András – Pozsonyi Pagony Kft.
2007, 2013

Megjelent a Pozsonyi Pagony Kft. (1137 Budapest, Pozsonyi út 26.)
kiadásában.

www.pagony.hu

Felelős kiadó: Banyó Péter

Produkciós munkák: Wunderlich Production Kft.

Produkciós vezető: Mészáros Gabriella

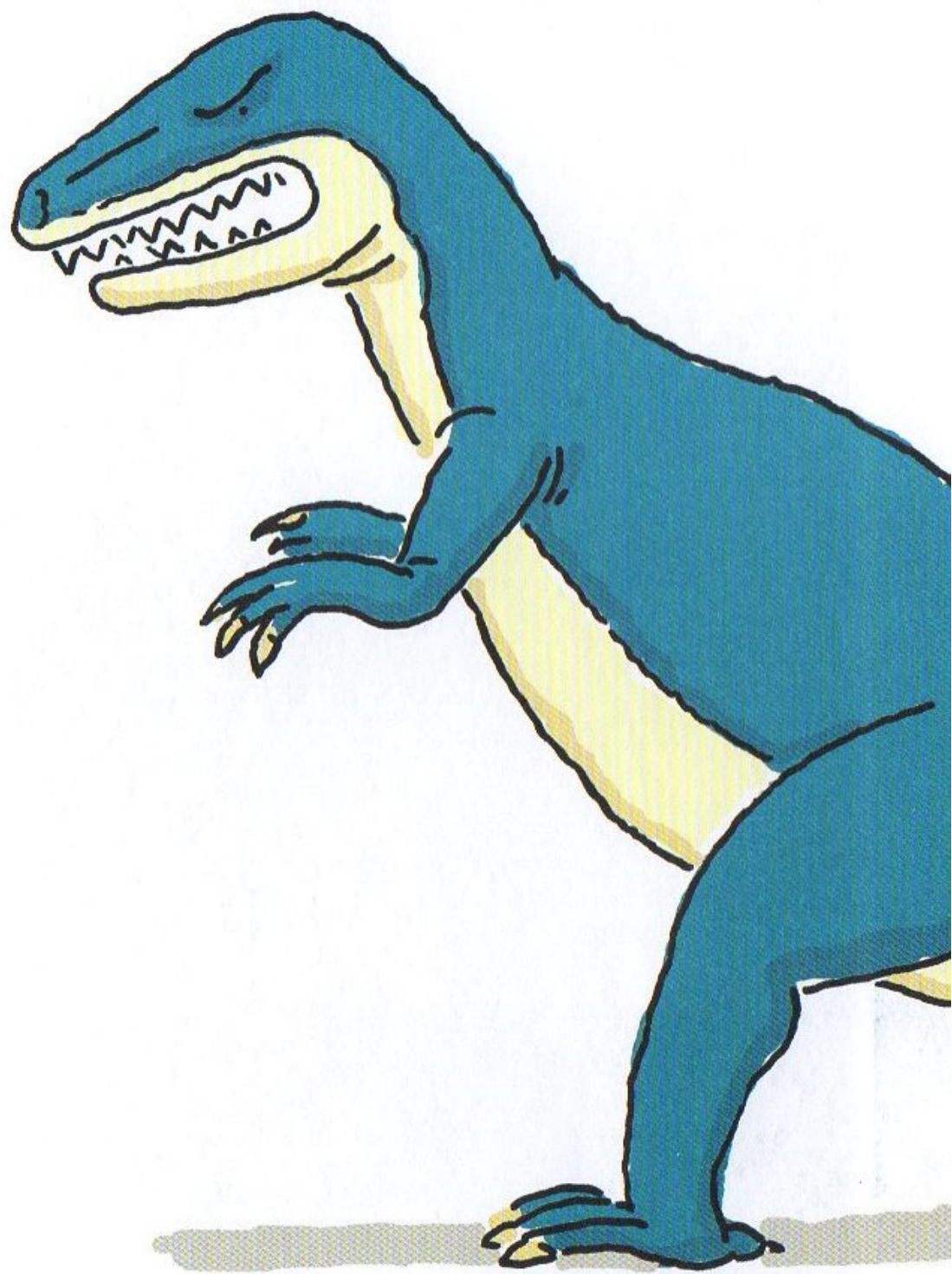
Nyomás, kötés: Reálszisztéma Dabasi Nyomda Zrt.

www.dabasinyomda.hu

²⁰¹²
Superbrands

EZ A KÖNYV NEM JÖTT VOLNA LÉTRE ...

... ha nincs a lányom, akinek elkezdtem mesélni Csodalóról és Kószálóról, a gödöllői tanyán élő lovakról, akik közül Kósza, csupa jó szándékból, annyi galibát tud okozni, hogy Csodának mindig van mit helyrehoznia.

... ha nincs a fiam, akinek tovább meséltem a két ló történeteit, s aki fölvette hangszalagra a rögtönzött meséket, hogy többet hallhassa, aztán mellém ült, és megvárta, amíg leírtam őket.

... ha nincs valaki, aki egyetlen rajzzal el tudta mondani mindazt, amit én sok-sok szóval próbáltam.

... és végezetül, ez a könyv egyáltalán nem jöhetett volna létre, ha nincsenek olyan felnőttek, akik szeretnének érteni a gyerekek nyelvén, mert tudják, hogy sokat lehet tanulni tőlük – de, minthogy a fentiek mind voltak, így Csoda és Kósza is itt van a könyvben, már csak olvasni kell róluk, és néha nyíríteni helyettük, jó hangosan, lószívvvel, ahogy ők is szokták:

*Nyííííí-ha-ha-ha-ha-ha,
Bruuuuuuuuuuu!*

cz, z.

2750 Ft

ISBN 978-615-5023-69-9

9 786155 023699

